

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ȘI PROIECTĂRI ÎN DOMENIUL
AMENAJĂRII TERITORIULUI, URBANISMULUI
ȘI ARHITECTURII, CU FUNCȚII TERITORIALE

“ *URBANPROIECT* ”

MD-2043, mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 65, tel. 0(22)24-21-64

PLAN URBANISTIC GENERAL

satul ONEȘTI, raionul STRĂȘENI

OBIECT Nr. 15992

Volumul I

MEMORIU GENERAL

Primăria
Onești

CHIȘINĂU 2023

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ȘI PROIECTĂRI ÎN
DOMENIUL AMENAJĂRII TERITORIULUI, URBANISMULUI
ȘI ARHITECTURII, CU FUNCȚII TERITORIALE

“ URBAN PROIECT ”

MD-2043, mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlaam 65,
tel. 0(22)24-21-64

Obiect nr. 15992

PLANUL URBANISTIC GENERAL S. ONEȘTI, R-NUL STRĂȘENI

Volumul I MEMORIU GENERAL

Administrator interimar

Gh. Vlas

Director DATU

L. Mămăligă

Manager proiect

A. Agapieva

Arhitect șef proiect

L. Mămăligă

Arhitect

E. Sturza

Chișinău 2023

Borderou materiale:

1. Piese scrise

Volumul I. Memoriu general.
Volumul II. Regulament local de urbanism.

2. Piese desenate

1.	Încadrarea în teritoriu. Plan de situație.	Sc. 1:25 000
2.	Situația existentă. Zonificarea teritoriului.	Sc. 1:5 000
3.	Situația hidrogeotehnică. Restricții hidrogeotehnice	Sc. 1:5 000
4.	Situația existentă, disfuncționalități și priorități.	Sc. 1:5 000
5.	Reglementări. Zonificarea teritoriului. Ocrotirea Monumentelor	Sc. 1:5 000
6.	Reglementări. Căi de comunicații și transport. Rețeaua de străzi și drumuri.	Sc. 1:5 000
7.	Reglementări. Alimentare cu apă potabilă.	Sc. 1:5 000
8.	Reglementări. Canalizare menajeră.	Sc. 1:5 000
9.	Reglementări. Alimentare cu energie electrică.	Sc. 1:5 000
10.	Reglementări. Alimentare cu gaze naturale.	Sc. 1:5 000
11.	Obiecte de utilitate publică	Sc. 1:5 000
12.	Reglementări . Circulația terenurilor.	Sc. 1:10 000
13.	Reglementări. Protecția mediului.	Sc. 1:5 000

3. Versiunea electronică

Cuprinsul

1. Introducere	pag. 5
1.1 Obiectul lucrării	
1.2 Colectivul de elaborare	
1.3 Surse documentare	
1.4 Scurt istoric	
2. Cadrul natural	pag. 10
3. Situația hidrogeologică.....	pag. 11
4. Potențialul economic.....	pag. 15
4.1 Caracterizarea situației existente	
4.2 Prognoza potențialului economic	
5. Populația.....	pag. 19
5.1 Situația existentă	
5.2 Calculul numărului populației pentru perspectivă	
6. Fondul locativ.....	pag. 24
6.1 Situația existentă	
6.2 Prognoza fondului locativ	
7. Dezvoltarea infrastructurii sociale.....	pag. 26
7.1 Instituții de educație	
7.2 Obiective ocrotirii sănătății	
7.3 Obiective de cultură, sport și agrement	
7.4 Obiective de comerț, alimentație publică și deservire comunală	
8. Soluții de planificare spațială și arhitecturală.....	pag. 32
8.1 Situația existentă	
8.2 Propuneri de proiect	
8.3 Ocrotirea patrimoniului natural și construit	
9. Organizarea zonei industriale.....	pag. 44
9.1 Situația existentă	
9.2 Soluții urbanistice	
10. Căi de comunicații și transport.....	pag. 50
10.1 Situația existentă	
10.2 Propuneri de proiect	
11. Alimentarea cu apă potabilă	pag. 55
11.1 Situația existentă	
11.2 Elaborările din ultimii ani	

11.3	Propuneri de proiect	
12.	Rețeaua de canalizare menajeră	pag. 58
12.1	Situația existentă	
12.2	Elaborările din ultimii ani	
12.3	Propuneri de proiect	
13.	Salubritatea teritoriului	pag. 60
13.1	Situația existentă	
13.2	Propuneri de proiect	
14.	Alimentarea cu energie electrică	pag. 61
14.1	Sarcina electrică	
14.2	Schema de alimentare cu energie electrică	
14.3	Determinarea valorii edificațiilor rețelilor de electricitate	
15.	Alimentarea cu gaze naturale	pag. 71
15.1	Situația existentă	
15.2	Propuneri de proiect	
16.	Alimentarea cu energie termică	pag. 74
16.1	Situația existentă	
16.2	Propuneri de proiect	
17.	Sistemul de telecomunicații	pag. 75
17.1	Situația existentă	
17.2	Propuneri de proiect	
18.	Protecția mediului. Restricții ecologice	pag. 76
18.1	Caracteristica fizico-geografică a teritoriului	
18.2	Condițiile și resursele naturale ale teritoriului	
18.3	Evaluarea stării existente a mediului	
18.4	Evaluarea complexă a situației existente a mediului	
18.5	Complex de măsuri privind protecția mediului și ameliorarea stării existente a mediului	
19.	Concluzii. Direcții prioritare de dezvoltare	pag. 99
20.	Indicatorii tehnico-economici	pag. 100
21.	Documente anexate	pag. 102

1. ÎNTRODUCERE

1.1 Obiectul lucrării

Planul urbanistic general al s. Onești, r-nul Strășeni este elaborat de Institutul „URBANPROIECT”, în conformitate cu Tema-program pentru elaborarea documentației de urbanism din 02.11.2022 și Contractul nr. 03/15992 din 25.01.2023, la solicitarea Primăriei s. Onești

Totodată ca bază legitimă pentru elaborare este valabilă Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova din 07.12.2001 nr. 1362 "Cu privire la asigurarea localităților Republicii Moldova cu documentație de Urbanism și amenajarea teritoriului".

Necesitatea lucrării:

Planul urbanistic general este documentația de bază elaborată pentru întreg teritoriul satului, inclusiv pentru toate teritoriile necesare funcționării și dezvoltării.

Planul urbanistic general și Regulamentul local de urbanism aferent, reprezintă instrumentul principal al activității de urbanism la nivel local, asigură corelarea dezvoltării urbanistice a satului cu planul de amenajare a teritoriului administrativ al acesteia, delimitat conform legii.

Planul urbanistic general cuprinde direcțiile, prioritățile și reglementările de dezvoltare a localității, inclusiv prevederi pentru următoarele probleme principale:

- relaționarea localității cu teritoriul său administrativ;
- relevarea potențialului natural, economic și uman și a posibilităților de dezvoltare a localității legate de acest potențial;
- stabilirea și delimitarea intravilanului propus al localității, zonelor funcționale, construibile și zonelor cu interdicție permanentă și temporară de construire;
- evidențierea deținătorilor de terenuri și modul preconizat de circulație a terenurilor;
- stabilirea regimului de construire, cuprinzând liniile roșii, alinierea și înălțimea construcțiilor;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare;
- organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate;
- delimitarea suprafețelor în care se preconizează amplasarea obiectivelor de utilitate publică.

Scopul lucrării: Asigurarea satului Onești cu Plan Urbanistic General contemporan în corespundere cu normativele în vigoare conform Instrucțiunii privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului (NCM B. 01.02.2016).

Conținutul lucrării:

- Analiza situației existente pentru toate domeniile de activitate, evaluarea complexă a potențialului natural, teritorial, economic și demografic.
- Evidențierea principalelor disfuncționalități și priorități în profil teritorial, problemele demografice, resurse umane, deservirea cu transport, factorii ecologici.
- Prognoza dezvoltării teritoriale, zonificarea funcțională a teritoriului, calculul numărului populației pentru perspectivă, gradul de ocupare a populației în rezultatul restructurării domeniului de producere.
- Soluționarea problemelor amenajării tehnico-edilitare a teritoriului, optimizarea rețelei de drumuri și străzi, asigurarea populației cu locuințe și obiective ale infrastructurii sociale.
- Optimizarea ulterioară a zonării teritoriului ținând cont de factorii ecologici, sanitari pentru dezvoltarea mediului rural.

Așadar acest memoriu în volum de elaborare a proiectului sus numit reflectă următoarele categorii de probleme și într-o măsură mai mică sau mai mare determină soluțiile de realizare a propunerilor de proiect:

- Probleme principale rezultate din analiza situației existente, disfuncționalități și priorități;
- Volumul și structura potențialului uman, resurse ale muncii;
- Potențialul economic al comunei;
- Situația fondului locativ;
- Organizarea circulației și transporturilor;
- Echiparea tehnico-edilitară;
- Reabilitarea, protecția și conservarea mediului.

În urma studiului și a propunerilor de proiect destinate soluționării problemelor menționate mai sus proiectul oferă metode și instrumente de acțiuni necesare atât elaborării, aprobării cât și urmării aplicării PUG-lui în următoarele domenii: proiectare, administrare centrală și locală, agenți economici, colectivități sau persoane beneficiare.

S-a examinat starea spațiului locativ a zonelor locuibile ocupate cu locuințe în regim mic de înălțime și posibilitatea de păstrare, reanimare și destinație a acestor spații locative, nivelul lor de amenajare urbanistică, complexitatea de utilitate publică, asigurarea acestora cu spații verzi, parcuri, scuaruri, terenuri sportive etc. precum și cu structura edilitară.

S-a examinat situația existentă a rețelei de străzi și drumuri de sens local, posibilitatea acestei de a asigura circulația optimală a transportului și a pietonilor. S-au propus și unele străzi noi, sau reconstruite după cerințele contemporane.

Este necesar de preconizat măsuri de organizare a timpului liber al populației precum: sportul, turismul, odihna la un nivel cultural înalt, pentru care sunt necesare acțiuni de amplasare a întreprinderilor și instituțiilor de odihnă, agrement și sport, de amenajare a parcurilor, scuarurilor cât și trasarea unor noi străzi, drumuri și construcția noilor obiective.

La etapa culegerii datelor inițiale pentru proiectare s-a examinat favorabilitatea terenurilor pentru construcții în hotarele localității și a terenurilor imediat adiacente, s-au propus măsuri și acțiuni contra proceselor geologice periculoase cât și pentru păstrarea spațiului ambiant.

A apărut necesitatea de a scoate la iveală și a amenaja monumentele istorice și arhitecturale cât și a organiza spre acestea rute turistice.

Potențialul economic-industrial este slab dezvoltat și cuprinde domeniile de activități în ramurile industriei agroindustriale de producere și prelucrare a strugurilor și producerea uleiurilor. Majoritatea întreprinderilor din s. Onești au fost amplasate și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică. Unele unități economice agroindustriale și-au stopat activitățile pe diverse motive și sunt supuse reprofilării, reorganizării, parcelării sau lichidării.

În lucrarea în cauză s-a ținut cont de solicitările beneficiarului pentru perspectivă.

În documentația de urbanism pentru s. Onești sunt stipulate metode contemporane de sistematizare, care evidențiază problema reformării consecutive a teritoriului și crearea condițiilor optime vitale a populației.

1.2. Colectivul de elaborare

La elaborarea Planului Urbanistic General al s. Onești, din r. Strășeni au participat ca autori ai proiectului specialiști a INCP „Urbanproiect”:

Administrator interimar INCP “Urbanproiect”	Gh. Vlas Certificat: Seria 2020-P nr. 0570
Director DATU	L. Mămăligă
Manager proiect	A. Agapieva
Arhitect șef proiect	L. Mămăligă Certificat: Seria 2022-P nr. 0835
Arhitect	E. Sturza: Seria 2024-P nr. 1195
Concomitent la elaborare au participat: Specialist principal. Șef dir.economie	S. Vorobiova
Specialist principal. Șef dir.industrie	A.Chicu Certificat: Seria 2020-P nr. 0572
Specialist principal. Dr. în geologie	V. Davidenco
Specialist principal. Căi de comunicații și transport	T. Mironova Certificat: Seria 2020-P nr. 0590
Specialist principal. Alimentarea cu apă potabilă. Canalizare menajeră și salubritatea teritoriului	M. Pasincovski Certificat: Seria 2024-P nr.1219
Specialist principal. Alimentarea cu gaze. Alimentarea cu energie termică. Telecomunicații	E. Ovsienko Certificat: Seria 2020-P nr. 0620
Specialist principal. Alimentarea cu energie electrică	E. Galcovscaia Certificat: Seria 2024-P nr. 1227
Specialist principal. Șef CPCE. Protecția mediului	Iu. Tronza L. Bichereva

1.3. Surse documentare

Ca bază pentru elaborarea PUG s.Onești s-au utilizat următoarele lucrări și proiecte elaborate anterior:

- Planuri topografice Sc. 1:10000, executate în anul 1987 (стереотопографическая съемка выполнена Главным управлением геодезии и картографии при Совете Министров СССР);
- Planul cadastral (materialele au fost puse la dispoziție de către IP Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru);
- Planul ortofoto;
- «Проект планировки и застройки села Онешты совхоз-завода « Онешты »Страшенского района МССР» (obiect nr.9010, elaborat de Institutul de Proiectare « Молдгипрограждансельстрой » în anul 1975);
- Chestionarele de studiu a activității economice, fondului locativ, infrastructurii sociale;
- Datele statistice despre populație;
- Examinarea vizuală a teritoriului, obiectelor de menire socială;
- NCM B.01.02:2016 Sistematizarea teritoriului și localităților. Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;
- NCM B.01.05:2019 Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale.

1.4. Scurt istoric

Onești este un sat și comună din raionul Strășeni, situata la latitudinea 47.2774 longitudinea 28.5543 si altitudinea de 89 metri fata de nivelul mării. Satul Onesti este considerat conform ultimelor cercetari a Academiei de științe a institutului de geografie a Republicii Moldova drept „Centrul geografic al Moldovei”. Satul are o suprafață de circa 1.20 kilometri pătrați, cu un perimetru de 6.72 km. Onești este unicul sat din comuna cu același nume. Localitatea se află la distanța de 25 km de orașul Strășeni și la 48 km de Chișinău. Satul Onești a fost menționat documentar în anul 1429, în izvoarele scrise din sec. XV. În anii domniei lui Alexandru cel Bun la Suceava se scrie o carte domnească de dăruire a unor pământuri în valea râului Ichel, vornicului Oana. Acesta întemeiază un sat pe râul Ichel, prin apropierea localității Strășeni. De la numele acestuia, oamenilor lui li se spunea „oamenii lui Onescu”, iar satului întemeiat de el – Onesti.

*Alexandru cel Bun a domnit peste 30 de ani și a reorganizat Țara Moldovei administrativ, împărțind-o în „Țara de Sus” și „Țara de Jos”, iar cel care le administra s-a numit vornic. Tot acest domnitor a înființat ținuturile (8), inclusiv Orhei. Acestea la rândul lor au fost împărțite în plase sau ocoale, spre exemplu în Orhei s-au înființat 12 ocoale. Domnitorul a fost cel mai darnic cu poporul lui în a treia parte de domnie, sau mai spre bătrânețe, apărând 12 sate datate cu 1420; 1 sat în 1423 – Bogzești din hotar cu Bravicea (la 5 km prin Valea Țarnei); 8 sate în 1425; 28 în 1429 printre care și **Onești** din hotar cu Bravicea și 16 sate datate cu 1431 (inclusiv Lupa-Recea din vecinătate). Adică între 1423–1431 în zona noastră au apărut real 3 moșii, doar că nici la una din acestea nu se indică motivul trecerii lor în actele domnești: milostivire domnească a unei ocine spre un ostaș, după care s-ar fi putut numi un fel de ctitor al satului; o cumpărare, o vânzare, o judecată moșească și tot așa. Tot în acest context: Bogzești, Onești și Lupa Rece au datare istorică, dar legende nu au. În concluzie, lumea din codrii Orheiului umbla pe la curtea domnească a lui Alexandru cel Bun din Suceava și nu rar. Umblau fie cu prezență personală, fie cu rugă prin ispisoace duse de vornicul Țării de Jos,*

*pârcălabului ținutului Orhei la doar 35 km de prezentul sat Bravicea. Astfel, arcașul Bravu cu întreaga lui familie: nevasta și 5 feciori ar fi putut să fie milostivit cu o moșie domnească între râurile Cula și Ichel cu cel mai înalt deal **pe centru**, adică **strategic** – Podiș? Sigur că da, doar acte doveditoare încă nu avem la apel.*

În Dictionarul Geografic al Basarabiei an. 1904, Zamfir Arbore a descris localitatea ca: ONEȘTI, sat, în jud. Orhei, volostea Cobâlca, așezat pe malul drept al râului Ichel, între satul Greblești și gura văii Buda. Are 190 case, cu o populație de 157 suflete, țărani români; o biserică, cu hramul Sf. Mi-hail; 2 mori de vânt și una de apă. Împrejurul satului sunt vii și grădini cu pomi.

Conform datelor din memoriu explicativ al proiectului din 1975, (arhiva INCP Urbanproiect), satul Onești număra 426 gospodării, populația constituia 1840 de oameni. Fondul locativ era format din case individuale din lut și din piatra cu un nivel. În cea mai bună stare se aflau casele din centrul și partea de sud-vest al satului. Ca urmare a proceselor de alunecare de teren din 1973, în partea de vest a satului au fost distruse 20 de case de locuit iar unele dintre case se mai aflau în zona de pericol de alunecare de teren. Clădirile cultural-comunitare al satului reprezentau: clădirea direcției sovhozului, Consiliul sătesc, Școala formată din 3 clădiri, Club pentru 350 locuri, Magazin de produse pentru 3 locuri de muncă, Baia publică pentru 20 persoane, Grădiniță-creșă pentru copii, Punct medical.

Strada principală a satului a fost îmbunătățită, restul erau neasfaltate (de pământ) Rețeaua stradală s-a înscris într-o formă liberă în relieful ținutului. Alimentarea cu apă în localitate se efectuează cu ajutorul fantanilor. Sistemul de canalizare și încălzire sunt locale. Satul este echipat cu radio, electricitate, legatura telefonizată cu centrul raional.

Zona industrială de producere era amplasată la intrare în localitate și era compus din Fabrica de vin; Punct de achiziții(заготпункт); Ferma de vaci; Depozit materiale de construcții (стройдвор); Depozit; Atelier de altoire (прививочная мастерская); Depozit prelucrare cereale (ток).

Conform datelor recensământului din anul 2004, populația satului constituia 924 de oameni, dintre care 48.48% - bărbați și 51.52% - femei. Structura etnică a populației în cadrul satului: 98.70% - moldoveni, 0.54% - ucraineni, 0.76% - ruși.

În satul Onești au fost înregistrate 323 de gospodării casnice la recensământul din anul 2004, iar mărimea medie a unei gospodării era de 2.9 persoane.

2. CADRUL NATURAL

Satul Onești este o localitate în situată la latitudinea 47.2774 longitudinea 28.5543 și altitudinea de 89 metri față de nivelul mării. Coincide cu centrul geografic al Republicii Moldova. Distanța directă pînă în or. Strășeni este de 14 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 43 km. Raionul Strășeni are o poziție geografică avantajoasă, relieful deluros accidentat înclinat de la nord-vest spre sud-est secționat de văi și rîulețe, clima temperat-continentală blândă. Temperatura medie de iarnă este de 6, –7 °C, iar temperatura medie de vară este de 35,5 °C. Solurile fertile de cernoziom au favorizat popularea și valorificarea acestui teritoriu din cele mai vechi timpuri. Schimbarea mentalității și a compartimentului demografic al populației, emigrarea în masă, nivelul de trai scăzut au dus la micșorarea numărului de locuitori într-o perioadă relativ scurtă.

Clima satului Onești se caracterizează prin ierni blande și veri lungi și calduroase. Temperatura medie a aerului pe an ajunge la +9,5°C. Lunile cele mai fierbinti ale anului sunt iulie și august, cele mai reci ianuarie și februarie. Perioada fără de îngheț durează de la mijlocul lunii aprilie pînă la sfîrșitul lunii octombrie. Cele mai timpurii înghețuri au fost înregistrate la mijlocul lunii septembrie. Uneori primăvara, în prima jumătate a lunii mai apare înghețul la sol. Iarna este extrem de instabilă și durează din a doua jumătate a lunii noiembrie pînă în martie. Ninge rar. Grosimea stratului de zăpadă ajunge la 10-15cm și se păstrează timp de 30-40 de zile pe iarnă. Adâncimea de îngheț la sol, pe terenurile unde stratul de zăpadă lipsește ajunge la 0,6-0,8m în unele ierni ajunge la o adâncime de 1,0-1,2m. Primăvara vine în martie, mai rar la sfîrșitul lui februarie, iar la sfîrșitul lunii mai este înlocuită cu vara care durează pînă la sfîrșitul lui septembrie.

Cantitatea de precipitații sunt distribuite inegal și constituie 400-500mm pe an. În perioada caldă a anului, cad mai mult de 70% din precipitații, mai mult decât atât ploile din această perioadă sunt cu caracter de averse. Un procent mai mic de precipitații cade în lunile februarie și aprilie, deosebit de rar și toamna. Rareori verile sunt secetoase.

Umeditatea medie a aerului timp de 13-14 ore, fluctuează de la 80-88% în decembrie și 45-40% în august.

Direcția predominantă a vîntului este de nord-vest în timpul sezonului rece și sud-est în timpul sezonului cald. Viteza vîntului predominant este de 2-3.

3. SITUAȚIA HIDROGEOTEHNICĂ

(traducere din l. rusă)

3.1. Caracteristicile geomorfologice

Satul Onești din raionul Strășeni, Republica Moldova, conform schemei de zonare privind dezvoltarea proceselor geologice exogene, aparține raionului IV, în subraionul IV-2 – centrul deluros al Republicii Moldova, pe podișul Moldovei centrale Codru. Este una dintre cele mai afectate zone, de procesul alunecărilor și eroziunilor regresive de teren, de pe teritoriul Republicii Moldova.

Teritoriul satului este situat pe versantul drept al văii râului Ichel. În hotarele satului, albia râului este îndreptată și izolată cu diguri. Lățimea luncii inundabile din partea construcției este de 60-150m. Lățimea luncii inundabile de pe malul stâng este de 350m. După îndreptarea și adâncirea albiei, inundații la construcții nu s-au observat. Ansamblul locativ existent este situat pe pantă cu înclinația de la 5-6° până la 10-15°.

În partea superioară a versantului din sat, în relief se disting clar șase circuri de eroziune-alunecări de teren, dintre care unul, în zona bisericii și a cimitirului, s-a activat în 1978 și a provocat distrugerea clădirilor din zona adiacentă.

Din acest motiv, satul Onești, conform „Planului de dezvoltare a teritoriului național” (obiect N.14602 2005), a fost inclus în primul rând pe lista așezărilor care au nevoie de măsuri de protecție.

Până în prezent, în urma lucrărilor de împădurire efectuate, alunecările de teren au încetat.

Pe teritoriul cercetat la procesele de alunecare de teren participă depozite basarabene acoperite de stratul masiv al depozitelor nedivizate a subregiunii herson-meoțiene, ce au cauzat formarea circurilor de eroziuni-alunecări de teren.

Alunecarea centrală ocupă un teritoriu de la hotarul intravilanului până la creasta versantului. Adâncimea suprafeței ocupate – până la 500m

3.2. Structura tehnico-geologică și condițiile hidrogeologice

În structura geologică a teritoriului participă depozite cenozoice, mezozoice și dintr-o perioadă mai veche. Depozitele sunt răspândite pe o suprafață mai mare, depuse sub forma unui înveliș continuu pe formațiuni stravechi. Depozitele cuaternare sunt reprezentate de sedimente argilo-nisipoase aluvio-deluviale pe bazine hidrografice de până la 5-10m grosime.

În zonele inundabile sunt larg răspândite depozitele aluvionare de prundiș-pietriș, nisipoase și argiloase, a căror grosime în valea râului ajunge până la 8-12 m.

Adâncimea apelor cuaternare rar depășește 7-10m, în plus în zonele inundabile ale satului au fost găsite fantani cu un nivel al apei 1,5-2,5m.

În sat există mai multe puțuri care captează apă din zăcămintele cuaternare și neogene. Nivelul apei în fantani este de 1,5-2,5 m, mai rar 4m, în plus de-a lungul întregului versant se observă ieșiri de apă subterană la suprafață sub formă de izvoare și mlaștini. Aceste ape sunt folosite de populație pentru nevoi gospodărești și casnice.

Complexul cuaternar este susținut de depozite de epoca sarmatică mijlocie, reprezentate litologic de sedimente de argile nisipoase cu straturi intermediare de nisip și lut nisipos.

Apele subterane ale acestei zone sunt distribuite dispersat, și se limitează la straturile sedimentate de nisip și lentile cu putere diferită.

Adâncimea de depozitare a apelor variază de la 5-10m până la 15-20m. Acestea sunt alimentate de precipitațiile atmosferice. Depozitele sarmațiene inferioare se întâlnesc mai jos de baza eroziunilor, reprezentate litologic de calcare eolitice, cu straturi intermediare de marnă, apele subterane fiind asociate cu acestea, care însă nu îndeplinesc cerințele Gost-ului.

În funcție de gradul de favorabilitate pentru dezvoltare, pe teritoriul cercetat al satului

Onești, se pot distinge patru zone:

1. **Zona A** - favorabilă pentru construcție. Se caracterizează printr-o pantă a reliefului cu înclinația până la 6°, situată în general la poalele versantului, și este aproape în totalitate construită. În zonele de luncă se înregistrează un nivel ridicat a apelor subterane : 1,5÷2,5m.

2. **Zona B** – Condiționat favorabilă dezvoltării. Se caracterizează prin relief în pantă cu înclinația de la 6° la 10°. Reprezentat prin parcele în diferite locuri ale versantului. La proiectarea, amenajarea teritoriului ar trebui evitate lucrările de scoatere sau umplere masivă cu pamant pe teren, asigurarea măsurilor privind stabilitatea versanților și structurilor. (drenaje, canale de scurgere, instalații de evacuare a apelor)

3. **Zona C** - nefavorabilă pentru construcție. În limitele intravilanului este reprezentat prin parcele în partea centrală a versantului cu panta reliefului cu înclinația de la 10° până la 12°-14°. Cu toate acestea, este construit în proporție de 70% și se află încă într-o stare relativ-stabilă. Ocuparea terenurilor libere, nu se recomandă din cauza activării posibile ale alunecărilor de teren.

4. **Zona D** – Câmpia inundabilă de pe malul drept al râului Ichel, cu lățimea de 100-150m, care după îndreptare și împrejmuire cu dig a albiei râului, a ajuns să fie într-un spațiu închis cu neasigurarea drenajului de suprafață. Acest lucru contribuie la creșterea nivelului apelor subterane până la 1,0 m de suprafața pământului.

3.3. Concluzii și recomandări

Pe baza studiului vizual detaliat al teritoriului satului, a studiului materialelor Departamentului de Geologie și a trustului „Moldburvod”, se pot trage următoarele concluzii:

1. După efectuarea măsurilor anti-alunecări (împădurirea versanților, ameliorarea râului Ichel), starea generală a reliefului satului poate fi considerată satisfăcătoare.

2. Rețeaua de drumuri existente pe versanți, în condițiile terenului extrem de accidentat, care acționează ca și sistem de evacuare a apelor de suprafață, necesită o reorganizare majoră.

3. Este necesar să se continue lucrările de prevenire a formării râpelor în teritoriile adiacente graniței de dezvoltare a satului, captarea izvoarelor și eliminarea golurilor pentru asigurarea stabilității versanților.

4. Având în vedere lipsa teritoriilor libere pentru construcția locuințelor în intravilan, se poate recomanda demolarea fondului de locuințe uzate din zonele „A” și „B” cu înlocuirea ulterioară a acestora cu locuințe noi.

5. Pentru dezvoltarea acestei zone în albia r. Ichel până la zona de protecție, este necesară realizarea unui proiect de pregătire inginerescă cu asigurarea umplerii de pământ a teritoriului, scăderea nivelului apelor subterane (drenaje), asigurarea drenajului de suprafață din partea de sus al satului până la r. Ichel.

Elaborat de V. Davidenco
5.03.2023

ГЕОМОРФОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА СЕЛА ОНЕШТЫ

Село Онешты Страшенского р-на Республики Молдова согласно схемы районирования по развитию экзогенных геологических процессов относится к IV району и расположено в подрайоне IV -2 – центральной молдавской возвышенности «Кодры».

Это один из наиболее пораженных оползневой процессом и обратной эрозией участков территории республики Молдова.

Территория села расположена на правом склоне долины реки Икель. В границах села русло реки спрямлено и обваловано. Ширина поймы со стороны застройки от 60 до 150м. Ширина левобережной поймы составляет 350м. После спрямления и углубления русла затопления застройки не наблюдалось.

Существующая жилая застройка расположена на склоне, крутизна которого от 5-6° до 10-15°.

В верхней части склона в пределах села в рельефе четко выделяется шесть эрозионно-оползневых цирков один из которых в районе церкви и кладбища в 1978 году активировался и стал причиной разрушения прилегающей застройки. По этой причине село Онешты согласно «Плана обустройства национальной территории»(объект N.14602 2005г) было включено в перечень населённых пунктов в первую очередь нуждающихся в проведении защитных мероприятий.

На сегодняшний день, в результате осуществлённых лесомелиоративных работ, активизация оползневых процессов прекратилась.

На рассматриваемой территории в оползнеобразовании участвуют отложения бессарабского и перекрывающая их толща нерасчленённых отложений херсонского региоподъяруса и меотиса, это и обусловило образование большого количества эрозионно-оползневых цирков. Центральный оползень охватывает территорию от границы застройки практически до водораздела склона. Глубина захвата до 500м.

ИНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГИЧЕСКОЕ СТРОЕНИЕ И ГИДРОГЕОЛОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ.

В геологическом строении территории села принимают участие отложения кайнозоя, мезозоя и более древних возрастов.

Четвертичные отложения имеют широкое площадное распространение, залегая в виде сплошного покрова на более древних образованиях.

Представлены четвертичные отложения алювиально-делювиальными суглинками на водоразделах мощностью до 5-10м. На пойменных участках широко распространены алювиальные гравийно-галечниковые, песчаные и глинистые отложения, мощность которых в долине реки достигает до 8-12м. Глубина залегания четвертичных вод редко превышает 7-10м, кроме того в пойменных зонах села встречаются колодцы с уровнем воды от 1,5 до 2,5м. В селе имеется много шахтных колодцев, капирующих воды четвертичных и неогеновых отложений. Уровень воды в колодцах 1,5-2,5м редко до 4,0м. кроме того по всему склону наблюдаются выходы подземных вод на дневную поверхность в виде родников и мочагин. Эти воды используются населением для бытовых и хозяйственных нужд.

Подстилается четвертичный комплекс отложениями среднесарматского возраста, литологически представленными отложениями толщей песчанистых глин с прослоями песка и супеси. Подземные воды этого горизонта имеют спорадическое распространение, приурочены они к пескам, залегающим в виде прослоев и линз различной мощности.

Глубина залегания вод в них колеблется в пределах 5-10м, реже – до 15-20м.

Питание этого горизонта осуществляется за счет атмосферных осадков.

Нижнесарматские отложения встречены ниже современного базиса эрозии, литологически представлены эолитово-ракушечными известняками с прослоями мергеля, с ним и приурочены подземные воды, которые однако не удовлетворяют требованиям ГОСТа.

По степени пригодности под застройку обследованная территория села Онешты подразделена на четыре зоны:

1. **Зона А** - пригодная под застройку. Характеризуется крутизной рельефа до 6°, расположена в основном в подножии склона и практически вся застроена. На припойменных участках наблюдается высокий уровень грунтовых вод: 1,5÷2,5 м.
2. **Зона В** – условно-благоприятная под застройку. Характеризуется крутизной рельефа от 6 до 10°. Представлена участками в различных местах склона. При проектировании застройки следует избегать значительных подрезок и подсыпок рельефа, обеспечивать мероприятия по обеспечению устойчивости склона и сооружений (дренажи водоотводные сооружения и др.)
3. **Зона С** - непригодная под застройку. В границах села представлена участками в средней части склона с крутизной рельефа от 10 до 12°-14°. И тем не менее на 70% застроена и пока находится в относительно устойчивом состоянии. Дальнейшее освоение свободных участков не рекомендуется по причине возможной активизации оползней.
4. **Зона D** – правобережная пойма реки Икель шириной 100-150 м, которая после спрямления и обвалования русла, оказалось в замкнутом пространстве с необеспеченным поверхностным водоотводом. Это способствует повышению уровня грунтовых вод до 1,0 м от поверхности земли.

ВЫВОДЫ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

На основании детального визуального обследования территории села, изучения материалов управления Геологии и треста «Молдбурвод» можно сделать следующие выводы:

6. После проведения противооползневых мероприятий (облесение склонов, мелиорация р. Икель) общее состояние рельефа территории села можно признать удовлетворительным.
7. Существующая улично-дорожная сеть на склонах, в условиях крайне пересеченного рельефа, выполняющая роль поверхностного водоотвода нуждается в капитальном переустройстве.
8. Необходимо продолжить работы по предотвращению оврагообразования на территориях прилегающим к границе застройки села, каптированию родников и ликвидации мочажин для обеспечения устойчивости склонов.
9. Учитывая дефицит свободных территорий для размещения застройки в границах села можно рекомендовать к сносу изношенный жилой фонд в зонах «А» и «В» с последующим его заменой на новое жилье.
10. Рекомендовать размещение застройки в пойме р. Икель до границы охранной зоны. Для освоения этих участков необходимо выполнить проект инженерной подготовки с обеспечением подсыпки территории, понижения уровня грунтовых вод (дренажей) обеспечения поверхностного водоотвода с нагорной части села до р. Икель

Составил В. Давиденко
5.03.2023

4. POTENȚIALUL ECONOMIC

4.1. Caracterizarea situației existente

Satul Onești este situat în partea de nord, în delimitările raionului Strășeni, la o distanță de 14 km de centrul raional și o distanță de 43 km până la o. Chișinău. Aria totală a pământurilor subordonate satului constituie 1423,32 ha, inclusiv intravilanul – 97,79 ha. Localitățile vecine a satului sunt satele Chirianca, Zubrești, Codreanca, Voinova, Țigănești, la vest de sat este amplasată rezervația de pădure Voinova.

Drept potențial pentru dezvoltarea sectorului de producere un rol important îl joacă amplasarea geografică, situația economică și infrastructura de transport dezvoltată. Baza economiei în satul Onești este constituită din întreprinderile specializate în cultivarea, prorucerea și depozitarea materiei prime agricole, care sunt reprezentate prin întreprinderi ale bussines-ului mic și mediu (cultivarea plantelor agricole, fructelor, producerea nucilor). De asemenea pe teritoriul localității își desfășoară activitatea – "Vinăria Bostovan" care se ocupă cu prelucrarea strugurilor și "Olseg TV" producerea uleiului de soia.

Conform datelor administrației publice locale prezentate la 01.01.2022 la compartimentul dat își desfășoară activitate principalele întreprinderi care se bazează pe agricultură. Lista principalelor agenților economici este reflectată în tab. 4.1.1.

Lista principalelor agenți economici la 01.01.2022

Tabelul 4.1.1

No	Denumirea agentului economic	Domeniul de activitate	Angajați
Întreprinderi agricole			
1	GȚ "BuzuGeorgel"	Plantații de nuci	0
Întreprinderi de producere			
1	Vinăria Bostovan	Prelucrarea strugurilor	7
2	Olseg VT	Producerea uleiului de soia	28

Sectorul zootehnic al localității este slab dezvoltat, porcinele, bovinele, ovinele, caprinele și păsările se întrețin în gospodăriile casnice auxiliare ale locuitorilor satului. Lista efectivului de animale întreținute în sectorul privat este reflectată în tab. 4.1.2.

Efectivul de animale întreținute în gospodării private pentru perioada anilor 2019- 2021(cap.)

Efectivul de animale

Tabelul 4.1.2.

Anul	Bovine			Porcine			Ovine, caprine			Cabaline			Pasăre			Alte		
	total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme	Total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenti economici, ferme
2019	41	41	-	59	59	-	209	209	-	46	46	-	600	600	-	-		
2020	27	27	-	46	46	-	198	209	-	45	45	-	640	640	-	-		
2021	25	25	-	48	48	-	214	214	-	45	45	-	580	580	-	-		

Suprafața terenurilor în limita satului Onești cuprinde 1423,32 ha, după forma de proprietate se clasifică:

- terenuri proprietate publică a statului – 283,44 ha;
- terenuri proprietate publică a UAT – 342,05 ha;
- terenuri proprietate privată – 797,83 ha.

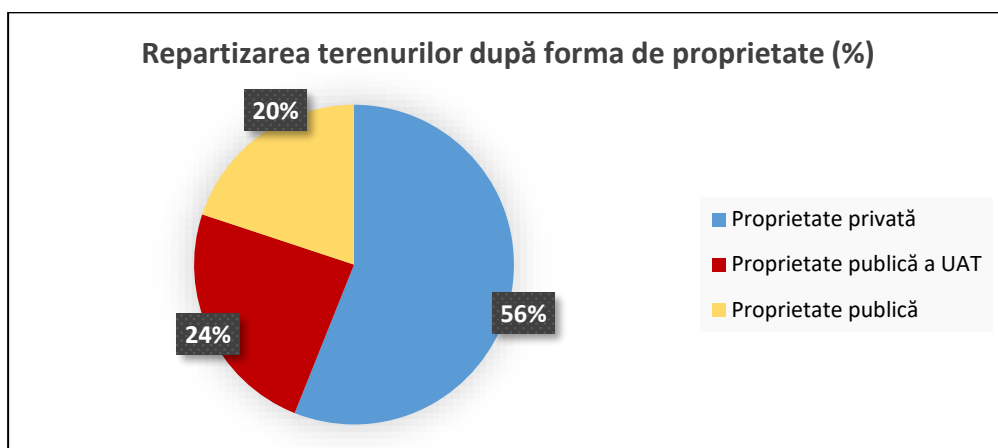

Diagrama 4.1.1.

Conform diagramei sectorul privat deține cea mai mare pondere a terenurilor – 56 % din suprafața totală a terenurilor, proprietatea statului constituie – 20 %, proprietate publică a UAT- 24 %.

Cu referire la datele cadastrale reprezentate de către administrația publică locală la data 01.01.2023 privind valorificarea resurselor funciare pe teritoriul satului constituie:

- suprafața terenurilor agricole – 865,62 ha (60,8 % din suprafața totală a terenurilor); inclusiv:
 - terenuri arabile – 464,48 ha (32,6 %); din suprafața totală a terenurilor;
 - livezi – 4,4 ha (0,3 %); din suprafața totală a terenurilor;
 - vii -30,84 ha (2,16 %); din suprafața totală a terenurilor;
 - plantații de nuci - 48 ha(3,37%), din suprafața totală a terenurilor;
 - suprafața fondului apelor – 35,81 ha (2,51%), din suprafața totală a terenurilor;
 - suprafața fondului silvic – 305,21 ha (21,4 %), din suprafața totală a terenurilor agricole.

Repartizarea populației pe tipuri de activități în satul Onești este reflectată în tab. 4.1.3.

Tabelul 4.1.3.

Repartizarea populației ocupate pe tipuri de activități (a. 2022)

Denumirea tipurilor de activitate	2021 (oam.)
Sfera de producere	
- agricultura	320
- producere	35
- transportului	1
- construcțiilor	-

- alte întreprinderi;	0
Total	351
Sfera neproductivă	
- învățământ	28
- cultură	4
- asistență medicală	2
- comerț și alimentație publică	4
- instituții administrative și publice	9
- alte instituții;	1
În total	48
În total ocupate în sfera productivă și neproductivă	399

Din numărul total al populației apte de muncă, doar 70,7 % al populației este ocupată în câmpul muncii.

4.2. Prognoza potențialului economic

Pentru dezvoltarea economiei a satului Onești pentru perioada de calcul, va rămâne dezvoltarea sectorului agricol și producerea fructelor, producerea nucilor, prelucrarea strugurilor și producerea uleiului de soia. O deosebită atenție trebuie de acordat dezvoltării întreprinderilor din industria alimentară, care vor activa în baza producției prime a satului. De asemenea, se recomandă dezvoltarea întreprinderilor de depozitare, prelucrare, ambalare și livrare a produselor. Toate aceste servicii vor contribui la asigurarea operativă și calitativă a populației localității și localităților adiacente cu produse de calitate.

Dezvoltarea economiei satului se preconizează în hotarele deja formate ale zonei existente de producere, ținând cont de utilizarea rațională a teritoriului, organizarea complexului de măsuri reconstructive, de modernizarea capacității de producție a întreprinderilor existente prin implementarea tehnologiilor inovatorii.

Proiectul planului urbanistic general propune realizarea unui complex de măsuri reconstructive:

- dezvoltarea și extinderea întreprinderilor ale businessului mic și mediu;
- dezvoltarea gospodăriei de depozitare și a obiectivelor de păstrare a producției agricole;
- dezvoltarea producției agricole în baza implementării tehnologiilor și metodelor științifice noi de prelucrare a solului și utilizarea rațională a terenurilor;
- sporirea volumului de producere și crearea locurilor noi de muncă;
- dezvoltarea obiectelor din sectorul prestări servicii în corespundere cu cerințele normative și sanitaro-igienice;

În rezultatul realizării măsurilor preconizate potențialul economic al satului Onești va spori, de asemenea va spori și gradul de ocupare a populației în câmpul muncii.

5. POPULAȚIA

5.1. Situația existentă

Conform datelor statistice la 01.01.2022 , inclusiv și datelor administrației publice locale numărul total al populației satul Onești constituie 802 locuitori. Dinamica numărului populației total pentru perioada anilor 2012-2020 este prezentată în tab. 5.1.1 și diagrama 5.1.1.

Dinamica numărului populației pentru perioada anilor 2013-2022(locuitori)

Tabelul 5.1.1

Anii	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Populația s. Onești	856	849	839	832	829	822	816	812	808	802

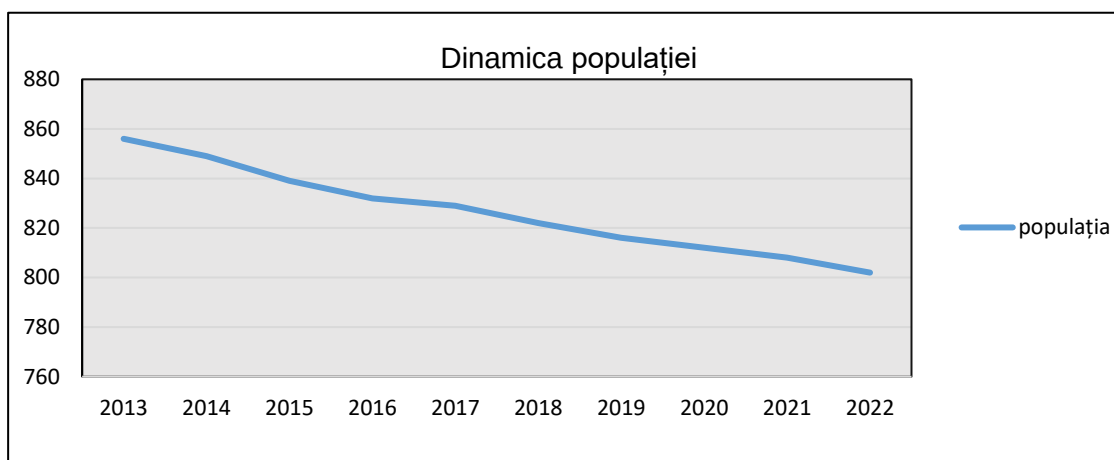

Diagrama 5.1.1

Migrația naturală a populației a s. Onești anii 2013-2022

Tabelul 5.1.2

Nr. d/o	Anii	Populația la începutul anului	Născuți copii	Decedați oam.	Numărul familiilor	Sporul total	Sporul natural	Migrația	K născuți	K decedați	K sporului natural
1	2013	856	5	12	363						
2	2014	849	7	20	368	-7	-13	-20	8,2	23,6	-15,3
3	2015	839	4	12	371	-10	-8	-18	4,8	14,3	-9,5
4	2016	832	9	12	367	-7	-3	-10	10,8	14,4	-3,6
5	2017	829	8	17	365	-3	-9	-12	9,7	20,5	-10,9
6	2018	822	4	12	358	-7	-8	-15	4,9	14,6	-9,7
7	2019	816	7	12	362	-6	-5	-11	8,6	14,7	-6,1
8	2020	812	3	11	359	-4	-8	-12	3,7	13,5	-9,9
9	2021	808	7	13	360	-4	-6	-10	8,7	16,1	-7,4
10	2022	802	2	17	361	-6	-15	-21	2,5	21,2	-18,7

Indicii de formare a numărului populației pentru perioada anilor 2013 – 2022 în satul Onești conform datelor prezentate de către administrația publică locală are tendințe de

creștere, mai puțin favorabile pentru perioada de calcul. Populația din localitate în period a zece ani s-a micșorat cu 56 oam. sau cu circa 7 % față de anul 2022.

Coeficientul sporul natural al populației constituit - 18,7, un indice care are un rol important pentru perioada de calcul.

Numărul noi-născuților în perioada anilor 2013 - 2022 în sat conform datelor se determină printr-o formă mai scăzută, față de numărul decese înregistrate în perioada respective, ritmul de decese este mai înalt și se reflect la sporul natural al populației pentru perioada de perspectivă. Ca urmare, coeficientul natalității constituie – 2,5 coeficientul mortalității – 21,2. Numărul populației născute și decese înregistrate pentru perioada anilor 2013-2022 sunt expuse în diagrama nr. - 5.1.2.

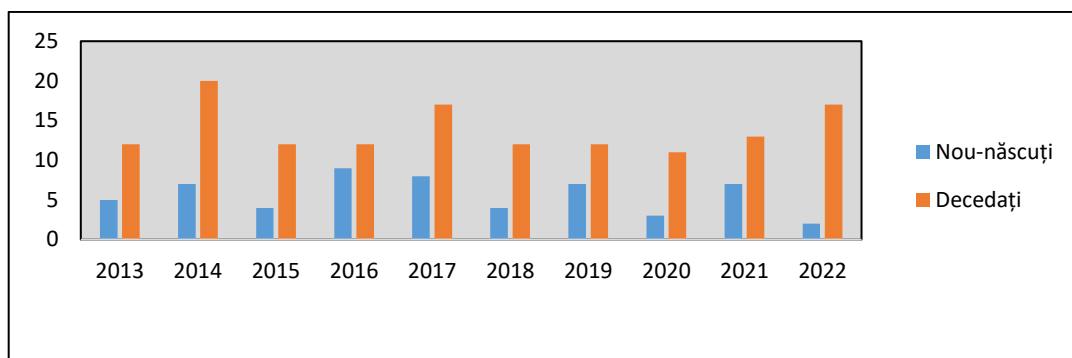

Diagrama 5.1.2.

Evoluția numerică a populației localității este determinată atât de mișcarea naturală, cât și de procesele imigraționiste, care sunt o consecință a degradării situației socio-economice atât în localitate cât și în țară, astfel contingentul migrațional al localității îl constituie grupul de vârstă 20-34 ani.

În s. Onești la începutul anului 2022 populația masculină constituia – 432(53,8%), iar populația feminină – 370(46,2%).

Din numărul total de locuitori al satului, 564 locuitori (70,3%) reprezintă populația aptă de muncă.

Indicii resurselor de muncă pentru anul 2022 în s. Onești constituie:

Indici	Unit de măsură	2022
1	2	5
- Populația pînă la vîrsta aptă de muncă (0-15 ani)	oam.	118
- Populația aptă de muncă 16-56 ani femei și 16-61 ani bărbați	oam.	564
- Populația peste vîrsta aptă de muncă	oam.	120
- Populația pînă la vîrsta aptă de muncă.	%	14,8
- Populația aptă de muncă	%	70,3
- Populația peste vîrsta aptă de muncă	%	14,9

Actualmente în s. Onești sunt înregistrate 361 familii, coeficientul mediu al familiei constituie 2,2. La etapa actuală în satul Onești, șomeri nu sunt înregistrați

Actualmente, structura pe vîrste a populației se caracterizează prin următorii indici:

- populația sub vîrsta aptă de muncă (0-15ani) –118 loc. Sau 14,8 % din populația totală a localității;

- populația în vîrstă aptă de muncă (16-56 (61)) – 564 loc. Sau 70,3 % din populația totală a localității;
- populația peste vîrsta aptă de muncă < 57 (62) –120 loc. sau 14,9 % din populația totală a localității.

5.2. Calculul numărului populației pentru perspectivă

Calculul numărului populației pentru perspectivă se bazează pe datele dinamicii numărului populație, structurii demografice, indicilor mortalității, natalității și migrației populației ce au avut loc în perioada de retrospectivă.

În dependență de intensitatea schimbărilor prevăzute în dezvoltarea socio-economică a orașului, calculul numărului populației s-a efectuat în 3 variante - maximum, medie și minimă. Indicii de bază a calculului numărului populației reflectă prognoza dezvoltării socio-economice optime și corespund variantei maxime.

Luând în considerație mulții indici și acțiunile stipulate în planul urbanistic general al satului, depinde de structura demografică a populației, în baza prognosticului numărul populației ce este acceptată metoda "permutării vîrstelor" cu utilizarea datelor perioadei de retrospectivă 2022-2037.

Cercetările efectuate relevă dinamica structurii populației pe sexe și vîrstă, procesele naturale de întinerire și migrare a populației.

Tabelele de calcul al matricelor și variantele de calcul al numărului populației pentru perspectivă se anexează.

Dinamica numărului populației s. Onești pentru perspectivă (locuitori)

Tabelul 5.2.1.

Variante pentru calcul	2022	2027	2032	2037
1	2	4	6	8
maximum	802	807	810	815
mediu	802	798	793	782
minimum	802	768	731	692

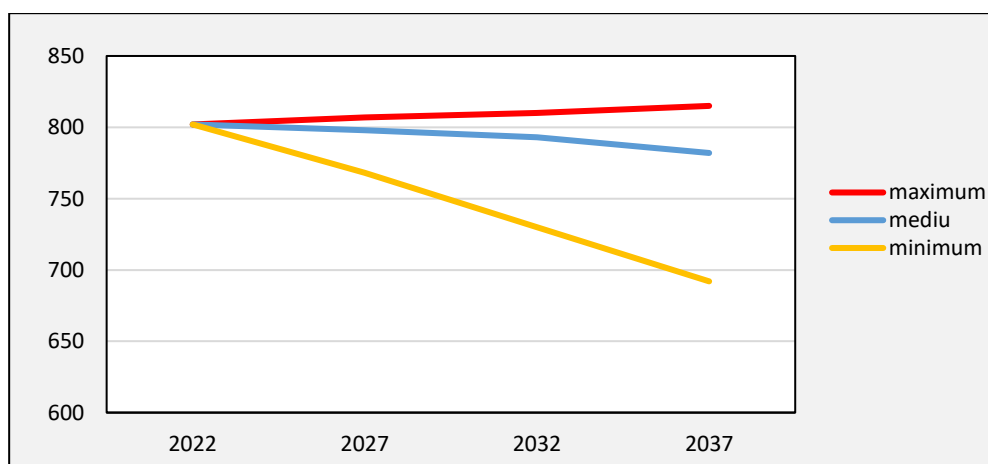

Diagrama 5.2.1.

Pentru perioada de calcul indicii resurselor de muncă în satul Onești sunt prezentate în tabelul 5.2.2.

Indicii resurselor de muncă pentru anul 2037 în s. Onești constituie:

Tabelul 5.2.2

Indici	Unit de măsură	2037
1	2	5
- Populația pînă la vîrsta aptă de muncă (0-15 ani)	oam.	153
- Populația aptă de muncă 16-56 ani femei și 16-61 ani bărbați	oam.	518
- Populația peste vîrsta aptă de muncă < 57(62)	oam.	144
- Populația pînă la vîrsta aptă de muncă.	%	18,7
- Populația aptă de muncă	%	63,6
- Populația peste vîrsta aptă de muncă	%	17,7

Structura demografică pe grupe de vîrstă, pentru perioada anilor 2022– 2037 este prezentată în tab. 5.2.3.

Numărul populației după categorii de vîrstă și sexe

Tabelul 5.2.3

Categor ia de vîrste	2022			2027			2032			2037		
	Total	băieți	fete	Total	băieți	fete	Total	băieți	fete	Total	băieți	fete
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
00-04	48	27	21	47	24	23	47	24	24	50	25	25
05-09	55	30	25	48	27	21	47	24	23	47	24	23
10-14	51	28	23	56	30	25	48	27	21	47	24	23
15-19	47	26	21	51	28	23	56	31	25	48	27	21
20-24	55	31	24	47	26	21	52	28	23	56	31	26
25-29	69	38	31	56	31	24	48	26	22	52	28	24
30-34	75	43	32	70	39	32	56	31	25	48	27	22
35-39	65	37	28	77	44	33	72	39	33	57	32	26
40-44	55	31	24	66	37	29	78	44	34	72	39	33
45-49	46	25	21	55	31	24	66	37	29	78	43	34
50-54	47	25	22	45	24	21	54	29	25	65	35	30
55-59	54	27	27	44	22	22	43	22	21	51	27	25
60-64	48	26	22	50	25	26	41	21	21	40	20	20
65-69	37	19	18	41	21	20	43	20	24	35	16	19
70-74	17	7	10	29	14	15	32	15	17	35	15	20
75-79	14	5	9	10	4	6	17	8	9	19	8	10
80-84	12	4	8	9	3	6	6	2	4	11	5	6
85-89	7	3	4	6	1	4	4	1	3	3	1	2
Total	802	432	370	807	430	376	810	428	382	815	426	389

Natalitatea prognozată în s. Onești pentru perioada anilor 2022 -2037 este reflectată în tab. 5.2.3.

**Numărul populației feminine pe grupe de vîrstă și după
numărul de copii născuți-vii**

Tabelul 5.2.3

Categorია pe vîrste a femeii	Numărul femeilor - în mediu pe an		
	2022-2026	2027-2031	2032-2037
15-19	22	24	23
20-24	23	22	25
25-29	28	23	23
30-34	32	28	23
35-39	30	33	29
40-44	26	31	33
45-49	23	27	32
Copii născuți			
15-19	1	1	1
20-24	3	3	4
25-29	3	2	3
30-34	2	2	2
35-39	1	1	1
40-44	0	0	0
45-49	0	0	0

Structura nou-născuților după sexe pentru perspectivă

Tabelul 5.2.4.

Total	9	9	10
- băieți	5	5	5
- fete	4	4	5

Structura nou-născuților după sexe pentru perspectivă va constitui 50,3 % băieți și 49,7 % - fete.

Sporul numărului populației depinde de realizarea programelor de restructurare, modernizare și ameliorare a condițiilor de trai.

6. FONDUL LOCATIV

6.1. Situația existentă

Conform datelor statistice și a datelor administrației publice locale la data 01.01.2022 suprafața totală a fondului locativ în s. Onești constituie 245,45 mii m², reprezentat de case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă.

Fondul de locuințe al localității în total este constituit - 357 case total reprezentate de case individuale cu lot pe lângă casă.

Suprafața medie a unei case individuale cu lot pe lângă casă cu 1-2 nivele total pe sat constituie – 68,8 m².

Asigurarea medie cu locuințe pentru o persoană total constituie – 30,6 m²/om, în case individuale cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă,. Densitatea populației satului actualmente în limita zonei intravilanului constituie 9 loc/ ha.

Caracteristica generală a fondului locativ și dotarea tehnico-edilitară este prezentată în tab. 6.1

Tabelul 6.1.2.

**Caracteristica generală a fondului locativ și
dotarea tehnico – edilitară**

Nr. o/d	Denumirea indicilor	s. Onești (case)	% s. Onești
1	2	3	4
2.	Fondul de locuințe total	357	100
2.1	- case individuale cu lot pe lângă casă		
3	Conform dotării - edilitare:		
3.1	- apeduct	0	0
3.2	- canalizare	0	0
3.3	- gaze naturale	120	33,6
3.4	- telefonizare	238	66,7

Principala sarcină în dezvoltarea fondului de locuințe este sporirea nivelului de dotare edilitară necesară pentru asigurarea gradului de confort pentru confortul populației. În satul Onești actualmente la rețeaua de gaze naturale total sunt conectate – 120 case, la rețeaua de telefonie fixă total sunt conectate – 238 case. Pe teritoriul satului Onești în prezent nu sunt instalate sisteme de canalizare centralizată și rețele centralizate de apă, populația se alimentează cu apă de la fântâni

Pentru perioada anilor 2017-2022 pe teritoriul localității au fost construite din material durabil o casă, cu o suprafață de 200 m². Pe teritoriul localității la etapa actuală există 5 case șubrede cu o suprafață de 236 m² și 4 case avariate cu o suprafață de 200 m².

6.2. Prognoza fondului locativ

Structura fondului locativ al satului Onești actualmente este prezentat printr-un spectru de construcții cu case individuale cu lot pe lângă casă. Volumul construcțiilor noi se stabilește reieșind din evaluarea dinamicii dezvoltării fondului locativ pentru perioada de retrospectivă, resursele teritoriale a localității și numărul populației pentru perspectivă.

Conform calculelor în vigoare, volumul construcțiilor noi pentru perioada anilor 2022-2037 se va extinde cu 1,53 mii m².

Pentru perioada de calcul ținând cont de construcțiile noi preconizate fondul locativ va constitui 260,8 mii m², asigurarea medie cu spațiu locativ va spori până la 32 m²/om. Astfel, va spori numărul populației, concomitent și fondul de locuințe va spori de la 357 locuințe până la - 373 case.

Construcții noi ce vor fi constituite, se vor desfășura din cartiere cu case individuale cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă.

Teritoriul necesar pentru amplasarea construcțiilor locative noi va constitui 1,5 ha. Dotarea și întreținerea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare este o condiție obligatorie atât pentru construcții noi cât și pentru fondul locativ existent.

Deoarece, actualmente, satul Onești nu este racordat la rețeaua centralizată de apeduct pentru perspectivă se preconizează racordarea totală a fondului locativ la apeduct, racordarea totală la canalizare și la gaze naturale, la telefonie fixă, ceea ce va contribui la sporirea confortului abitației populației din localitatea dată.

Indicii principali a dezvoltării fondului locativ al satului Onești sunt prezentați în tab. 6.2.1

Indicii principali a dezvoltării fondului locativ s. Onești

Tabelul 6.2.1

№	Denumirea indicilor	Unitatea de măs.	2021 s. Onești	Proiect 2037
1	Populația	oam	802	815
2	Fondul locativ total	m ² supraf.total	24545	26080
3	Case de locuit	case	357	373
4	Suprafața totală a unei locuințe	m ²	68,8	70
5	Asigurarea medie cu spațiu locativ	m ² /oam	30,6	32,0
6	Terenul intravilanului total	ha	90,48	91,98
7	Densitatea populației în intravilanul orașului	oam/ha	9	9
8	Teritorii în zonele locuibile	ha	27,26	28,76
9	Densitatea populației în zonele locuibile	oam/ha	29	28
10	Construcții noi	m ² supraf.total	0	1535
11	Teritorii necesare pentru construcții noi	ha	0	1,50

7. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SOCIALE

Rețeaua obiectelor de deservire socială include instituțiile de educație, medicale, cultură, construcții sportive, centre comerciale și alimentație publică.

Infrastructura socială are ca scop crearea condițiilor optime pentru abitație și satisfacerea necesității în instituțiile de educație preșcolară, învățământ, ocrotire a sănătății, comerț și alimentație publică, cultură, sport și agrement.

Actualmente, instituțiile prestări servicii sunt amplasate neuniform pe teritoriul localității, iar numărul și calitatea serviciilor prestate nu corespund exigențelor contemporane. Multe instituții sunt amplasate în încăperi adaptate fără dotare edilitară necesară.

Pentru condițiile de modernizare există un șir de factori pozitivi care ar influența la dezvoltarea rețelei obiectelor prestări servicii. Acestea sunt: apariția diverselor forme de proprietate care stimulează calitatea și diversitatea tipurilor de servicii, construcția obiectivelor după proiecte individuale ce permite crearea unei individualități arhitecturale și estetice a satului.

Calculul capacităților reglementate pentru obiectele prestări servicii este efectuat ținând cont de numărul calculat al populației, analiza indicilor specifici obținuți la 1000 locuitori și majorarea lor până la normele minim necesare pentru perioada proiectată, repartizarea uniformă a obiectelor de deservire în formațiunile locative și asigurarea populației cu servicii cotidiene necesare.

7.1. Instituții de educație

7.1.1. Instituții preșcolare

Conform datelor prezentate de autoritățile publice locale actualmente, în sat funcționează Grădinița Onești cu capacitatea totală 45 locuri, de facto frecventează 28 copii, cea ce constituie 62,2 % din capacitatea totală a grădiniței. Numărul scriptic al angajaților în grădiniță constituie 12 persoane, inclusiv 4 cadre didactice.

Pentru normarea optimală, capacitatea instituțiilor preșcolare se determină prin suportul structurii demografice a populației, din calcul 85% din copiii grupei de vârstă corespunzătoare, de la 2 până la 6 ani inclusiv. Datele inițiale a instituțiilor preșcolare sunt prezentate în tab. 7.1.1

Instituții preșcolare în s. Onești

Tabelul 7.1.1

Nr. d/o	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	Inclusiv, cadre didactice
			proiect (locuri)	de facto		
1	Grădiniță de copii	s. Onești	45	28	12	4

Capacitatea numărului de locuri a grădiniței de copii existentă este mai mare decât numărul de copii care frecventează, conform normativelor în construcții NCM B. 01.05:2019, nu necesită construcții noi pentru perioada de calcul. Planului urbanistic general propune modernizarea cu echipamente noi și reparația instituției existente în corespundere cu

normativele în vigoare.

7.1.2 Instituțiile școlare

Cu referire la datele prezentate de autoritățile publice locale în s. Onești, actualmente își desfășoară activitatea Gimnaziul Onești cu capacitatea 110 locuri. De facto frecventează 65 elevi, ceea ce constituie respectiv 59 % din capacitatea totală a instituțiilor de învățământ. Numărul angajaților în gimnaziu constituie 16 persoane, inclusive 12 cadre didactice. Datele inițiale a instituțiilor de învățământ sunt prezentate în tab. 7.1.2

Instituții de învățământ

Tabelul 7.1.2.

Nr. d/o	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	Inclusiv, cadre didactice
			proiect (locuri)	de facto		
1	Gimnaziul	s. Onești	110	65	16	12

În corespundere cu normele prevăzute de PUG pentru calcularea capacității instituțiilor școlare se evidențiază 100% din copiii cu vârsta 6 – 15 ani și 75% cu vârsta 16 – 17 ani. Capacitatea instituțiilor de învățământ existente este suficientă pentru perioada de calcul, până în anul 2036, ca urmare se propune modernizarea instituțiilor existente în corespundere cu exigențele în vigoare.

7.1.3. Învățământul extrașcolar

Instituțiile extrașcolare contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor, actualmente pe teritoriul localității astfel de instituții lipsesc. În conformitate cu normativele în vigoare, PUG propune instituție extrașcolară cu un număr de locuri ce va constitui 10% din capacitatea totală a instituțiilor școlare.

7.2. Obiective ocrotirea sănătății

Obiectele de ocrotire a sănătății ocupă o poziție prioritară în infrastructura socială. În s. Onești funcționează „CMF”, Numărul personalului medical încadrat în sfera ocrotirii sănătății este constituit din 3 persoane, inclusiv 1 medici. La un medic revin 802 locuitori.

În corespundere cu normele urbanistice pentru calcularea capacității obiectelor ocrotirea sănătății, pentru perspectivă se prevede modernizarea cu echipamente necesare în corespundere cu exigențele în vigoare, concommitent se prevede: deschiderea unei farmacii pentru deservirea populației, un punct veterinar.

7.3. Obiective de cultură, sport și agrement

Obiectele de cultură, sport și agrement au scopul de a satisface necesitățile populației pentru petrecerea timpului liber. Acestea sunt reprezentate prin : case de cultură, biblioteci, muzee, teatre, zone amenajate pentru agrement, obiecte de sport etc. În prezent, în satul Onești funcționează următoarele obiecte de cultură și sport:

- casa de cultură cu capacitatea - 200 locuri, numărul de angajați constituie - 3persoane;
- bibliotecă – 10mii volume, ceea ce constituie 2 mii volume/ 1000 locuitori, 2 persoane angajate;
- stadion de facto constituie – 0,6 ha ;
- terenuri sportive – 0,15 ha ;
- zonă amenajată pentru odihnă și distracții -0,4 ha.

Pentru asigurarea locuitorilor cu obiecte de cultură, sport și agrement pentru perioada de calcul se prevede modernizarea obiectivelor existente cu aducerea pînă la parametri în vigoare. Ca urmare, se preconizează amenajarea terenurilor sportive și a stadioanelor, construcția unui Bazin de înot cu capacitatea de 82 m² oglinda apei. Conform calculului modernizarea stocului de carte în bibliotecă (preferențial digitalizarea);

Monumentele – sunt obiecte cu valoare istorică, artistică sau științifică, care reprezintă mărturii ale evoluției civilizațiilor de pe teritoriul republicii, precum și ale dezvoltării spirituale, politice, economice și sociale a populației și sunt înscrise în Registrul monumentelor ocrotite de stat.

Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat a fost aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531-XII concomitent cu Legea nr. 1530-XII privind ocrotirea monumentelor RM din 22 iunie 1993. În Monitorul Oficial nr. 1 din 1994 a fost publicată doar Legea, fără a include însă și Registrul, care a fost publicat mult mai târziu, la 2 februarie 2010. A nu se confunda cu Registrul arheologic național sau cel al monumentelor de for public, care sunt liste diferite ce vizează doar anumite compartimente ale patrimoniului cultural, întocmite în baza unor legi separate.

Conform Registrului Monumentelor ocrotite de stat patrimoniul istorico-cultural al localității este constituit din următoarele obiecte de importanța culturală, locală și națională:

Nr. de înregistr.	Localizare administrativă*	Tip	Cronologie	Gen	Categorie
1396.	Onești	Biserica "Nașterea Maicii Domnului"	Încep. sec.XX	Arhit.	N
1397.	Onești	Monument comemorativ de război (1941-1945)		Ist.	N

Biserica creștină ortodoxă se află în stare satisfăcătoare, necesită reparație pe interior.

- **Monumentele de istorie** – clădirile, instalațiile, locurile și obiecte istorice ce țin de evenimentele istorice din viața poporului moldav, dezvoltarea societății și a statului, din operațiunile militare purtate, consolidarea solidarității internaționale, precum și evoluția științei și tehnicii, culturii și mediului de abitație a popoarelor, viața și activitatea oamenilor de știință, artă, literatură, etc.

- **Monumentele arheologice** – grote, movile, vestigii ale diferitor civilizații, fortificații, produceri, canale, drumuri, sculpturi în piatră, obiecte vechi, sectoare ale stratului cultural istoric a localităților străvechi, tumuli.

Conform Registrului Arheologic Național , patrimoniul arheologic al localității este

constituit din următoarele situri arheologice

	Cod RAN	Localizare administrativă	Unitate administrativă teritorială	Denumirea sitului arheologic	Datarea sitului arheologic	Tipul sitului arheologic
1	8027.1	Onești	Raionul Strășeni	Onești I	Perioada târzie a epocii bronzului / sec. XV/XIV- XIII î. Hr.	Așezare
2	8027.2	Onești	Raionul Strășeni	Onești II	A doua epocă a fierului / sec. V-III î. Hr	Așezare

În temeiul prevederii art 6 al Legii privind protejarea patrimoniului arheologic (nr. 218 din 17 septembrie 2010, Monitorul Oficial al RM nr.235-240, din 3 decembrie 2010, art. 738, cu modificările operate prin Legea nr.153 din 30 iulie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Monitorul Oficial al RM nr.223 din 14 august 2015, art 443) Agenția Națională Arhiologică (ANA este organul de supraveghere și protejare a monumentelor arhiologice.

Conform prevederilor legii nr.218/2010 lucrări de evacuare sau alte tipuri de lucrări, sunt conlucrate cu specialiștii (ANA).

În cazul în care se vor descoperi vestigii arheologice construite si/sau complexe arheologice adâncite, se va declanșa procedura de descărcare de sarcină arheologică a zonei respective, ce implică cercetarea arheologică de salvare și se finalizează cu acordarea certificatului de descărcare de sarcină arheologică. Pentru efectuarea lucrărilor de descărcare de sarcină arheologică se va întocmi devizul de cheltuieli corespunzător și se va prezenta finanțatorului lucrărilor de execuție pentru achitare. Nerespectarea condițiilor prezentului aviz se sancționează contravențional sau penal conform prevederilor legii.

Conform legii Nr.192 din 30.09.2011 privind protejarea monumentelor de for public, publicat 18-11-2011 în Monitorul Oficial Nr. 197-202 art. 569, modificat LEGE Nr. 232 din 10-11-2017, publicat 08-12-2017 în Monitorul Oficial Nr. 429-433, în temeiul prevederii art.2 al prezentei legi la baza căreia se atribuie și monumentele de istorie. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este autoritatea publică centrală responsabilă de domeniul realizării și protejării monumentelor de for public.

7.4. Obiective de comerț, alimentație publică și deservire populației

Rețeaua obiectelor de comerț și alimentație publică după diversitatea mărfurilor și amplasare optimă pe teritoriul localității necesită confortul și solicitările locuitorilor. În prezent suprafața obiectelor comerciale satului

Onești constituie 67 m² suprafață totală, ca urmare la 1000 locuitori revin respectiv 84 m² suprafață comercială.

Numărul personalului încadrat în sfera comercială constituie - 4 angajați. Instituțiile din sfera alimentație publică restaurante și cafenele – baruri, actualmente pe teritoriul localități lipsesc. Datele inițiale a obiectelor comerciale sunt prezentate în tab. nr. 7.4.1

Lista obiectelor comerciale

Tabelul 7.4.1

Nr. o/d	Denumirea întreprinderii	Suprafața m ²	Angajați
Magazine			
1	Coopconsum Romanești	25	1
2	Îl Busuioc Tatiana	12	1
3	Badragan Ion	18	1

4	Corghenci Zinovia	12	1
Total		67	4

Conform prevederilor PUG pentru perspectivă și calculelor efectuate conform normativelor , se prevede construcția suplimentară a obiectivelor comerciale cu suprafața 178 m² cu amplasarea uniformă a obiectivelor în cartierele periferice ale satului și cele rezidențiale noi.

Calculul instituțiilor de alimentație publică pentru perspectivă este determinat, reieșind din normativele minim – necesare pentru aceste obiective – 40 locuri la 1000 locuitori. Ca urmare, pentru perioada de calcul se propune construcția a 33 locuri obiective de alimentație publică, ceea ce va constitui 40 locuri /1000 locuitori cu amplasarea uniformă în cartierele periferice ale localității și cele rezidențiale noi, concomitent, pe teritoriul satului pentru deservirea populației se propune construcția pieței comerciale cu suprafața - 20 m² suprafața comercială, ceea ce va constitui 24 m²/1000 locuitori, casă de deservire socială cu pînă la 6 locuri de muncă, ceea ce constitui 7 locuri la 1000 locuitori, o cantină socială pentru deservirea populației în etate și a familiilor vulnerabile sau cu mulți copii, cu capacitatea - 6 locuri.

Din obiectele de utilitate publică, se propune construcția unei băi publice cu capacitatea 3 locuri, în locurile publice, parări auto, zone de agrement, partea centrală a localității se prevede construcția viceelor publice.

Calculul obiectelor infrastructurii sociale s. Onești

Nr. ord.	Denumirea obiectelor	Unitatea de măsură	Situația exist. 2022	Proiect pentru an.2037	Construcții noi și reconstrucții
1	2	3	4	5	6
1	Populația	mii locuitori	0,802	0,815	
2	Instituțiile preșcolare*	locuri	45	45	0
	la 1000 locuitori		56	55	
3	Instituții școlare*	elevi	110	110	0
	la 1000 locuitori		137	135	
4	CMF și OMF	vizit/zi	0	20	20
	la 1000 locuitori		0	24	
5	Farmacie	obiecte	0	1	
	la 1000 locuitori		0		1
6	Punct de servicii veterinare			1	1
	la 1000 locuitori			1,23	
7	Cantină socială	locuri		6	6
	la 1000 locuitori			7	
8	Stadion,terenuri sportive*	ha	0,6	1,0	0
	la 1000 locuitori		0,75	1,23	
9	Săli sportive	m ²	0	41	41
	la 1000 locuitori		0	50	
10	Bazin	m ² oglinda	0	82	82
	la 1000 locuitori	apei	0	100	
11	Centre distractiv culturale*	locuri	200	200	0
	la 1000 locuitori		249	245	
12	Biblioteci*	mii.volume	10	10,0	0
	la 1000 locuitori		12	12	
13	Obiecte comerciale*	m ² supr. comerc.	67	245	178
	la 1000 locuitori		84	300	
14	Instituții de alimentare publică*	locuri	0	33	33
	la 1000 locuitori		0	40	
15	Casă de servicii sociale	locuri		6	6
	la 1000 locuitori			7	
16	Piețe comerciale	m ² supr. comercială	0	20	20
	la 1000 locuitori		0	24	
17	Kamping Zonă de recreere si odihnă	locuri		8	8
	la 1000 locuitori			10	
18	Baie publică	locuri	0	3	3
	la 1000 locuitori		0	4	
19	Viceu Public*	locuri	0	1	1
	la 1000 locuitori		0	1	
20	Cimitir*	ha		0,20	0,2
	la 1000 locuitori			0,24	

8. SOLUȚII DE PLANIFICARE SPAȚIALĂ ȘI ARHITECTURALĂ

8.1. Situația existentă

Satul Onești este o unitate administrativ teritorială situată în partea centrală a republicii Moldova, în partea de nord a raionului Strășeni. Din punct de vedere a poziției geografice raionul Strășeni este situat în partea centrală a Republicii Moldova. În partea de nord-est raionul are hotare administrative cu raionul Orhei, iar în partea de nord-vest cu raionul Călărași, în partea de vest cu raionul Nisporeni, la est cu raionul Criuleni, la sud-est cu municipiul Chișinău, la sud cu raionul Ialoveni, la sud-vest cu raionul Hâncești.

Teritoriul satului Onești, este situat pe versantul drept al văii râului Ichel. Accesul spre localitate are loc cu ajutorul drumului local L408 Codreanca-Onesti de pe drumul național M-5 Distanța directă pînă în or. Strășeni este de 14 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 43 km. Extravilanul comunei se învecinează cu următoarele unități administrativ- teritoriale:

- Nord – satul Țigănești, raionul Strășeni;
- Nord-Vest – sat Bravicea, raionul Calarasi;
- Vest – sat Pitușca, raionul Calarasi;
- Sud-Vest – satul Voinova, raionul Strășeni;
- Sud – sat Chirianca, Zubresti, raionul Strășeni.
- Sud-Est – sat Recea, raionul Strasenii
- Est – sat Codreanca, raionul Strasenii

Suprafața totală a satului constituie 1423 ha.

Conform formelor de proprietate teritoriul se divizează în:

- proprietate publică a statului – 283,4 ha (19,9% din suprafața totală a terenurilor);
- proprietate publică a unității administrativ teritoriale – 342,05 ha (24,03%);
- proprietate privată – 797,8 ha (56,06%).

Indicii principali (situația existentă)

Tabelul 8.1.1

Nr.	Denumirea	Unități de măsură	Situația existentă
I	Populația satului	locuitori	802
II	Fondul locativ	mii m ²	24.55
III	Asigurarea în mediu cu fond locativ	m ² /locuitor	30.6
IV	Suprafața totală teritoriului aferent	ha	1423
	inclusiv:		
1	Terenurile comunei	ha	97.79
2	Terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și altor destinații speciale	ha	11.0
3	Terenurile fondului silvic	ha	328.0
4	Terenurile cu destinație agricolă	ha	945
5	Terenurile fondului apelor	ha	42
6	Terenurile fondului de rezervă	ha	5
7	Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activităților recreative și alte zonele verzi	ha	-

Datele cadastrale privind valorificarea resurselor funciare pe teritoriul s. Onești:

- suprafața terenurilor agricole – 945 ha (66,4% din suprafața totală);
- suprafața terenurilor silvice – 328 ha (23,04%);
- suprafața fondului acvatic – 42 ha (2,95%).

Teritoriul intravilan al satului este de 97,79 ha în limitele existente.

Centrul public s-a format istoric pe ambele părți ale străzii „31 august” în centrul zonei rezidențiale, unde sunt amplasate: primăria comunei cu oficiul poștal, poliție, în aceeași clădire; Monumentele istorice, comemorative de valoare locală (Monument la mormantul aviatorului cazut în 1941, Monument la mormantul comun ostașilor cazuți în 1941-1945), institutiile de învățământ școlar - gimnaziul, biblioteca, școala veche cu cantina, stadionul de fotbal; la

nord-est, de-a lungul aceleiași străzi principale sunt amplasate casa de cultură, grădinița pentru copii; diverse obiecte de deservire socială, prestări servicii. Pe str. Creștinătății, pe povârniș este amplasat lăcașul de cult „Biserica „Nasterea Maicii Domnului”, la care se închină comunitatea creștin-ortodoxă a satului Onești, și cimitirul vechi al satului. Magazinele mici cu diverse scopuri, în principal produse alimentare, sunt amplasate haotic în zona rezidențială. Pe str. Salcamilor este amplasat Oficiul medicilor de familie

Mai jos de strada 31 august, spre nord-est, paralel cu aceasta se află albia râului Ichel. De-a lungul albiei râului sunt alocate terenurile pentru terenuri agricole, grădini private.

Zona sportivă, de odihnă a populației sunt concentrate în partea centrală a satului în partea de nord-est, în apropiere de r. Ichel. Aici este amplasat un teren de fotbal neamenajat de 0,6ha. Teritoriile împădurite în zona de Sud-Vest a satului, în afara limitei intravilan creează posibilitatea pentru odihnă pasivă a populației și plimbări.

Sistemul de drumuri și rețeaua stradală este haotică, formează cartiere de diferite forme și dimensiuni. Strazile și drumurile caracteristice reliefului înclinat, creează o legătură convenabilă între zona rezidențială, centrul public al satului și zona industrială. Calitatea drumurilor este nesatisfăcătoare. Partea carosabilă este parțial asfaltată (strada principală), restul sunt neasfaltate (grund) sau acoperite cu pietris. Organizarea circulației este de un nivel scăzut.

Factorii negativi actualii structuri de planificare sunt:

- inexistența unor cartiere rezidențiale clare, prezența unor străzi scurte fără ieșire
- clădirile publice sunt separate de clădirile rezidențiale, nu există suficiente spații verzi pentru uz public.
- Nivelul scăzut de dotări și echipamente tehnice.
- Densitatea scăzută a construcțiilor.

Fondul locativ este reprezentat prin locuințe în regim mic de reprezentat de case cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă. La momentul proiectării, suprafața totală a fondului locativ în s. Onești constituie 245,45 mii m². Fondul construit - din materiale nedurabile, de o calitate inferioară.

În satul Onești actualmente la rețeaua de gaze naturale total sunt conectate – 120 case, la rețeaua de telefonie fixă total sunt conectate – 238 case. Pe teritoriul satului Onești în prezent nu sunt instalate sisteme de canalizare centralizată și rețele centralizate de apă,

populația se alimentează cu apă de la fântânile locale.

Cimitirul nou este amplasat la sfarsitul strazii principale a satului în apropierea caselor locale. Lipseste zona de protectie sanitara.

În apropierea cimitirului pe un teren - proprietate a UAT, neautorizat se depoziteaza deseurile. Gunoștea prezinta o problema de mediu, poluând fizic, chimic și organic apa si solul localității.

Lipseesc perdelele de protecție sanitara de-a lungul cursului r. Ichel. Unele locuințe sunt amplasate în zona cu risc de inundare. , înmlăștinire.

În partea superioară a versantului din sat, în relief sunt prezente urme de alunecări de teren. În zona bisericii și a cimitirului, s-a activat în 1978 și a provocat distrugerea clădirilor din zona adiacentă. Până în prezent, în urma lucrărilor de împădurire efectuate, alunecările de teren au încetat.

Majoritatea întreprinderilor industriale a s.Onesti au fost amplasate în partea de sud-est și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică. Majoritatea obiectivelor ce activeaza sunt din domeniul agroindustrial: prelucrarea strugurilor si producerea uleiului din soe cuprinzind o suprafața totala de peste 18,00ha

Bilanțul teritorial: (Situția existentă)

Tabelul 8.1.2

Nr.ord	Denunumirea zonei	TOTAL în limita intravilan	
		ha	%
1	Zona centrală și alte funcțiuni de interes public	2,5	2,6
2	Zona locuințe individuale și funcțiuni complementare	63,8	65,2
3	Zona gospodarie comunală, cimitire	2,64	2,7
4	Zona spații verzi, terenuri sportive	0,8	0,82
5	Zona căilor de comunicație și transport	7	7,2
6	Zona unităților industriale și economice	1,0	1,02
7	Zona cu destinație agricolă	9,47	9,7
8	Zona suprafețelor acvatice	0,03	0,03
9	Alte teritorii	10,5	10,73
	Total teritoriu intravilan	97,79	100

8.2. Propuneri de proiect

Ideea principală a Planului Urbanistic General al satului Onești constă în crearea unei structuri compacte, echilibrate și cu legături reciproce, care va asigura dezvoltarea durabilă a elementelor mediului și a localității în general, atât pentru perioada de calcul, cât și pentru perspectivă. Proiectul prevede perfecționarea continuă a principiilor zonificării funcționale. Ca urmare a necesităților de dezvoltare, precum și pe baza concluziilor studiilor efectuate, unele zone funcționale au suferit modificări în structura și mărimea lor. Astfel, limita intravilanului satului s-a modificat incluzand terenuri pentru locuințe individuale și funcțiuni complementare pentru dezvoltarea localității în urmatorii 10-15 ani și în perspectivă.

Dezvoltarea rețelei rutiere se bazează pe un sistem existent, cu îmbunătățiri ulterioare, formarea de sistem complet, care permite de a asigura comunicare la nivelul intregii

comunei fiabilă și esențială între toate elementele structurale. S-a determinat clasificarea străzilor și drumurilor după categoriile necesare, au fost create legături suplimentare de transport în zonele rezidențiale și industriale. Prioritățile domeniului de dezvoltare a structurii cailor de comunicație și transport sunt: reabilitarea și modernizarea drumurilor strazilor, acceselor; sporirea capacității de trecere a rețelei de drumuri și strazi; organizarea circulației (sporirea securității circulației pietonilor, transportului), amenajarea trotuarelor, pistelor pentru ciclisti, Accesibilitatea pentru PML (persoane cu mobilitate redusă), carucioare pentru copii.

Indicii principali (propus)

Tabelul 8.2.1

Nr.	Denumirea	Unități de măsură	propus
I	Populația satului	locuitori	815
II	Fondul locativ	mii m ²	26.08
III	Asigurarea în mediu cu fond locativ	m ² /locuitor	32,0
IV	Suprafața totală teritoriului aferent	ha	1423
	inclusiv:		
1	Terenurile comunei	ha	109.1
2	Terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și altor destinații speciale	ha	37,6
3	Terenurile fondului silvic	ha	328.0
4	Terenurile cu destinație agricolă	ha	914
5	Terenurile fondului apelor	ha	42
6	Terenurile fondului de rezervă	ha	5
7	Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative și alte zonele verzi	ha	-

Pentru dezvoltarea în continuare a structurii construcțiilor locative, sunt alocate teritorii nu numai în perioada de proiectare - 15 ani, dar, de asemenea, pentru perspectivă. Pentru construcții noi de locuințe individuale particulare în regim mic de înălțime pentru perioada de proiectare – 15 ani, sunt alocate circa 3,2 hectare, iar pentru perspectivă la dezvoltarea zonei rezidențiale cu funcțiuni complementare, au fost prevazute încă circa 4,5ha . Locuințe pentru perioada de calcul sunt propuse în zona de Sud-Est. Aceste teritorii locuibile dispun de legături de transport și pietonale cu zona de centru și zonele rezidențiale adiacente. Capacitatea instituțiilor de învățământ existente este suficientă pentru perioada de calcul, până în anul 2036, ca urmare se propune modernizarea instituțiilor existente în corespundere cu exigențele în vigoare. Instituțiile extrașcolare contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor, actualmente pe teritoriul localității astfel de instituții lipsesc. În conformitate cu normativele în vigoare, PUG propune instituție extrașcolară cu un număr de locuri ce va constitui 10% din capacitatea totală a instituțiilor școlare. În corespundere cu normele urbanistice pentru calcularea capacității obiectelor de ocrotire a sănătății, pentru perspectivă se prevede modernizarea cu echipamente necesare în corespundere cu exigențele în vigoare, concomitent se prevede: deschiderea unei farmacii pentru deservirea populației și un punct veterinar.

Obiectele de cultură, sport și agrement au scopul de a satisface necesitățile populației pentru petrecerea timpului liber. Acestea sunt reprezentate prin : case de cultură, biblioteci, muzee, teatre, zone amenajate pentru agrement, obiecte de sport etc Pentru asigurarea locuitorilor cu obiecte de cultură, sport și agrement pentru perioada de calcul se prevede modernizarea obiectivelor existente cu aducerea până la parametrii în vigoare. Ca urmare, se preconizează amenajarea terenurilor sportive și a stadioanelor, construcția unui Bazin de înot cu capacitatea de 82 m² oglinda apei. Conform calculelor modernizarea stocului de carte în bibliotecă (preferențial digitalizarea);

Din domeniul funcțiunilor de interes public o mare atenție se acordă spațiilor verzi de odihnă și facilităților sportive : Se propune amenajarea teritoriului terenului de fotbal existent, construcția terenurilor sportive pentru jocuri în aer liber; terenuri de joacă pentru copii, zona de recreere pentru adulți, un bazin de înot, în aer liber. Formarea unei legături, îmbunătățirea și dezvoltarea zonei centrale existente; Deasemenea se prevede amenajarea parcului și zonelor verzi pe teritoriul școlii și de-a lungul r. Ichel .

Având în vedere că teritoriul este situat în zona impadurită cu un relief activ, se propune amenajarea traseelor de plimbare turistică (hiking) și mersul pe teren accidentat, amenajarea unei zone de agrement în preajma padurii, langa fosta prisacă.

Rețeaua obiectelor de comerț și alimentație publică după diversitatea mărfurilor și amplasare optimă pe teritoriul localității necesită confortul și solicitările locuitorilor.

Conform prevederilor PUG pentru perspectivă și calculelor efectuate conform normativelor , se prevede construcția suplimentară a obiectivelor comerciale cu suprafața 178 m² , a obiectivelor de alimentare publica (33 locuri, conform calculelor), cu amplasarea uniformă a obiectivelor în cartierele periferice ale satului și cele rezidențiale noi; a unei piețe comerciale – 20m²; casa de deservire sociala (6 locuri), o cantină socială pentru deservirea populației în etate și a familiilor vulnerabile sau cu mulți copii, cu capacitatea - 6 locuri. Se propune deasemenea construcția unei băi publice cu capacitatea 3 locuri, amenajarea parcarilor auto în locurile publice, parcări auto, în partea centrală a localității se prevede construcția viceelor publice.

Zona industrială și terenurile de rezervă pentru dezvoltarea zonei industriale conform propunerilor PUG se concentrează în zona estică a localitatii, extravilan , dealungul drumului local L438

La adoptarea soluțiilor Planului Urbanistic s-a consultat cu administrația publică locală a s. Onești , în rezultatul cărora s-a ținut cont de sugestiile și propunerilor la prezentul proiect.

Propunerile de sistematizare a localității la compartimentul "Industrie" își păstrează în esență structura anterior creată a zonei de producere, se prezintă fără schimbări esențiale ,exceptie prezinta formarea de teritorii pentru dezvoltare industrială , care cuprinde o suprafața totala de circa 12,80ha. Aici pot fi amplasate un șir de întreprinderi necesare necesităților satului Onești . Acestea pot fi întreprinderi de producere , agroindustriale, servicii tehnice auto si comerciale și alte .

Întreprinderile amplasate adiacent cu spațiile locative vor fi păstrate parțial sau reorganizate în spații socio-comerciale si locative conform soluțiilor Planului Urbanistic General.

Pentru respectarea normelor sanitare se propune stoparea înmormântărilor la cimitirul din marginea satului Onesti, din partea zonei locative, formand o zona de protecție minimala de 100m Se propune ca cimitirul să se dezvolte în directia opusa satului, Cimitirul unde sunt stopate înmormântările, deasemenea cimitirul vechi de langa biserica din centrul satului, se amenajează prin plantarea arborilor și arbuștilor decorativi, se plantează ierburi și flori, sunt organizate căi pietonale, astfel transformînduse în spații verzi. Gunoștea neautorizată se propune spre lichidare și recultivare teritoriului acesteia.

Bilanțul teritorial (Reglementări):

Tabelul 8.2.2

Nr.ord	Denunumirea zonei	TOTAL în limita intravilan	
		ha	%
1	Zona centrală și alte funcțiuni de interes public	4,8	4,4
2	Zona locuințe individuale și funcțiuni complementare	77,7	71,2
3	Zona gospodarie comunală, cimitire	-	-
4	Zona spații verzi, terenuri sportive	5,9	5,4
5	Zona căilor de comunicație și transport	16,8	15,4
6	Zona unităților industriale și economice	-	-
7	Zona cu destinație agricolă	3,87	3,5
8	Zona suprafețelor acvatice	0,03	0,03
9	Alte teritorii	-	-
	Total teritoriu intravilan	109,1	100

8.3 Ocrotirea patrimoniului natural și construit

Monumente - sunt orice bunuri imobile de patrimoniu cultural, care reprezintă mărturii ale evoluției civilizațiilor de pe teritoriul Republicii Moldova, precum și ale dezvoltării spirituale, politice, economice și sociale a acesteia, și care sunt înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat și în registrele monumentelor de importanță locală.

Toate monumentele situate pe teritoriul Republicii Moldova fac parte din patrimoniul ei cultural și natural și se află sub protecția statului.

În planul urbanistic al localității se vor respecta exigențele legislației cu privire la protejarea și funcționarea monumentelor. În acest context se vor stabili zonele de protecție a monumentelor arhitecturale, de istorie și artă, zonele de reglementare a regimului de construire și zonele de protecție a ariilor naturale protejate.

Zonele protejate (LEGE Nr. 835 din 17-05-1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului)- reprezintă teritorii în care sînt situate obiecte sau ansambluri de obiecte ce fac parte din patrimoniul național cultural sau natural, față de care se aplică reglementări specifice în vederea menținerii calității lor, păstrării echilibrului prin intervenții și conservare, precum și pentru asigurarea unor relații armonioase cu mediul înconjurător.

Bază a creării unor zone protejate constituie în mod obligatoriu:

a) monumentele declarate prin lege parte a patrimoniului național cultural, împreună cu zonele de protecție aferente;

b) monumentele declarate prin lege parte a patrimoniului național natural.

Zonele protejate pot fi de interes național sau local.

Monumente care fac parte din *patrimoniul cultural* sunt considerate:

- operele de arhitectură, sculptură sau pictură monumentală, elementele sau structurile cu caracter arheologic, inscripții, grote și grupuri de elemente care au valoare națională sau internațională din punct de vedere istoric, artistic sau științific;
- ansamblurile: grupuri de construcții izolate sau grupate, inclusiv zone construite, care, datorită arhitecturii, unității și integrității lor în peisaj, au valoare națională sau internațională

din punct de vedere istoric, artistic sau științific.

Monumente – obiecte sau ansambluri de obiecte cu valoare istorică, artistică sau științifică, care reprezintă mărturii ale evoluției civilizațiilor de pe teritoriul republicii, precum și ale dezvoltării spirituale, politice, economice și sociale, și care sunt înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

Monumente care fac parte din patrimoniul natural sunt considerate:

- formațiunile fizice și biologice care au valoare națională sau internațională din punct de vedere estetic sau științific;
- formațiunile geologice și fiziografice și zonele constituind habitatul speciilor animale și vegetale amenințate de dispariție, care au valoare națională sau internațională din punct de vedere științific sau al conservării;
- siturile naturale sau zonele naturale care au valoare națională sau internațională din punct de vedere științific, al conservării sau al frumuseții naturale.
- Una din direcțiile prioritare ale activității urbanistice este axată pe valorificarea maximă a patrimoniului republicii, ca fiind unul din factorii de bază în formarea conștiinței naționale a populației, educarea tinerei generații și are un rol important în dezvoltarea continuă a turismului ca sector al economiei naționale.
- Evidența patrimoniului istorico-cultural impune un șir de restricții asupra activităților urbanistice, legate de prezența zonelor cu regim de ocrotire, pe de o parte, pe de altă parte – dă un impuls puternic pentru continuitate în dezvoltarea armonioasă a mediului urban și zonelor valoroase landșafto-recreative.
- Protejarea mediului istoric valoros a zonelor de construcții existente se va asigura prin metode de reconstrucție complexă, prevăzând și efectuând concomitent lucrări de restaurare a clădirilor de valoare arhitecturală, istorică și culturală, de reconstrucție, modernizare a clădirilor existente, construcție nouă selectivă, care nu vor afecta caracterul mediului și vor dezvolta sistemele de echipare edilitară și amenajare a teritoriului.
- Ocrotirea monumentelor de către stat cuprinde prevederea și asigurarea lucrărilor de evidență, studiere, punere în valoare, salvare, protejare, conservare și restaurare; extinderea bazei materiale; folosința și accesibilitatea monumentelor pentru diverse investigații în procesul de instruire și propagare. Ocrotirea de către stat este exercitată de Parlament, de Guvern, de consiliile raionale, municipale, orășenești și comunale și, președinții raioanelor și primari.
- În scopul protejării monumentelor păstrării și/sau regenerării mediului istorico-arhitectural ori natural al acestora, asigurării integrității percepției lor dinspre principalele direcții de acces vizual, fiecare monument dispune de zonă de protecție.
- **Zona de protecție se stabilește perimetral, de jur împrejurul limitei exterioare a terenului monumentului, pe o rază de 200 m în intravilanul localităților rurale de 500 m în extravilan (LEGE Nr. LP1530/1993 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor).**
- Distanțele de la monumentele de istorie și cultură până la comunicațiile de transport și edilitare se vor aplica, minim: până la partea carosabilă a magistrelor de circulație cu viteză mare și circulație continuă:
- în dependență de relief 50 – 100;
- până la rețelele de apeduct, canalizare, alimentare cu energie termică, electrică (cu excepția celor de distribuție) – 15.
- alte rețele tehnico-edilitare subterane – 5m. (NCM B.01.05:2019).

Patrimoniul istorico-cultural din s. Onești

În "Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat" sunt înregistrate 2 monumente, de importanță națională Totodată se evidențiază 2 genuri de monumente: arhitectural (1 monum. – lăcaș de cult – Biserica „Nașterea Maicii Domnului”) și istoric (1

monum. – Monument comemorativ de război (1941-1945) (vezi tabel. Registrul monumentelor ocrotite de stat al Republicii Moldova).

Proiectul PUG prevede păstrarea și revitalizarea a elementelor patrimoniului cultural.

Existența în s. Onești a obiectelor de importanță istorico-culturală, vizînd o atitudine treptată și sistemică privind păstrarea, reabilitarea și construirea, va permite de a realiza în perioada apropiată și în perspectivă condiții pentru activitatea turismului.

În scopul sporirii atractivității monumentelor este necesară:

- sporirea calităților estetice prin realizarea lucrărilor de reconstrucție, tehnico-edilitare de amenajare, salubritate;
- elaborarea sistemului de mediatizare a monumentelor, prin editarea prospectelor publicitare, instalarea panourilor de informare în apropierea principalelor monumente;
- editarea ghidurilor și materialelor informaționale în mai multe limbi de comunicare internațională, implementarea programelor de sensibilizare și informare prin intermediul mijloacelor moderne de difuzare și informare (presă, televiziune, radiou, internet);
- amenajarea căilor de acces spre diverse obiecte, locuri pentru cazarea vizitatorilor;
- organizarea conferințelor științifico-cognitive, expozițiilor și simpozioanelor, activităților culturale la nivel național și internațional.

În scopul ocrotirii monumentelor este necesară organizarea complexului de măsuri de reconstrucție și de amenajare a lor. În legătură cu acest fapt este oportun de efectuat inventarierea monumentelor existente, stabilirea stării tehnice, volumul necesar de lucrări de reconstrucție, investițiile necesare pentru realizarea măsurilor preconizate

**Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, s. Onești,
raionul Strășeni**

Nr. de inreg	Locul amplasarii	Denumirea	Cronologia	tip	Categoria
1396.	Onești. Straseneni	Biserica "Nașterea Maicii Domnului"	Încep. sec.XX	Arhitectural	Național
1397.	Onești. Straseneni	Monument comemorativ de război (1941-1945)		Istoric	Național

Din patrimoniul arhitectural al satului Onești face parte - Biserica creștină ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului”(inc. sec XX), cea mai monumentală construcție din localitate fiind într-o stare satisfăcătoare. Este un monument arhitectural de valoare națională, introdus cu nr.1396 în Registrul Monumentelor ocrotite de stat al Republicii Moldova. Zona de protecție s-a stabilit perimetral, de jur împrejurul limitei exterioare a terenului monumentului, pe o rază de 200 m (LEGE Nr. LP1530/1993 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor).

Monument comemorativ de război 1941-1945 – monument istoric de valoare națională introdus cu nr 1397 în Registrul Monumentelor ocrotite de stat al Republicii Moldova.

Limita zonei de protecție a monumentului comemorativ - 50-100 m (LEGE Nr. 161 , din 20.07.2017, privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război)

Patrimoniul arheologic din s. Onești

- **Situri arheologice** – ansamblu de bunuri materiale, apărute ca rezultat al activității umane din trecut, păstrate în condiții naturale la supranatură, subteran sau subacvatic, sub formă de situri arheologice (așezări, necropole, morminte izolate, tumuli, cetăți, valuri, construcții, biserici, clădiri, anexe gospodărești etc.) sau bunuri mobile (obiecte sau fragmente ale acestora), care, pentru a fi identificate și studiate, necesită aplicarea metodelor arheologice;
- **siturile:** lucrări ale omului sau opere rezultate din conjugarea acțiunilor omului, precum și zonele incluzând terenurile arheologice care au valoare națională sau internațională din punct de vedere istoric, estetic, etnografic sau antropologic.

Zona de protecție a monumentelor arheologice se stabilește în dependență de suprafața teritoriului ocupată de monument, importanța monumentului, configurația hotarelor localității pe teritoriul reconstruit, tipul monumentului.

Patrimoniul arheologic este elementul esențial care definește vechimea și originalitatea culturii, a istoriei și a tradițiilor fiecărui popor, stat sau a unui spațiu cultural în

raport cu alte popoare, state sau spații etnoculturale.

Patrimoniul arheologic al Republicii Moldova – componentă de bază a patrimoniului cultural național, supus unor grave amenințări de degradare, atât ca urmare a intensificării procesului de realizare a proiectelor majore de amenajare complexă, de noi construcții și de exploatare a terenurilor, cât și din cauza riscurilor naturale, săpăturilor clandestine sau insuficienței de informare a publicului – necesită a fi protejat, integrând organic politica de protejare a patrimoniului arheologic în politicile culturale, educaționale, de mediu, de dezvoltare urbanistică și de amenajare a teritoriului, de administrare a terenurilor agricole, a solurilor și a pădurilor.

- Zonă de protecție a siturilor arheologice – spațiu cu regim special de protecție, stabilit perimetral în preajma sitului arheologic pe o lățime de la 50 la 200 m, în funcție de tipul și importanța obiectivului; (LEGE Nr. LP218/2010 din 17.09.2010 privind protejarea patrimoniului arheologic).

Lățimea zonei de protecție:

- pentru monumentele, hotarele cărora nu sunt stabilite cu precizie – 50 m;
- pentru localități și tumuli care se urmăresc – 25 m;
- pentru movile și valuri – 10 m;
- pentru movile și necropole – 50 m;
- pentru intrări în grote (paliolit) – 300 m.

Patrimoniul arheologic al satului Onesti, este parte componentă al patrimoniului cultural național și reprezintă elementul esențial care definește vechimea și originalitatea culturii, a istoriei și a tradițiilor poporului nostru.

Protejarea patrimoniului arheologic include un sistem de măsuri juridice și administrative cu caracter restrictiv și punitiv, care au drept scop evidența, conservarea, păstrarea și restaurarea patrimoniului arheologic;

În Cartea „Cimitirele ortodoxe din Republica Moldova : Aspecte istorico-arhitecturale și artistice (sec al XVIII-lea- prima jumătate a sec al XIX)” , Brihuneț Manole aminteste si de vechiul cimitir din s Onesti.

„Dat fiind faptul că așezările umane erau amplasate în văile râurilor, povârnișurilor, pe promontorii, terase, pante deluroase, iar cimitirul satului se extindea în jurul vechilor biserici ,au fost documentate o serie de cimitire și biserici vechi, drept criteriu de referință fiind luat cursul râurilor Nistru, Prut, Răut, Botna, Ichel, unde au fost atestate cele mai multe așezări . Cercetarea cimitirelor din aceste localități, folosind ca repere amplasarea față de punctele cardinale și în funcție de relief, cimitir activ sau dezafectat, prezența bisericii în cimitir etc., a extins substanțial cunoștințele despre spațiile de înhumare. Astfel, pe cursul râului Ichel au fost repertoriate patru cimitire la Onești–Strășeni. În partea de est a bisericii de zid, în imediata apropiere se află cimitirul închis în urma alunecărilor de teren din anii '70–'80 ai secolului al XX-lea.

Șirul cimitirelor vechi și bisericilor documentate în spațiul cimitirului poate fi continuat, la stadiul actual al cercetărilor informațiile acumulate oferă posibilitatea clasificării cimitirelor în funcție de vechime, în următoarele categorii: 1) Cimitire vechi, părăsite, cu pietre de mormânt, aflate în vatra satului, atestate în satele Trușeni, Mileștii Mici, Bardar, Molești, Onești, Zăicani, Greblești ș.a. În majoritatea cazurilor sa păstrat pistolul care indică prezența bisericii vechi din cimitir;

Cimitirele vechi, repertoriate de noi, au fost clasificate reieșind din multiple criterii. Determinarea tipului cimitirului este legată nemijlocit de studiul istoric și geografic al localităților. Tipul cimitirului este strict subordonat caracteristicilor de bază ale spațiului eliberat pentru amenajarea cimitirului – relief, structura solului, rețeaua hidrografică (sursele acvatice naturale sau create de factorul antropic și starea lor, prezența apelor freatice),

fortificațiile naturale, densitatea populației și ocupațiile principale (agricultura, creșterea vitelor, pescuitul, olăritul etc.).

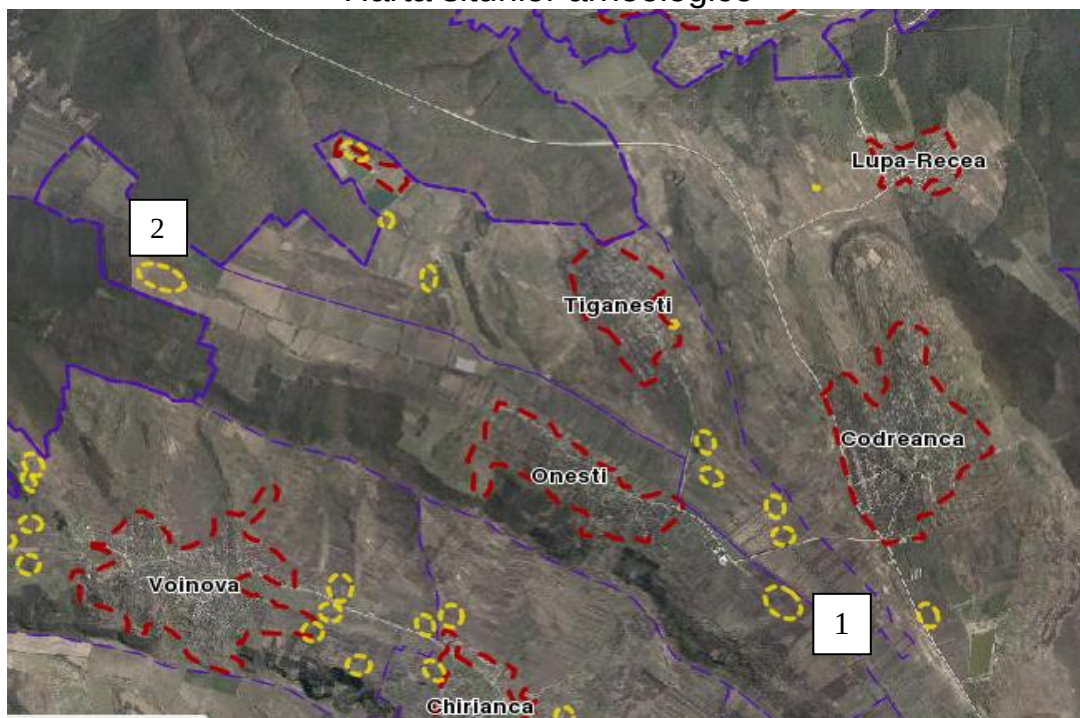
La Onești–Strășeni, cimitirul a fost închis în anii '70–'80 ai secolului al XX-lea în urma alunecărilor de teren, Totodată, se face resimțită influența clasicismului venit prin filiera rusă, care a marcat și unele schimbări în construcțiile bisericesti.

În afară de cele de mai sus pe teritoriul satului Onești, în extravilan există încă 2 monumente arheologice – așezări, situate în partea de nord-vest și respectiv sud-est a localității, reperate și introduse în Registrul Arheologic Național

Registrul Arheologic Național, s. Onești, raionul Strășeni

	Cod RAN	Localizare administrativă	Unitate administrative teritorială	Denumirea sitului arheologic	Datarea sitului arheologic	Tipul sitului arheologic
1	8027.1	Onești	Raionul Strășeni	Onești I	Perioada târzie a epocii bronzului / sec. XV/XIV- XIII î. Hr.	Așezare
2	8027.2	Onești	Raionul Strășeni	Onești II	A doua epocă a fierului / sec. V-III î. Hr	Așezare

Harta siturilor arheologice

În proiectul Planului Urbanistic General al s. Onești se prevede păstrarea și protecția monumentelor de istorie, cultură și arheologie amplasate pe teritoriul satului.

Protejarea monumentelor de istorie, arhitectură, cultură și arheologie – sistemul internațional-guvernamental și social, eveniment, al cărui obiectiv este de a păstra și de a proteja patrimoniul cultural al umanității. Toate monumentele sunt organizații de stat, cooperatiste și sociale, individuale și sunt protejate de stat.

Vînzarea, donarea sau tot ce dispune de monumentele istorice și culturale este permisă

numai cu notificarea prealabilă a autorităților publice. Monumentele sunt folosite pentru dezvoltarea de știință, educație și cultură, educație patriotică morală ideologică și estetică. Utilizarea de monumente în scopuri comerciale și alte le este permisă numai în cazul în care acest lucru ar compromite siguranța acestora.

Pentru a fi protejate asupra monumentelor se stabilesc zone de protecție (zona de protecție, zona de dezvoltare) în care sunt interzise lucrări de construcții sau lucrări de demolare. Mutarea și schimbarea monumentelor arhitecturale sunt permise numai cu aprobări speciale. Legea stabilește procedura pentru efectuarea săpăturilor arheologice. Pentru excavare este dat permisiunea specială. Persoanele vinovate de non-conformitate cu normele de protecție, management, contabilitate și restaurare a monumentelor riscă răspundere penală, administrativă și alte răspundere în conformitate cu legislația statului. Pentru distrugerea și desfigurarea monumentelor de istorie și cultură sunt prevăzute pedepse conform legii.

Stabilirea direcțiilor comune de dezvoltare ale localității, care dispune de monumente cu valoare istorică, precum și principiile pentru reconstrucție și construcții noi se bazează pe cercetările istorico-arheologice, landșaftologice și urbanistice anterioare, sarcina cărora constă în stabilirea elementelor esențiale ale patrimoniului istoric care necesită ocrotire.

Conform HG Nr. 1009 din 05.10.2000 Capitolul VII pct. 1 sub. pct. a), orice intervenție asupra monumentului de importanță națională și în cazul siturilor arheologice, în zonele construite protejate ori în zonele de protecție ale acestora se face în conformitate cu avizul comisiei pentru monumente și zone protejate a Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Pentru patrimoniul de importanță locală și zonele protejate aferente, funcțiile comisiei menționate le vor exercita consiliile urbanistice locale pe lângă autoritățile publice locale. Limitele zonelor construite din Registrul de stat aprobat prin Hotărîrea de Parlament nu pot fi modificate prin PUG.

Notă : Efectuarea lucrărilor de teren în zona de protecție a monumentului, care pot cauza daune părților componente a monumentului, se vor efectua numai după coordonarea cu Ministerul Culturii.

Se propune pașaportizarea monumentelor. Fiecare monument trebuie să dispună de un pașaport, ca să-i putem cunoaște istoricul, valoarea și zona de protecție

9. ORGANIZAREA COMPLEXULUI INDUSTRIAL

9.1. Analiza existentă a complexului industrial al s. Onesti

Satul Onesti este situat în zona de Centru a Republicii Moldova la Nord-Vest de municipiul Chișinău la distanța de peste 30 km .

Complexul industrial al satului se constituie dintr-un sector: Onești , întreprinderile carora sunt amplasate compact adiacent cu fabrica de vinuri , cuprinzând în total peste 4 unități economice: producere, depozitare și servicii de domeniul agricol pe o suprafață totală de peste 18,00ha.

În prezent s.Onesti dispune de un potențial economic-industrial slab dezvoltat și cuprinde domeniile de activități în ramurile industriei agroindustriale de producere a și prelucrarea strugurilor și producerea uleiului din soe (Anexe, tab.1).

Doua unitati economice agroindustriale și-au stopat activitățile pe diverse motive și sunt supuse reprofilării, reorganizării, parcelării sau lichidării.

Complexul de întreprinderi industriale sunt amplasate în următoarea ordine :

1-00: Sectorul “Onesti ”

Întreprinderile acestui sector sunt situate compact în aria fabricii de vinuri formind o grupă mică de producere și depozitare agroindustrială ,care constituie patru unități economice , din care 2 activează.

Majoritatea obiectivelor ce activează sunt din domeniul agroindustrial: prelucrarea strugurilor și producerea uleiului din soe cuprinzând o suprafață totală de peste 18,00ha.

Constatări

În conformitate cu studiile de valorificare, cercetare și examinare pe teren s-a constatat, că majoritatea întreprinderilor din s.Onesti au fost amplasate și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică.

Din totalul existent de 4 obiective economice activează doar Fabrica de vinuri și Fabrica de producere a uleiului din soe .

9.2 . Soluții urbanistice

Pornindu-se de la analiza situației existente a complexului industrial și luând în considerație soluțiile Planului Urbanistic General în condițiile economiei de piață au fost prezentate propuneri de amenajare și amplasare a teritoriilor de producere.

Asupra soluțiilor Planului Urbanistic s-a consultat cu administrația publică locală a s.Onești , în rezultatul căreia s-a ținut cont de sugestiile și propunerile la prezentul proiect.

În context, propunerile de sistematizare a localității la compartimentul “Industrie” se păstrează în esența structurală anterior creată a zonei de producere, care sunt corelate la soluțiile urbanistice ale Planului Urbanistic General.

Listele întreprinderilor industriale existente, de perspectivă, reamplasare sau reorganizare și teritoriile de rezervă sunt indicate în Anexe, tab. 1; 2; 3; 4.

După cum s-a menționat în compartimentul “Date generale”-“Starea actuală”, a s.Onești dispune de un sector compact amplasat de întreprinderi în zona estică a localității dealungul drumului local L438

Întreprinderile amplasate adiacent cu spațiile locative vor fi păstrate parțial sau reorganizate în spații socio-comerciale și locative conform soluțiilor Planului Urbanistic General.

Caracteristica urbanistică de sistematizare și amenajare a zonelor industriale:

Întreprinderile compact amplasate în sectorul s.Onești conform soluțiilor Planului Urbanistic General se prezintă fără schimbări esențiale ,excepție prezintă formarea de teritorii pentru dezvoltare industrială , care cuprinde o suprafață totală de circa 12,30ha. Aici pot fi amplasate un șir de întreprinderi necesare necesităților satului Onești . Acestea pot fi întreprinderi de producere , agroindustriale, servicii tehnice auto și comerciale și alte .

Concluzii

În conformitate cu cercetările și studiile de examinare, efectuate pe teren, majoritatea întreprinderilor a s.Onești au fost amplasate și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică. În proiect s-au determinat granițele zonei sectoriale de întreprinderi industriale, teritoriile de rezervă de dezvoltare pentru întreprinderile de producere, depozitare , comerț și servicii.

De asemenea, s-au propus soluții de reorganizare, replanificare a celor întreprinderi, care nu activează și celor ce nu corespund cerințelor sanitaro-ecologice și soluțiilor Planului Urbanistic General spre reamplasare sau lichidare.

Lista întreprinderilor existente și de reorganizare – reprofile sunt prezentate în Anexe, tab. 1; 2; 3; 4.

**Borderoul privind indicii tehnico-economici a întreprinderilor industriale existente
amplasate în s.Onesti**

Tab. nr.1

Nr. PG	Denumirea	Suprafața , ha	Starea actuala	Genul de activitate	Numar lucr.om	Tipul proprietate	Nota
1	2	3	4	5	7	8	9
1-00	Sectorul „Onesti” „						
1-01	Depozit agricol	1,00	Nu activ	Pastrarea produselor agricole		Proprietate publica	
1-02	Fabrica de vin a SRL „Vinaria Bostovan „	4,36	Activ	Prelucrarea strugurilor	8	Proprietate privata	
1-03	Fabrica de ulei a SRL „Olseg –VT”	2,87	Activ	Producerea uleiului de soe	28	Proprietate privata	
1-04	Fosta ferma de vaci	11,02	Nu activ	Producerea laptelui		Proprietate privata	

**Borderoul privind indicii tehnico-economici a întreprinderilor industriale existente
amplasate în s. Onesti**

Tab. nr.2

Nr. PG	Denumirea	Supr afața, ha	Stare a actua la	Genul de activitate	Numar lucr.o m	Volumul de prod.	Apa/Ca nal m.c /zi	Electri citate putere instala ta ,Kv	Căldura Kal	Gaz e m.c/ h	Nota
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-00	Sectorul „Onesti”										
1-01	Depozit agricol	1,00	Nu activ	Pastrarea produselor agricole							
1-02	Fabrica de vin a SRL „Vinaria Bostovana „	4,36	Activ	Prelucrarea strugurilor	8		0,80-0.50	95	CTA pe gaze	5.0	
1-03	Fabrica de ulei a SRL „Olseg -VT”	2,87	Activ	Producerea uleiului de soe	28		5,00-5,00	85	CTA pe gaze	7,00	
1-04	Fosta ferma de vaci	11,02	Nu activ	Producerea laptelui							

Borederoul terenurilor privind dezvoltarea de perspectivă a complexului industrial al s.Onesti

Tab. 3

Nr. teren. de rezervă	Zona și locul amplasării a terenului	Suprafața terenului, ha	Starea actuală a terenului	Echiparea tehnică a terenului	Zona sanitară	Destinația terenului
1	2	3	4	5	6	7
1-00	Sectorul „Onesti ”					
TR-1	Adiacent cu fabrica de vinuri	0,30	Liber de construcții	Lipsește. Poate fi asigurat de la rețele existente ale zonei	50	Pentru diferite activități de producere si depozitare agricola
TR-2	Adiacent cu fabrica de uleiuri	7,00	Liber de construcții	Lipsește. Poate fi asigurat de la rețele existente ale zonei	50-100	Pentru diferite activități de producere si depozitare agricola
TR-3	Adiacent cu fabrica de uleiuri	5,00	Liber de construcții	Lipsește. Poate fi asigurat de la rețele existente ale zonei	50-100	Pentru diferite activități de producere si depozitare agricola

Lista întreprinderilor industriale propuse spre amplasare, reamplasare sau reorganizare-reprofilare al s. Onesti

Tab. 4

Nr. PG	Denumirea întreprinderilor	Starea actuală	Suprafața ocupată, ha	Locul amplasării	Argumente de reamplasare sau reorganizare	Locul posibil de reamplasare
1	2	3	4	5	6	7
1-00	Sectorul „Onesti”					
1-01	Depozit agricol	1,00	Nu activ	Adiacent cu spatii locative la intersectia str. 31 August si L438.1	Din motive de ne conformare cu normele sanitaro-ecologice conform solutiilor PUG se propune spre reorganizare în spatii sociolocative	
1-04	Fosta ferma de vaci	11,02	Nu activ	Adiacent cu spatii locative, si fabrica de vinuri str. Tineretii	Din motive de ne conformare cu normele sanitaro-ecologice conform solutiilor PUG se propune spre reorganizare în spatii sociolocative	

10. CĂI DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORT

10.1 Situația existentă

Rețeaua de străzi și drumuri a s. Onești este determinată de amplasarea sa geografică. Localitatea este situată în partea centrală a Republicii Moldova, în raionul Strășeni. Satul este mic, cu o rețea de străzi și drumuri ce s-a format pe baza reliefului și construcțiilor existente și reprezintă prin sine un sistem haotic cu strazi strâmbe, divizat în cartiere mici. Pe lângă s. Onești, în partea de Est, trece drumul public local L408 (Codreanca-Onești), prin care se face legătura cu centrul regional, și în continuare cu toate orașele Moldovei.

Transportul rutier joacă un rol important și asigură o legătură importantă la nivel local, național și internațional. Transportul pasagerilor și a mărfurilor este asigurat doar cu ajutorul transportului auto.

Rețeaua de străzi și drumuri

Principalii factori care au influențat crearea rețelei de străzi și drumuri au fost:

- condiții naturale și landşaftologice - aceasta este locația, terenul deluros, diferențele semnificative a cotelor de înălțime;
- ansamblul de construcții s-a construit haotic cu distanțe între liniile roșii înguste, majoritatea strazilor sunt neasfaltate și nu s-a prevăzut trasarea rețelelor îngineresti
- prezența pe teritoriu a râului Ichel, , care se revarsă în extrasezon, creează o problemă cu eliminarea apelor de suprafață.

Toate acestea au avut un impact semnificativ la crearea schemei existente de străzi și drumuri.

Majoritatea străzilor sunt înguste, lățimea carosabilului este de 3-5 m alaturată de garduri cu o pantă semnificativă a reliefului.

Strada principală a satului este 31 August. Alte străzi cu rol de strazi principale sunt: str. Nucarilor, str. Creștinătății, str. Trandafirilor, str. Ion Creangă, str. Vasile Lupu.

Aproape toate străzile necesită reconstrucție sau să fie construite din nou.

Analiza structurii rețelei stradale existente ne permite să tragem următoarele concluzii:

- Parametrii rețelei stradale, lungimea părții carosabile, nivelul de amenajare rețelei de strazi este sub nivelul normativelor în vigoare, nu corespunde cerințelor urbanistice contemporane. Majoritatea drumurilor nu au îmbracaminte
- nu există locuri de parcare în fața edificiilor administrative și obiectivelor comerciale din sat.
- Lungimea totală a străzilor din sat este de 9,0 km din care 5,12 km strazile constituie strazile principale.

Noua schema va permite în mod rațional rezolvarea problemei transportului, în măsura ce este implementată treptat.

Ținând cont de creșterea semnificativă din ultimii ani a nivelului de automobilizare, a numărului de deplasări ale populației legate de afaceri și comerț, rețeaua de străzi și drumuri constituită istoric cu capacitatea de trecere și parametri tehnici minimi nu corespunde cerințelor contemporane

Reieșind din cele expuse străzile care joacă rolul străzilor principale trebuie să fie reconstruite și parametrii acestora aduși la cei normativi conform CP D.02.11 - 2014. De asemenea, este necesară reconstrucția străzilor de pământ și pietriș.

**Caracterizarea succintă a principalelor străzi a oraşului
Situăţia existentă**

Nr d/ o	Denumirea străzilor	Lungime a (m)	Îmbrăcăminte rutieră	Clasificare (importanţa)
1	2	3	4	5
1	31 August	2463	Asfalt-1.676km Pietriş – 0,787km	principală
2	Nucărilor	520	Pietris	principală
3	Creştinătăţii	520	Pietris	secundara
4	Trandafirilor	600	Pietris	principală
5	Vasile Lupu	580	Pietris	secundara
6	Ion Creangă	650	Pietris	secundara
	total	5340		

Transport extern

Autostaţie în sat lipseşte. Există o oprire pentru transportul de tranzit, la intrare în sat. Transportul extern este reprezentat de căi de tranzit care leagă s. Oneşti cu Strasenii, Chişinău, şi alte localităţi ale Moldovei.

Evacuarea apelor pluviale .

În partea de Nord al satului dinspre Nord-Vest spre Sud-Est curge râul Ichel. În timpul ploilor apa de suprafaţă de pe tot teritoriul satului se varsă în acest râu, care curge dincolo de graniţa de vest a satului. Apa de ploaie se scurge pe străzi în aceste rezervoare.

10.2 Soluții urbanistice

Măsuri privind dezvoltarea rețelei de drumuri și străzi

Propunerile de proiect privind dezvoltarea rețelei de străzi și drumuri în s.Onești, reprezintă etapa reformării schemei deja formate și trebuie să fie axată pe principalele probleme ale structurii de transport, ținându-se cont de consecutivitatea construcției străzilor principale și secundare, amenajarea îmbrăcăminte rutiere rigide pe străzile locale și alte soluții de proiect care stabilesc tipul și volumul lucrărilor de reconstrucție și construcție. De asemenea, este propusă structura rețelei de străzi și drumuri pentru perioada de calcul.

Conform proiectului pentru perspectivă se prevede următoarea diferențiere a străzilor existente și proiectate:

- strazi principale;
- strazi secundare;
- strazi locale, accese.

Se prevede modernizarea și îmbunătățirea rețelei de străzi, ca urmare, unele segmente de străzi vor fi îndreptate și extinse(largite). Conform proiectului PUG se propune construcția și reconstrucția străzilor care leagă partea centrală al satului cu celelalte sectoare, construcția noilor străzi din cartiere.

Elementele de construcție a noilor strazi sunt adoptate în corespundere cu tipul profilului transversal conform NCM B.01.05.2019 «Urbanism».

Schema rețelei de drumuri și străzi propusă prevede organizarea optimă a străzilor magistrale și locale. Ca urmare, pe străzile principale este necesar de prevăzut marcarea rațională a părții carosabile și organizarea circulației transportului.

Tabelul nr.2 oferă o scurtă descriere a strazilor principale supuse reconstrucției și construcția strazilor noi propuse.

Caracterizarea parametrilor tehnici a principalelor străzi și drumuri. Reglementări

Tabelul 11.2.1

Nr	Denumirea străzii	Tipul străzilor	Lungimea (m)			Linii roșii (m)	Partea carosabilă (m)	Trotuare (m)
			existent	propus	perspectiva			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	31 August	Principală	2463	240	-	15,0	7,0	2,25x2
2	Nucarilor	Principală	520		-	18,0	6,0	2,25x2
3	Ion Creangă	Principală	550		-	15,0	6,0	2,25x2
4	Trandafirilor	Principală	570	1000	-	15,0	6,0	-
5	Vasile Lupu	Principală	450		-	15,0	6,0	-
6	Creștinătății	Principală	500		-	15,0	6,0	-
7	Salcîmilor	Principală	960		-	15,0	6,0	-
8	Strada nr.1	Principală		370	-	18,0	6,0	1,5x2
9	Strada nr.2	Principală		620	-	18,0	6,0	1,5x2
10	Strada nr.7	Principală		1450	-	18,0	6,0	1,5x2
11	Strada nr.8	Principală		3600	-	18,0	6,0	1,5x2
12	Strada nr.9	Principală		2100	-	18,0	6,0	-
13	Viilor	Secundară	150		-	14,0	6,0	2,25x2
14	Doina	Secundară	125		-	14,0	6,0	-
15	Păcii	Secundară	125		-	14,0	6,0	2,25x2
16	Independenței	Secundară	320		-	14,0	6,0	-
17	Livezilor	Secundară	450		-	14,0	6,0	1,5x2
18	Fântînița Mănăstirii	Secundară	200		-	14,0	6,0	1,5x2
19	Cotul Domnului	Secundară	200		-	14,0	6,0	1,5x2
20	M. Eminescu	Secundară	230		-	14,0	6,0	1,5x2
21	A. Mateevici	Secundară	350		-	14,0	6,0	1,5x2
22	Bucuria	Secundară	250		-	14,0	6,0	1,5x2
23	Strada nr.3	Secundară		620	-	14,0	6,0	1,5x2
24	Strada nr.4	Secundară		460	-	14,0	6,0	1,5x2
25	Strada nr.5	Secundară		110	-	14,0	6,0	1,5x2
26	Strada nr.6	Secundară		120	-	14,0	6,0	1,5x2
27	Strada nr. 10	Secundară		650	-	14,0	6,0	1,5x2
	Total		8650	11100				

Total pentru perioada de calcul se prevede reconstrucția a 8,65 km de străzi existente. Dintre acestea, cele principale – 2,4km Construcția strazilor noi va constitui 11,10km.

Se recomandă, după posibilitate, reconstrucția strazilor cartierelor locative, aducand parametrii acestora la cei normative.

În timpul reconstrucției străzilor existente, este necesar ca strazile de importanță locală, sa fie acoperite cel puțin cu imbracaminte rutiera din pietriș sau piatră spartă, iar a străzile principale cu beton asfaltic.

Garaje și parcări

Parcarea staționară a transportului individual din sectorul privat se prevede la domiciliul proprietarilor.

Amplasarea locurilor de parcare pe termen scurt a autovehiculelor ar trebui să fie asigurată la clădirile administrative, obiective comerciale și oficii.

Pe străzile principale se pot păstra doar parcările care nu ocupă benzile principale cu prevederea de intrări și ieșiri fără a interfera cu circulația principală.

Indicii tehnico-economici principali al rețelei de drumuri și străzi

Tabelul 11.2.2

Nr d/o	Denumirea indicilor	Unitatea de măsură	Total pe localitate	
			Existent	Proiect
1	2	3	4	5
1	Suprafața teritoriului valorificat	km ²	0,978	1,091
2	Lungimea totală a tuturor străzilor și drumurilor	km	8,65	19,75
3	Inclusiv, străzile principale	km	2,4	15,4
4	Densitatea liniară a străzilor și drumurilor raportate la teritoriul valorificat	km/ km ²	8,85	18,10
5	Densitatea străzilor principale	km / km ²	2,45	14,11

11. ALIMENTARE CU APĂ

Introducere

Proiectul prezent este elaborat la comanda Primăriei com. Onești. Compartimentul este elaborat având la bază:

- Planul urbanistic general;
- Materialele grafice și textuale la planul urbanistic general;
- Documentele normative în vigoare
- Strategia de alimentare cu apă și sanitație pentru anul 2014 – 2030 HG nr. 199/2014 din 20.03.2014 cu modificările din 24 iulie 2020;
- Programul Național de implementare a Protocolului privind apa și sănătatea în RM pentru perioada 2016-2025 HG Nr. 1063 din 16.09.2016;
- Legea privind serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare, modificată prin HG Nr. 303 din 13.12.2013;
- СНиП 2.04.02-85* Водоснабжение, наружные сети и сооружения.
- CPG.03.08:2020 Instalații și rețele de alimentare cu apă și canalizare, cu un debit mai mic de 200 m³/zi pentru localități de până la 3000 locuitori.

11.1 Situația existentă

În satul Onești nu există un sistem centralizat de alimentare cu apă. La moment alimentarea cu apă a satului pentru consumatorii individuali se realizează în principiu din fantani-mine. În localitate există o sondă arteziană nr.4609 aflată în stare de avarie nr 22 pe PUG. Calitatea apei din această sondă nu este potabilă. Debitul fantanilor este neuniform. Fabrica de vin dispune de propria fantană arteziană ce se află în apropiere a teritoriului întreprinderii.

11.2. Elaborările din ultimii ani

Proiectul de execuție "Rețele de aprovizionare cu apă, canalizare și stație de epurare" a s. Onești elaborat de către Î.M. "Meridian Digital" SRL.

Proiectul de execuție a fost elaborat în baza Temei de proiectare, Certificatul de Urbanism pentru proiectare eliberat de primăria s. Onești, Deciziei a Consiliului s. Onești, Avizul sanitar, Avizul Inspecției Ecologice Strășeni și alte documente.

Proiectul de execuție prevede construcția sistemului de aprovizionare cu apă a s. Onești, prin efectuarea următoarelor lucrări:

Pentru sistemul de aprovizionare cu apă se prevede construcția unui rezervor de tip „Rojnovski” V=50m³, H=18m și a rețelelor de distribuție a apei cu lungimea totală de 8523m; Montarea stației de pompare la sonda existentă, nr 22 pe PUG.

Terenul pentru construcția turnului de apă este amplasat în extravilan în partea de Sud-Est a localității la distanța de 10m de la sonda arteziană existentă.

Conform proiectului de execuție elaborat anterior, rețelele de apeduct erau prevăzute din polietilenă PE100SDR21 – 26, PN6 – 8 cu Ø50 – Ø90mm, dotate cu camine de vizitare și hidranți antiincendari. Tevile vor fi pozate subteran la adâncimea minimală de 1,3m

Lungimea totală a rețelelor de apeduct proiectate în satul Onești este redată în tabelul 11.1.1.

Tabelul 11.1.1.

Nr. crt.	Denumirea	Unitatea de măsură	Cantitatea
	Țevely proiectate	m	8523
	Total	m	8523

11.3. Soluții de proiect

Normative și debitul calculat

Standarde de alimentare cu apă sunt acceptate pentru zonele rezidențiale în conformitate cu Strategia de alimentare cu apă în RM pentru perioada 2014-2030 și CPGO3.08.2020.

În satul Onești numărul calculat al populației va constitui 815 locuitori.

Conform «Strategiei» procentul de acoperire a serviciilor cu apă este de 100%.

Norma specifică de consum de apă este acceptată ca pentru clădirile dotate cu apeduct intern și canalizare.

Udatul terenului și adăpatul animalelor din fântânile arteziene nu este luată în calcul.

Calculule efectuate sunt reflectate în tab.1.

Debitul calculat de apă pentru s. Onești

Tabelul 11.2.1.

Nr. crt.	Numărul total calculat al populației mii oam.	Numărul populației racordate la rețeaua de apeduct, oam.	Consumul total zilnic al apei l/zi / om	Debitul mediu zilnic calculat m ³ /zi	Coeficientul neuniformității zilnice	Debitul total calculat al apei m ³ /zi
1	2	3	4	5	6	6
	815		90	73,35	1,2	88,02
	Total			73,35		88,02
	5%debit neevaluat			7,34		8,80
	Total			80,69		96,82

Debitul de apă pentru stingerea incendiilor este reflectat în tab.2.

Debitul de apă pentru stingerea incendiilor în satul Onești

Tabelul 11.2.2.

Numărul calculat al populației, mii oam	Numărul incendiilor simultane, nr.	Durata stingerii incendiului, ore	Necesarul de apă pentru un incendiu l/sec.	Debitul total, m ³ /h	Necesarul de apă pentru stingerea incendiilor m ³ /zi	Total m ³ /zi
815	1	3	5	36.0	108	108

Conform СНиП 2.04.02-84*, tabelul 5, pentru o localitate cu o populație de pînă la 1 mie persoane, numărul incendiilor este de 1, debitul pentru stingerea incendiilor în aer liber este de 5l/s, Acest debit se aplică pentru s. Onești, cu o populație de 815 oameni.

Schema de alimentare cu apă acceptată pentru satul Onești.

Pentru elaborarea schemei de alimentare cu apă a localității se propune utilizarea proiectului de execuție elaborat anterior.

Pentru sistemul de aprovizionare cu apă se prevede construcția unui rezervor de tip „Rojnovski” $V=50\text{m}^3$, $H=18\text{m}$ și a rețelelor de distribuție a apei cu lungimea totală de 8523m; Montarea stației de pompare la sonda existent, nr 22pe PUG.

Terenul pentru construcția turnului de apă este amplasat în extravilan în partea de Sud-Est a localității la distanța de 10m de la sonda arteziană existentă.

Sursa de apă pentru alimentarea satului Onești prezintă sonda arteziană existentă cu debitul de $10\text{m}^3/\text{h}$, amplasată în partea de Sud a localității.

Potrivit normelor sanitare privind calitatea apei, utilizarea apei în scopuri potabile din sonda existentă nr 4609, va fi posibilă după realizarea măsurilor suplimentare de tratare a apei și renovarea sondei.

În proiectul elaborat anterior s-a propus montarea conductelor de apă cu diametrul de 50mm,63, ceea ce contravine pct.8.46 din СНиП 2.04.02-84* "Водоснабжение наружные сети и сооружения", diametrul conductelor de apă în localitățile rurale se prevăd de minimum 75mm. Conform Planului urbanistic General în „Reglementări. Alimentare cu apă” se propune renovarea țevelor magistrale, segmentele de apeduct cu diametrele de Ø50 și Ø63 mm cu conducta min.Ø75mm. Zona de protecție pentru magistrale de apeduct cu diametrul până la 1000mm, conform normativelor se prevede de 10m.

Pentru perspectivă în PUG sunt propuse teritorii noi pentru construcția spațiilor locative individuale, care vor fi conectate la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă proiectat.

Suplimentar, se propune construcția rețelelor de apeduct Ø75 mm Lungimea propusă a rețelelor de distribuție a apei va constitui – 500m.

12. REȚEAUA DE CANALIZARE MENAJERĂ

Introducere

Compartimentul este elaborat având la bază următoarelor materiale:

- Strategia de alimentare cu apă și sanitație pentru perioada 2014 – 2030, HG nr. 199/2014 cu modificările din 24 iulie 2020;
- NCM G.03.03:2015 Instalații interioare de alimentare cu apă și canalizare;

12.1. Situația existentă

Actualmente, satul Onești nu dispune de rețele centralizate de canalizare și de un sistem de epurare. La întreaga localitate evacuarea apelor uzate s-a efectuat și se efectuează în gropi de acumulare amplasate pe teritoriul gospodăriilor individuale. De regulă acestea nu sunt amenajate apele reziduale se infiltrează în sol provocând poluarea apelor freatice.

12.2. Propuneri de proiect

Normele de evacuare și debitul de consum

Normele de evacuare și debitul de consum sunt acceptate în conformitate cu normativele de evacuare conform Strategiei de alimentare cu apă și canalizare în Republica Moldova pentru perioada 2014-2030 și CP G.03.08:2020. Pentru perspectivă, numărul populației în s. Onești – 815oam. Conform Strategiei pentru perspectivă se prevede asigurarea 80% a populației cu rețele de canalizare, astfel, în s. Onești vor beneficia de rețele de canalizare – 652oam.

Debitul calculat de evacuare a apelor uzate proiectat pentru s. Onești

Tabelul 12.2.1.

Numărul de locuitori preconizat oam.	Locuitori care urmează să fie conectați la sistemul de canalizare	Norme de evacuare a apelor uzate l/om/zi	Debitul mediu zilnic m ³ /zi	Coeficientul neuniformității zilnice	Debitul calculat m ³ /zi
815	652	60	39,1	1,1	43,0
Total			39,1		43,0
10% debitul neevaluat			3,91		4,3
În total			42,91		47,3

Principalele soluții de proiect

În planul general se propune construirea rețelelor de canalizare centralizată pentru satul Onești.

Construcția rețelelor de canalizare și a stației de epurare a satului Onești se va efectua conform proiectului elaborat de Î.M. "Meridian Digital" SRL.

Proiectul de execuție este elaborat în conformitate cu cerințele СНИП 2.04-02.85 "Канализация. Наружные сети и сооружения", СНИП 11-89-80 "Генеральные планы промышленных предприятий". Certificatul de Urbanism pentru proiectare eliberat de primăria s. Onești. Decizia Consiliului s. Onești, Avizul sanitar, Avizul Inspecției ecologice Strășeni.

Proiectul prevede construcția sistemului centralizat de canalizare menajer-fecaloid.

Apele uzate menajere formate la casele individuale și obiectele sociale prin intermediul a 5 stații de pompare SPC-1 – SPC-5, proiectate vor fi direcționate la stația de epurare biologică proiectată.

Stațiile de pompare a apelor uzate menajere, conform planului general sunt amplasate în intravilan în partea de Nord-Est a satului, în zona de protecție a raului Ichel, la distanța de 100,0m; 97,0m; 88,0m; 71,0m și respectiv 82,0m de la cursul apei.

Stația de epurare este amplasată în intravilan în partea de est a localității în zona de protecție a r. Ichel la distanța de 65,0m de la cursul apei. Capacitatea este de 100m³/zi și va fi complet automatizată.

Apele uzate epurate vor fi dezinfectate și ulterior evacuate spre stația de epurare de unde mai apoi gravitațional spre emisor în râul Ichel.

Lungimea țevelor de canalizare proiectate este reflectată în tab.1.

Lungimea țevelor de canalizare

Tabelul 12.2.1.

Nr. d/o	Denumirea	Unitatea de măsură	Cantitatea
1	2	3	4
	Rețele propuse	m	7916
	Total	m	7916

Pentru perspectivă în PUG sunt propuse teritorii noi pentru construcția spațiilor locative individuale, care vor fi conectate la sistemul de canalizare centralizat. Lungimea propusa a rețelelor de canalizare va constitui – 500m

13. SALUBRIZAREA TERITORIULUI

Introducere

La elaborarea proiectului au fost utilizate următoarele instrucțiuni normative:

- Strategia privind gestionarea deșeurilor în Republica Moldova 2012-2027, HG nr. 248 din 10.04.2013;
- Legea despre deșeuri nr. 209 din 27.07.2016;
- Strategia Națională privind Dezvoltarea Regională 2016-2020.

13.1. Situația existentă

Numărul total al populației din satul Onești constituie – 802 locuitori.

Colectarea deșeurilor se efectuează la platforma Nr.23 pe PUG în partea de Nord-Vest a satului neautorizat.

Gunoștea nu separă deșeurile..

La moment groapa BEKER nu există.

13.2. Propuneri de proiect

Conform legislației în vigoare colectarea și gestionarea DMS, inclusiv salubritatea teritoriului și gestionarea terenului pentru înhumarea lor este prerogativa autorităților publice locale de nivelul I.

Conform Strategiei de gestionare a deșeurilor pentru 2013-2027 se propune regionalizarea gestionării deșeurilor.

Groapa BEKKARI pentru înmormântarea animalelor se propune a fi proiectată în extravilan cu păstrarea normelor sanitare ecologice, sau în groapa autorizată raională.

Normele de acumulare a DMS

Conform Strategiei de gestionare a deșeurilor, norma de acumulare a deșeurilor în localitățile rurale se acceptă 0,4 kg/zi/om sau 146 kg/an/om. Norma specifică pentru perspectivă a acumulărilor va constitui – 154 kg/om/an. Informația privind volumul prognozat și cantitatea deșeurilor este reflectată în tabel.

Denumirea localității	Numărul populației, oam.	Norma inițială de acumulare a DMS, kg/om/an	Norma calculată de acumulare a DMS kg/om/an	Densitate medie kg/m ³	Cantitatea de DMS, t/an	Volumul DMS, m ³ /an
s. Onești	802	146	154	300	124,0	240,0
Total	802				124,0	240,0

14. Alimentare cu energie electrică

Introducere

Compartimentul " Alimentare cu energie electrică " a s. Onesti, r-nul Straseneni este elaborat avînd la bază următoarelor materiale inițiale:

- Planul urbanistic general;
- Materiale grafice și textuale la planul urbanistic general;
- Documentele normative în vigoare;
- Legea cu privire la energia regenerabilă din 2007 a fost elaborată luând în considerare regulamentul Directivei, privind sursele de energie regenerabilă 2009/28/EC;
- Programul Național pentru Eficiență Energetică 2011-2020;
- Planul Național de Acțiuni în domeniul Eficienței Energetice pentru anii 2013-2015;
- Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030.

14.1. Situația existentă

Alimentarea cu energie electrică a s. Onesti este asigurată de întreprinderea ÎCS "Premier Energy" SRL, care exploatează rețele 10/0,4 kV, puncte de transformare 10/04 kV și alte instalații.

Rețelele de iluminare exterioară se află în proprietatea Primăriei iar exploatarea este asigurată de rețelele electrice raionale.

Actualmente în s. Onesti pentru distribuirea energiei electrice între consumatori cu tensiune electrică 0,4kV funcționează 4 puncte de transformare introvilane cu transformatoare 10/04kV. Punctele de transformare satului sunt alimentate de la substația PDC188 GREBLESTI 110/10 kV prin linii aeriene 10kV.

Rețelele de distribuie 0,4kV sunt efectuate aeriene în sectoarele cu case cu puține nivele. Rețelele de iluminare exterioară sunt liniile aeriene.

Consumul anual al energiei electrice pentru s. Onesti constituie 0,9mii kWh. Coeficientul capacității utilizate constituie aproape 60%. În prezent, capacitatea electrică existentă acoperă pe deplin nevoile satului, dar pentru perioada de calcul ar trebui să crească în funcție de consumul curent.

În scopul asigurării continue cu energie electrică pentru satul, proiectul prevede realizarea unui complex de măsuri de reconstrucție la rețelele și instalațiile obiectelor de alimentare cu energie electrică.

Rețeaua de iluminat comunei este conectată prin linii aeriene, pe piloni de beton armat cu lampi DRL (aproape 80%) și cu lampi LED (aproape 20%).

14.2. Sarcina electrică

Sarcina electrică este stabilită conform situației din anul 2022 și pentru perioada de calcul.

Sarcina comunală este stabilită ca suma sarcinii caselor locative, clădirile publice și iluminarea exterioară. Sarcina pentru sectorul locativ se determină, reieșind din numărul populației, indicațiile în proiectul de sistematizare și consumul specific al energiei electrice pe cap de locuitor. Pentru perspectivă se acceptă sporirea consumului de energie electrică ținînd cont de extinderea suprafeței și sporirea confortului.

Calculul sarcinii și consumului de energie electrică pentru sectorul comunal și locativ pentru satul este reflectat în tab. 1.

Calculul sarcinii clădirilor publice și întreprinderile comunale este efectuat conform normativelor specifice la unitate, loc, metru pătrat, etc., în conformitate cu "Normativele pentru proiectare. Utilajul electric al caselor și clădirilor publice".

Calculul sarcinii și a consumului de energie electrică pentru clădirile administrativ-publice și întreprinderile comunale este reflectat în tab. 2. Calculul sarcinii pentru instalațiile de apeduct

și canalizare este prezentat în tab. 4 și efectuat conform datelor căpătate la elaborarea planului urbanistic general la compartimentele respective.

Sarcina consumatorilor industriali este determinată conform datelor chestionarelor, completate de întreprinderi pentru secția de formare a întreprinderilor industriale.

Pentru perioada de calcul pentru întreprinderile care funcționează sunt acceptate aproximativ 10-20% sporirea sarcinii, iar pentru întreprinderile care staționează sunt acceptate sarcini convenționale.

Calculul sarcinii la întreprinderile industriale electrică pentru trei sate este prezentată în tab. 3.

Reieșind din calculul capacității necesare a energiei electrice s-a stabilit că rezervele existente sunt suficiente pentru dezvoltarea satului până în anul 2037, calculul capacității este reflectat în tab. 5.

Calculul sarcinii comunal - locative și consumul anual al energiei electrice (pronoza pentru anul 2022-2037)

Tabela 14. 1

Nr. d/o	Sectorul	Populația, mii oam.		Consumul specific al energiei electrice, kW/oră/loc.		Consumul anual al energiei electrice, mii kWh		Numărul anual al orelor cu consum maxim, ore		Puterea necesară, kW	
		exist.	prog.	exist.	prog.	exist.	prog.	exist.	prog.	exist.	prog.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	s. Onesti	0,802	0,815	300	350	0,241	0,285	2100	2250	114,6	126,8
	Total:	0,802	0,815			0,241	0,285			114,6	126,8

Clădirile administrativ-publice și întreprinderile comunale s. Onesti (proгноza pe anul 2022-2037)

Tabelul 14.2

№ п/п	Indicatorii	Unitatea de măsură	Anul de bază 2022	Perioada de calcul 2037	Sarcina specifică asupra unei unități, kW		Capacitatea necesară, kW		Numărul anual alorilor cu consum maxim, ore/an		Consumul de energie electrică, mie kWh	
					exist.	prog.	exist.	prog.	exist.	prog.	exist.	prog.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
	Infrastructura socială											
1	Instituții preșcolare	locuri	45	45	0,4	0,46	18,0	20,7	2400	2400	0,050	0,058
2	Instituții școlare	locuri	110	110	0,2	0,25	22,0	27,5	2400	2400	0,053	0,066
3	Policlinici	vizite/zi	0	20	0,1	0,12	0,0	2,4	2800	2800	0,000	0,007
4	Punct sanitar-veterinar	obiect	0	1	5,0	6,0	0,0	6,0	2400	2400	0,000	0,014
5	Farmacie	obiect	0	1	5,0	6,0	0,0	6,0	2800	2800	0,000	0,017
6	Cantină socială	locuri	0	6	0,75	0,75	0,0	4,5	3200	3200	0,000	0,014
7	Stadion, terenuri sportive	ha	0.6	1.0	10	10	6,0	10,0	2400	2400	0,014	0,024
8	Sălii sportive	m ²	0	41	0,13	0,13	0,0	5,3	3600	3600	0,000	0,019
9	Bazine, oglinda apei	m ²	0	82	0.8	0.8	0,0	65,6	3600	3600	0,000	0,236
10	Centre distractiv-culturale	locuri	200	200	0,2	0,22	40,0	44,0	2400	2400	0,096	0,106
11	Biblioteci	mii vol.	10	10	0,15	0,15	1,5	1,5	2400	2400	0,004	0,004
12	Obiecte comerciale	m ²	67	245	0,16	0,18	10,7	44,1	3200	3200	0,034	0,141
13	Întrep/i de alimentație pub	locuri	0	33	0,75	0,75	0,0	24,8	3200	3200	0,000	0,079
14	Casă de deservire socială	locuri	0	6	0,2	0,25	0,0	1,5	2400	2400	0,000	0,004
15	Piețe comerciale	m ²	0	20	0,1	0,1	0,0	2,0	2400	2400	0,000	0,005
16	Kamping	locuri	0	8	0,2	0,25	0,0	12,0	3200	3 200	0,000	0,006
17	Baie publice	locuri	0	3	0,2	0,2	0,0	0,6	3200	3200	0,000	0,002

18	Viceu public	locuri	0	1	0,5	0,5	0,0	0,5	3200	3200	0,000	0,002
19	Cimitire	ha	0	0.2	0	1	0,0	0,2	2300	2300	0,000	0,000
	Total						98,2	279,2			0,252	0,804
	<i>s. Onesti</i>											
	<i>Iluminarea publice</i>											
	Strazi principal	km	6,25	15,39	6	10	37,5	153,9	2300	2300	0,086	0,354
	Strazi secundar	km	2,4	4,36	4	8	9,6	34,9	2300	2300	0,022	0,080
	Total	km	8,65	19,75			47,10	188,78			0,11	0,43
	TOTAL						145,3	467,9			0,360	1,238

Borderoul privind indicii tehnico-economici a întreprinderilor industriale amplasate în s. Onesti

Tabelul 14.3

Nr. P/G	Denumirea	Suprafața terenului, ha	Numărul de lucrători, om	Volumul de produce-re pe an	Electricitatea kW, putere instalată	Capacitatea necesară, kW		Numărul anual de ore cu consum maxim, ore		Consumul anual de energie electrică, mii kWh	
						exist	prog.	exist	prog.	exist.	prog.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-00	Sectorul „Onesti „										
1-01	Depozit agricol	1,00		n/a	0	0	10	2400	2400	0,000	0,024
1-02	Fabrica de vin . SRL „Vinaria Bostovan „	4,36	8		95	95	115	1000	1000	0,095	0,115
1-03	Fabrica de ulei SRL „Olseg –VT”	2,87	28		85	85	100	2400	2400	0,204	0,240
1-04	Fosta ferma de vaci	11,02		n/a	0	0	20	2400	2400	0,000	0,048
	TOTAL					180,0	245,0			0,299	0,427

Instalațiile de apeduct și canalizare s. Onesti

Tabela 14. 4

Zonificarea	Denumirea	Capacitatea necesară, kW		Numărul de ore cu consum maxim, ore/an	Consumul de energie electrică, MWh	
		exist 2022	persp 2037		exist 2022	persp 2037
1	2	3	4	5	6	7
Instalațiile de apeduct si purificare						
s. Onest	Turn de apa cu pompare	0	5	8750	0	0,044
	Sonda arteziana cu pompa	0	11	8750	0	0,096
<i>total</i>		0	16		0	0,140
Instalațiile de canalizare si de epurare						
s. Onest	SP №1, (proiect)	0	0.92	8750	0	0,008
	SP №2, (proiect)	0	0.92	8750	0	0,008
	SP №3 (proiect)	0	1.1	8750	0	0,010
	SP №4, (proiect)	0	1.1	8750	0	0,010
	SP №5, (proiect)	0	1.1	8750	0	0,010
	SE, 100 m3/zi (proiect)	0	45	8750	0	0,394
<i>total</i>		0	50,14		0	0,439
<i>TOTAL</i>		0	66,14		0	0,579

**Bilanțul capacității și consumul anual al energiei electrice s. Onesti.
(pronoza pentru anul 2022-2037)**

Tabela 14. 5

Nr. d/o	Denumirea	Puterea necesară kW		Consumul anual de energie electrică, MWh	
		exist.	pers.	exist.	pers.
1	2	3	4	5	6
1	Consumatorii comunali	114,6	126,8	0,241	0,285
2	Clădirile administrativ-publice	98,2	279,2	0,252	0,804
3	Întreprinderile industriale	180,0	245,0	0,299	0,427
4	Apeduct	0	16	0	0,140
5	Canalizare	0	50,14	0	0,439
6	Iluminarea publice	47,10	188,78	0,11	0,43
	Total:	439,90	905,92	0,90	2,53

14.3. Shema de alimentare cu energie electrică

Alimentare cu energie electrică s. Onesti, carea pe termenul de calcul constituie 906kW, se va efectua de la stațiile de transformare PDC188 GREBLESTI 110/10 kV prin linii aeriene 10kV.

În corespundere cu planul de dezvoltare și reconstrucție pentru perspectivă, direcția raională ÎCS "Premier Energy" SRL efectuează lucrări planificate de înlocuire a utilajului, profilaxie și construcție a rețelelor și obiectelor noi, în volumul stabilit privind asigurarea funcționării stabile a sistemului de alimentare cu energie electrică a satului.

În sectorul construcției de locuințe individuale noua se propune construirea unui șir de puncte de transformare 10/0,4 kV și a rețelelor 10 și 0,4 kV.

Dacă este necesar, reconstrucția punctelor de transformare existente este posibilă, în funcție de creșterea încărcării, în mod similar pentru întov. pomicola.

Amplasarea, construirea și conectarea punctelor de transformare la rețelele electrice vor fi decise în fiecare caz separat în lucrarea de proiectare, sarcina lor fiind luată în considerare în bilanțul general.

În rezultatul implementării proiectelor nominalizate, necesarul în energia electrică pe teritoriul comunei va spori în comparație cu situația existentă, ceea ce va permite sporirea eficienței rețelelor și instalațiilor existente.

Conectarea întreprinderilor și obiectelor propus se efectuează în conformitate cu condițiile tehnice lansare de rețelele electrice și prin negocieri reciproce (contracte) pentru a furniza energie electrică.

O problema pentru satul este prezentă în proiect - reconstrucția și extinderea parțială a porțiunilor de drum ale străzilor existente 8,65km, precum și trasarea drumurilor și străzilor noi 11,10km, unde trebuie să fie executată iluminare exterioară.

Rețelele de iluminare exterioară se prevăd aeriene cu cablu de tipul „Torsado” pe piloane de beton armat cu corpuri iluminate prin lampă LED. Pentru a reduce costurile energetice și pentru a crește eficiența energetică se propune înlocuirea treptată a corpurilor de iluminat stradal deteriorate și învechite cu aceleași cu lămpi LED

14.4. Determinarea valorilor edeficiilor rețelelor de electricitate

Calculul valorilor rețelelor iluminare exterioare a străzilor este efectuat după indicii comasati și este prezentat în tabelul nr.6

Tabela 14. 6

Zonificarea	Denumirea	Unit	Cant.	Valoarea (mii lei)	
				Unitate	De tot
1	2	3	4	5	6
s. Onești	Rețele de iluminarea străzilor pe piloane de beton armat cu corpuri iluminat prin lampe LED executate aerian cu cablu de tipul „Torsado” pe străzilor existente (reconstruirea)	km	8,65	260	2249
	Aceași pe străzilor noi	km	11,10	310	3441
	TOTAL				5690

14.5. Surse regenerabile de energie

14.5. 1.Politica de stat în domeniul surselor regenerabile de energie

Aspectele legate de sursele regenerabile de energie în calitate de alternativă reală, ce compensează lipsa altor resurse interne de energie, la fel în conformitate cu politica UE pentru susținerea producerii energiei electrice din sursele regenerabile de energie din următoarele legi și acte normative:

- Legea cu privire la energia regenerabilă din 2007 a fost elaborată luând în considerare
- Programul Național pentru Eficiență Energetică 2011-2020;
- Planul Național de Acțiuni în domeniul Eficienței Energetice pentru anii 2013-2015;
- Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030.

Politica de stat din domeniul energiei din surse regenerabile este implementată prin intermediul programelor de stat sectoriale și locale. Punerea în aplicare a acestor politici este monitorizată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.

Principiile politicii de stat din domeniul surselor energiei regenerabile sunt următoarele:

- ajustarea cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene;
- promovarea energiei din surse regenerabile, eficienței energetice și economisirii energiei prin aplicarea schemelor și a măsurilor de sprijin, în conformitate cu legea;
- exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile;
- accesul prioritar pentru energia electrică din surse regenerabile;
- asigurarea accesului persoanelor fizice și juridice la informații privind producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile și eficiența energetică;
- supravegherea procesului de cultivare și utilizare a soiurilor de plante modificate

genetic, destinate producției de combustibili regenerabili în condițiile unui ciclu tehnologic închis.

Politica de stat își propune să atingă următoarele obiective:

- diversificarea resurselor locale de energie primară;
- realizarea unei ponderi a energiei regenerabile în consumul final brut de energie 20%;
- realizarea unei ponderi de cel puțin 10% în consumul final al energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor;
- dezvoltarea regională și locală;
- promovarea cooperării între autoritățile publice centrale, regionale și locale;
- asigurarea securității, sănătății, protecției muncii în procesul de dezvoltare a energiei din surse regenerabile;
- promovarea și încurajarea eficienței energetice, a economisirii energiei, cogenerării, a încălzirii și răcirii centralizate, precum și creșterea ponderii energiei din surse regenerabile;
- încurajarea colaborării tehnico-științifice internaționale și implementarea progreselor internaționale științifice și tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile;
- asigurarea comunicării și sensibilizarea opiniei publice în domeniul energiei din surse regenerabile.
- Integrarea surselor regenerabile de energie în sistemul energetic al Republicii Moldova.

14.5.2. Factori pentru dezvoltarea surselor regenerabile de energie (SRE)

Clima și topografia Moldovei permit crearea unor centrale eoliene și solare rentabile.

Potențialul mediu anual al energiei solare în Moldova este estimat la un nivel destul de ridicat - 1200 kWh/m. La data de 22.12.2020 SE „Moldelectrica” a emis 68 de pachete valabile de Condiții tehnice pentru racordarea surselor de energie regenerabilă solară la rețeaua de transport, cu o capacitate totală de peste 1274,5 MW.

Potrivit Atlasului resurselor energetice eoliene al Republicii Moldova, centralele eoliene de înaltă eficiență pot fi construite pe 6,8% din teritoriul Republicii Moldova. În aceste zone, viteza medie anuală a vântului este de la 5 la 8 m/s, ceea ce face posibilă obținerea energiei eoliene în intervalul 400-550 W/m². Siturile cu potențial eolian bun acoperă o suprafață totală de 1830 km². Dacă pe ele vor fi instalate turbine eoliene cu o capacitate de 5 MW, capacitatea lor totală va fi de 9151 MW, ceea ce depășește semnificativ nevoile actuale de energie ale Republicii Moldova.

Actualmente, ponderea surselor regenerabile de energie în structura sectorului energetic din Moldova este de aproximativ 12%.

„Conform Hotărârii Guvernului nr. 401 din 08 decembrie 2021, până în 2025, pe lângă capacitățile existente, se preconizează realizarea a 120 MW de energie eoliană, 200 MW de energie fotovoltaică și 90 MW de centrale de cogenerare cu biomasă, biogaz, deșeuri. Astfel, în 2025 este planificat să primească 350 MW de energie din surse regenerabile.” Aceasta va asigura 25% din consumul total al Moldovei

În prezent, Moldova și-a sincronizat sistemul energetic cu cel european (ENTSO-E).

15. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

15.1. Situația existentă

Proiectul prezent este elaborat la comanda Primăriei sat. Onesti.

Compartimentul "Alimentarea cu gaze naturale" a comunei este elaborat avînd la bază următoarelor materiale inițiale:

- planul urbanistic general;
- materiale grafice și textuale la planul urbanistic general;
- datele întreprinderii SRL „Ialoveni Gaz” filiala SRL “Straseni-GAZ;
- documentele normative în vigoare.

Actualmente alimentarea cu gaze se efectuează de la conductele cu gaze naturale:

- Sat. Onesti - presiune înaltă de 1,2 MPa.

Schema alimentării cu gaze este prevăzută prin conducte de gaze de presiune înaltă $P=1.2\text{MPa}$ (sat. Onesti) pînă la PPRG+NEDG. De la PPRG+NEDG prin conductele de presiune medie de 0,3 MPa pînă la punctele de reglare a gazelor PRG (23 un.).

15.2. Propuneri de proiect

Propuneri la proiect (pînă în anul 2036)

Capitolul este destinat pentru alimentarea cu gaze naturale a localităților, microrăioane separate, cartiere care se află în zonă. Sursa de distribuție a gazelor sunt gazoductele de presiune medie existente. Calculul consumului de gaze pentru localitatea proiectată, diametrele, tipul și numărul de PRG vor fi determinate în următoarele stadii de proiectare.

Indicii tehnico-economici principali

Nr. crt.	Denumirea	Unit. măsură	Sat. Onesti
1.	Case de locuit (ex.)	un.	357
2.	Case gazificate	un.	120
3.	Stație de reglare și măsurare a gazelor	un.	1
4.	Punct de reglare a gazelor (PRG)	un.	23
5.	Gazoductele subterane (existente)		
5.1	Presiune înaltă	m	-
5.2	Presiune medie (ex.)	m	3950,0
5.3	Presiune medie (pr.)	m	550,0

Calculul consumului de gaze naturale pentru sat. Onesti.

Date initiale

Numărul de case locative — 100 buc.;

Suprafata medie incalzita a casei locative — 70 m²;

Numărul populației — 300 pers.

Consumul de gaze naturale pentru pregătirea bucatelor și pentru apă caldă (CP G-05.01.2014, anexa A, tab. 2)

Consumul anual de căldură:

$$Q_{an} = m \times Q_1, \text{ kkal/an}$$

Unde:

m – numărul populației;

Q₁ – norma consumului de căldură pentru 1 persoană în an (tab. A.1);

$$Q_{an} = 300 \times 2,4 \times 10^6 = 7,20 \times 10^8 \text{ kkal/an}$$

Consumul orar maxim a căldurii:

$$Q_{or} = k_{max} \times Q_{an}, \text{ kkal/oră}$$

Unde:

k_{max} – coeficientul maximului orar (tab.2);

$$Q_{or} = (1/1800) \times 7,20 \times 10^8 = 4,02 \times 10^5 \text{ kkal/oră}$$

Consumul orar al gazelor:

$$V_{or} = Q_{or} / Q^p_H, \text{ m}^3/\text{oră}$$

Unde:

Q_{or} – consumul orar maximal al căldurii kkal/oră;

Q^p_H – căldura de ardere a gazului egală aproximativ cu 8000 kkal /m³;

$$V_{or} = 4,0 \times 10^5 / 8000 = 50,25 \text{ m}^3/\text{oră}$$

Consumul de gaze pentru încălzirea locuințelor (CHиП 2.04.07-86* “Rețele termice”)

Fluxul termic maxim:

$$Q_{max} = q_0 \times A \times (1 + K_1), \text{ W}$$

Unde:

$K_1=100$ (numai case locative);

q_0 – fluxul termic maxim pentru 1 m^2 , (anexa 2);

A – suprafața totală a clădirilor locative;

$$A=70 \cdot n$$

Unde:

70 – suprafața medie a clădirii, m^2 ;

n – numărul de case locative, buc;

$$Q_{\max}=80 \times 70 \times 100=5,6 \times 10^5 \text{ kkal/oră}$$

Consumul orar al gazelor:

$$V_{\text{or}}=Q_{\max}/Q^p_{\text{H}}, \text{ m}^3/\text{oră}$$

$$V_{\text{or}}=5,6 \times 10^5/8000=70,0 \text{ m}^3/\text{oră}$$

Consumul total orar al gazelor pe sectoare

$$\Sigma V_{\text{or}}=50,25+70,0=120,25 \text{ m}^3/\text{oră}$$

16. ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ

16.1. Situația existentă

În sat. Onesti alimentarea centralizată cu energie termică lipsește. Obiectivele infrastructurii socio-economice și cele administrative pentru încălzirea încăperilor și necesitățile de producere utilizează instalații pe bază de gaz natural, combustibil solid și lichid.

Asigurarea cu căldură a sectorului locativ individual se efectuează cu ajutorul cazanelor autonome care funcționează pe bază de gaz natural, lemne, cărbune etc.

16.2. Propuneri de proiect

În corespundere cu prevederile PUG în sat. Onesti se propune extinderea teritoriilor destinate pentru amplasarea construcțiilor noi, care vor include: case locative cu regim mic de înălțime, obiective ale infrastructurii socio-economice, care vor ocupa o suprafață **totală de 1,5ha.**

În partea gazificată sunt instalate cazane autonome cu randamentul 23-27 kW, pentru clădiri administrative.

Amenajarea acestor sectoare vor necesita racordarea la rețelele și utilajul edilitar (apeduct, alimentare cu energie electrică, alimentare cu gaze naturale ect.), construcția rețelelor noi, reconstrucția obiectivelor edilitare existente (substații de transformare, sonde arteziene, stații de pompare, instalații de epurare etc.) proiectarea și construcția cărora se va efectua în dependență de valorificarea terenurilor noi.

17. SISTEMUL DE TELECOMUNICAȚII

17.1. Situația existentă

Gradul de telefonizare este de 90%. Astfel gradul de telefonizare este mare în comparație cu media republicană. Localitatea se află în raza de acoperire a operatorilor de telefonie mobilă Moldcell și Orange.

Oficiul poștal aprovizionează locuitorii cu ziare și reviste, acordă servicii de achitare a pensiilor, indemnizațiilor, efectuarea plăților pentru servicii de telefon, energie electrică și transferuri de bani.

Radioul național și posturile de televiziune naționale și internaționale prin eter sunt recepționate calitativ. Localitatea nu dispune de radio local.

17.2. Propuneri de proiect

Conectarea la centrala telefonică existentă a unor noi abonați se va realiza prin extinderea rețelei telefonice existente și prin executarea de noi racorduri telefonice.

Telecomunicațiile reprezintă un domeniu care a înregistrat progrese remarcabile în ultima perioadă. În momentul de față cel mai răspândit sistem de telecomunicații este telefonie fixă.

Prin extinderea rețelelor de telefonie prin fibră optică se va rezolva de asemenea și rețeaua de internet și rețeaua de televiziune prin cablu.

În sat se propune extinderea liniei magistrale în zona propusă de dezvoltare a fondului locativ și socio-economic.

18. PROTECȚIA MEDIULUI

Compartimentul „Protecția mediului” se desfășoară în cadrul proiectului Actualizarea Planul Urbanistic General al sat. Onești din raionul Strășeni.

Proiectul a fost realizat pe baza următoarelor documente:

- Aviz sanitar al Centrului de Sănătate Publică Chișinău nr. 02-6/1597 din 22.02.2023.
- Aviz al Agenției pentru Geologie și resurse minerale nr. 209/04/2023 din 23.02.2023.

În cadrul elaborării compartimentului „Protecția mediului” s-au avut în vedere deciziile de urbanism adoptate în secțiunile relevante ale acestui proiect, s-a lucrat cu materialele de arhivă ale institutului “Urbanproiect”.

Pentru stabilirea listei întreprinderilor și obiectelor de activitate economică care funcționează în prezent, pentru a identifica direcția activităților acestora, a fost efectuat un sondaj al teritoriului comunei.

În capitol se prevede caracteristicile ecologice și sanitar - igienice ale teritoriului comunei, restricțiile ecologice și sanitare existente privind utilizarea teritoriilor sale.

S-a făcut o evaluare preliminară a tipurilor și nivelurilor de impact, inclusiv tehnogenic, asupra mediului, ținând cont de starea actuală a acestuia și de modurile stabilite de zonele urbană. A fost realizată o prognoză a stării ecologice a mediului ca urmare a deciziilor de urbanism adoptate și a implementării activităților planificate.

Soluții de proiectare dezvoltate, inclusiv măsurile de protecție a mediului și a mediului, vor asigura atingerea parametrilor standard de calitate a mediului în comuna.

18.1. Caracteristica fizico-geografică a teritoriului.

18.1.1. Caracteristica condițiilor geografice a locului de amplasare a teritoriului localității. Satul Onești este o localitate în Raionul Strășeni situată la latitudinea 47°27'74" longitudinea 28°55'43" și altitudinea de 89 metri față de nivelul mării. Aceasta localitate este în administrarea or. Strășeni. Distanța directă pînă în or. Strășeni este de 14 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 43 km.

18.1.2. Locul de amplasare a teritoriului examinat față de:

a) teritoriile învecinate

sat. Onești se învecinează cu satele Codreanca, Voinova, Chirianca și Țigănești. Prin teritoriul satului curg apele râului Ichel.

b) obiective naturale și de recreere special protejate din apropiere, aferente teritoriului proiectat

Rezervația peisagistică Țigănești este o arie protejată, situată între satele Bravicea și Săseni din raionul Călărași, Tabăra din raionul Orhei și Țigănești din raionul Strășeni, Republica Moldova. Are o suprafață de 680 ha. Obiectul este administrat de Întreprinderea Silvică Călărași. Rezervația include un complex de hârtopuri pe versantul stîng al râului Ichel. Este situată în așa-zii Codri, la nord de satul Țigănești, pe un platou înconjurat de versanți cu diferite expoziții, preponderent sud-vestică și nord-estică. Altitudinea variază între 140 și 310 m. Solurile sunt preponderent cenușii de pădure (tipice), dar au fost identificate și soluri pseudogleizate și cenușii deschis. Se întâlnesc sectoare de luncă mlăștinoasă și izvoare de apă.

Rezervația Naturală silvice Voinova este o rezervație naturală silvică în raionul Călărași, Republica Moldova. Este amplasată la vest de satul Onești, ocolul silvic Pitușca, Voinova, parcela 11. Are o suprafață de 192 ha. Obiectul este administrat de Gospodăria Silvică de Stat Călărași.

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” înc. Sec XX – monument arhitectural de valoare națională

Monumentul comemorativ de război - 1941-1945, monument istoric de valoare națională

c) teritorii și obiective, amplasate în afara hotarului teritoriului proiectat, care influențează negativ asupra acestora :

Apele uzate menajere, tehnologice și meteorice neepurate deversate în bazinul râului Ichel din sar. Onești, sat.Voinova, deșeuri zootehnice, gunoastre etc.

d) limitele de sistematizare ale zonelor cu condiții specifice de folosire a teritoriului (zone cu spații verzi, zone de protecție a apei, fâșiile de coastă, zone de protecție sanitară și altele) amplasate după hotarul teritoriului proiectat și adiacente teritoriului examinat: - satul Onești este situat în zone de pădure verzi și în zone de protecție a apei r.Ichel.

18.2. Condițiile și resursele naturale ale teritoriului

Satul Onești din r-nul Strășeni este situata în valea și pe versantul de dreapta al văii râului Ichel și ocupă o suprafață de 1423 ha.

Satul Onești din raionul Strășeni , Republica Moldova, conform schemei de zonare privind dezvoltarea proceselor geologice exogene, aparține raionului IV, în subraionul IV-2 – centrul deluros al Republicii Moldova, pe podișul Moldovei centrale Codru. Este una dintre cele mai afectate zone, de procesul alunecărilor și eroziunilor regresive de teren, de pe teritoriul Republicii Moldova.

18.2.1. Caracteristica climaterică generală a zonei de amplasare a teritoriului examinat

Caracteristica climatică

Clima sat. Onești, raionul Strășeni poate fi caracterizată drept continental temperat, cu o amplitudine anuală mare a temperaturii aerului: veri lungi și calde și ierni relativ calde și scurte; cu precipitații reduse, mai ales vara. După parametrii meteorologici: predominarea vântului de nord-vest (25%). Probabilitatea de viteze slabe și moderate a vântului scade în lunile de vară. Rata medie de securitate de 5% este 8 m/s. Inversiunile de suprafață, conform datelor pe termen lung, sunt de 23%. Republica Moldova, conform OND-86, este inclusă în zona a 2-a de potențială poluare a aerului, adică se creează condiții egale în atmosferă atât pentru dispersia poluanților, cât și pentru acumularea acestora.

Datele climatice au fost utilizate în conformitate cu ghidul climatic „Date pe mai mulți ani, părțile 1–6, numărul 11, Republica Moldova” (date multianuale).

Regimul de temperatură:

Luni	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
T ^o C	-3,5	-2,2	2,6	9,7	15,9	19,4	21,4	20,7	16,0	10,1	4,1	-0,8

- temperatura medie maximă a celei mai calde luni la ora 13, după datele multianuale este de - (+28,0 °C);
- temperatura medie anuală a aerului după datele multianuale este de - (+9,4 °C);
- cea mai rece lună a anului (ianuarie) - (-3,5 °C);
- cea mai caldă lună a anului (iulie) - (+21,4 °C).

Umiditatea:

Relativ cea mai mare umiditate în timpul iernii (82 - 84%), în perioada caldă a anului, valoarea ei scade cu până la 61%.

Precipitații:

Suma anuală de precipitații este de 509 mm. Dintre ele cad precipitații: în perioada caldă a anului (aprilie - noiembrie) - 387 mm; în perioada rece (decembrie - martie) - 122 mm.

Regimul vântului:

Direcția vântului	N	NE	E	SE	S	SV	V	NV	Calm
Frecvența medie anuală repetabilitate, %	16	8	9	14	12	7	9	25	11

Predomină direcția vântului nord - vestică - 25 %.

Viteza medie anuală a vântului – 2,7 m/sec.

Viteza medie de 5 % asigură - 8 m/sec.

Ceațilui

Pe an s-au înregistrat 31 zile cu ceață, în unii ani numărul acestora se majorează până la 67 zile.

Furtună

Pe an s-au înregistrat 34 zile cu furtună, în unii ani numărul acestora se majorează până la 51 zile.

Soare cu strălucire

Durata de insolare într-un an: 2215 ore (min: I – 70 ore; XII – 54 ore) (max: VII – 329 ore; VIII – 307 ore).

Numărul de zile fără soare - 71 de zile.

Presiunea atmosferică (mm, mb)

Presiunea	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Anul
mb	997,5	995,8	995,3	993,3	993,3	992,5	992,2	993,8	996,9	998,3	998,4	997,0	995,4
mm	748,1	746,9	746,5	745,0	745,0	744,4	744,2	745,4	747,7	748,7	748,8	747,8	746,6

La proiectarea de noi facilități se utilizează următoarele date climatice:

Temperatura de calcul a celor mai reci cinci zile - (-15,5°C).

Temperatura de calcul de iarnă de ventilare - (-6,9°C).

Temperatura perioadei de încălzire - (-0,6°C).

Perioada de încălzire – 166 zile.

Inversiile de suprafață în mediu pe an constituie – 23%-

Coeficientul de stratificare A se aprobă în baza p. 2.2. OND-86 și este egal cu 200.

Astfel, în atmosfera se creează condiții echitabile pentru dispersarea poluanților și pentru acumularea acestora.

Condiții meteorologice nefavorabile (CMN)

Acumularea substanțelor nocive în atmosferă favorizează - timpul calm cu viteza vântului 0-1 m/sec, cețuri frecvente, puternice inversiuni la sol.

Dispersia impurităților în atmosferă contribuie la - precipitații abundente, viteze semnificative de vânturi, și ea se caracterizează prin inversiuni rare de suprafață.

18.2.2 Caracteristica reliefului și condițiilor geologice conform datelor prospecțiunilor geotehnice.

a) particularitățile caracteristice ale reliefului construcțiile locative a satului sunt situate pe versanții din lunca inundabilă a văii r. Ichel și de-a lungul malurilor afluenților fără denumire de pe malul drept.

b) condițiile geomorfologice de amplasarea a obiectivului geomorfologic. Satul Onești raionul Strășeni situat pe versantul sud-estic al lui Codri în munții centrali ai Moldovei. Relieful teritoriului este complicat, cu pante abrupte. Teritoriul satului este inclus în regiunea podișului din Moldova Centrală (Codrii).

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul satului Onești se limitează la versanții și lunca inundabilă a văii râului Ichel. Satul este alungit de la nord-vest la sud-est de-a lungul versantul drept. Pantele din sat sunt lungi de alunecare, abrupte cu un relief bine pronunțat de alunecare lungă.

c) structura geologică (stratul de suprafață, aluviuni cuaternare)

În structura geologică a teritoriului participă depozite cenozoice, mezozoice și dintr-o perioada mai veche. Depozitele sunt răspandite pe o suprafață mai mare, depuse sub forma unui înveliș continuu pe formațiuni stravechi. Depozitele cuaternare sunt reprezentate de sedimente argilo-nisipoase aluvio-deluviale pe bazine hidrografice de până la 5-10m grosime.

d) evaluarea condițiilor geotehnice conform gradului de utilitate pentru construcție, ha/% Ansamblul locativ existent este situat pe pantă cu înclinația de la 5-6° până la 10-15°.

În partea superioară a versantului din sat, în relief se disting clar șase circuri de eroziune-alunecări de teren, dintre care unul, în zona bisericii și a cimitirului, s-a activat în 1978 și a provocat distrugerea clădirilor din zona adiacentă.

Din acest motiv, satul Onești, conform „Planului de dezvoltare a teritoriului național” (obiect N.14602 2005), a fost inclus în primul rând pe lista așezărilor care au nevoie de măsuri de protecție.

Până în prezent, în urma lucrărilor de împădurire efectuate, alunecările de teren au încetat.

În funcție de gradul de favorabilitate pentru dezvoltare, pe teritoriul cercetat al satului Onești, se pot distinge patru zone (a se vedea harta):

1. Zona A - favorabilă pentru construcție. Se caracterizează printr-o pantă a reliefului cu înclinația până la 6°, situată în general la poalele versantului, și este aproape în totalitate construită. În zonele de luncă se înregistrează un nivel ridicat a apelor subterane : 1,5÷2,5m.

2. Zona B – Condiționat favorabilă dezvoltării. Se caracterizează prin relief în pantă cu înclinația de la 6° la 10°. Reprezentat prin parcele în diferite locuri ale versantului. La proiectarea, amenajarea teritoriului ar trebui evitate lucrările de scoatere sau umplere masivă cu pamant pe teren, asigurarea măsurilor privind stabilitatea versanților și

structurilor.(drenaje, canale de scurgere, instalații de evacuare a apelor)

3. Zona C - nefavorabilă pentru construcție. În limitele intravilanului este reprezentat prin parcele în partea centrală a versantului cu panta reliefului cu înclinația de la 10° până la 12°-14°. Cu toate acestea, este construit în proporție de 70% și se află încă într-o stare relativ-stabilă. Ocuparea terenurilor libere, nu se recomandă din cauza activării posibile ale alunecărilor de teren.

4. Zona D – Câmpia inundabilă de pe malul drept al râului Ichel, cu lățimea de 100-150m, care după îndreptare și împrejmuire cu dig a albiei râului, a ajuns să fie într-un spațiu închis cu neasigurarea drenajului de suprafață. Acest lucru contribuie la creșterea nivelului apelor subterane până la 1,0 m de suprafața pământului.

e) substanțele minerale utile lipsa

f) seismicitatea teritoriului 7 puncte.

18.2.3 Condiții hidrogeologice ale teritoriului

În zonele inundabile sunt larg răspândite depozitele aluvionare de prundiș-pietriș, nisipoase și argiloase, a căror grosime în valea râului ajunge până la 8-12 m.

Adancimea apelor cuaternare rar depășește 7-10m, în plus în zonele inundabile ale satului au fost gasite fantani cu un nivel al apei 1,5-2,5m.

În sat există mai multe puțuri care captează apă din zacamintele cuaternare și neogene. Nivelul apei în fantani este de 1,5-2,5 m, mai rar 4m, în plus de-a lungul întregului versant se observă ieșiri de apă subterană la suprafață sub formă de izvoare și mlaștini. Aceste ape sunt folosite de populație pentru nevoi gospodărești și casnice.

Complexul cuaternar este susținut de depozite de epoca sarmatică mijlocie, reprezentate litologic de sedimente de argile nisipoase cu straturi intermediare de nisip și lut nisipos.

Apele subterane ale acestei zone sunt distribuite dispersat, și se limitează la straturile sedimentate de nisip și lentile cu putere diferită.

18.2.4 Resurse de apă

Apele subterane:

Depozitele sarmațianului inferioare mai jos de brâul eroziunii contemporane sunt reprezentate litologic de calcare oolitice cu straturi intermediare de marne, iar apele subterane sunt limitate la acestea. După compoziția lor, aparțin tipului hidrocarbonat-sulfat-sodiu cu un conținut crescut de fluor de 3,5-5,6 mg/l. În calitate de apă potabilă, nu îndeplinește cerințele STAS.

Sonda arteziană existentă este amplasată în extravilan în partea de Sud-Est a sat. Onești

Apele de suprafață:

Teritoriul sat. Onești este traversat de râul Ichel în direcția de la nord-vest la sud-est. Se observă multiple debușări ale apelor subterane în formă de "mocirle" și izvoare. În hotarele satului, albia râului este îndreptată și izolată cu diguri. Lățimea luncii inundabile din partea construcției este de 60-150m. Lățimea luncii inundabile de pe malul stâng este de 350m. După îndreptarea și adâncirea albiei, inundații la construcții nu s-au observat. Ansamblul locativ existent este situat pe pantă cu înclinația de la 5-6° până la 10-15°. Lățimea fișiei riverane a r. Icheli trebuie să constituie nu mai puțin de 50 m pe ambele

maluri, iar zonele de protecție – 500 m.

Rîul Ichel își are începutul din izvoarele care se revarsă în vîlceaua la 2 km de la s. Hîrcești, r-nul Ungheni, la altitudinea de 230 m și se varsă în r.Nistru, la 322 km de la gura r.Nistru, la 1 km în aval de s. Coșernița, la înălțimea absolută de 7, 0 m (figura 5.2). Lungimea rîului Ichel este de 101 km, suprafața bazinului de recepție este de 814 km², căderea totală - 223 m, înclinarea medie – 2,21‰, la primii 3 km înclinarea medie este de 17,2‰.

Albia rîului este slab meandrată, rîul este neramificat, între satele Bularda, Răciula și la 1 km în aval de s. Pașcani – slab evidențiată, iar în amonte de s. Bularda, pe o lungime de 6 km – uneori seacă. Lățimea rîului constituie 1-9 m, adîncimea este de 0,1–0,8 m, viteza de curgere - 0,2 – 0,7 m/s. Fundul este plat, mîlos, acoperit cu rogoz și stuf, între satele Pașcani și Goian, din pietriș și nisip. Malurile sunt abrupte, slab erodate. Apa din acumulări este folosită pentru irigarea terenurilor, dezvoltarea pisciculturii și pentru necesități tehnice.

Râul Ichel în segmentele satului Onești are încă doi afluenți ai pârâului (în sezonul uscat fără apă), lungimea fiecăruia fiind mai mică de 10 km.

Apele subterane din zonele inundabile se găsesc la adâncimi de 0,3 - 0,4 m, pe pante - de la 7,0 la 15m .

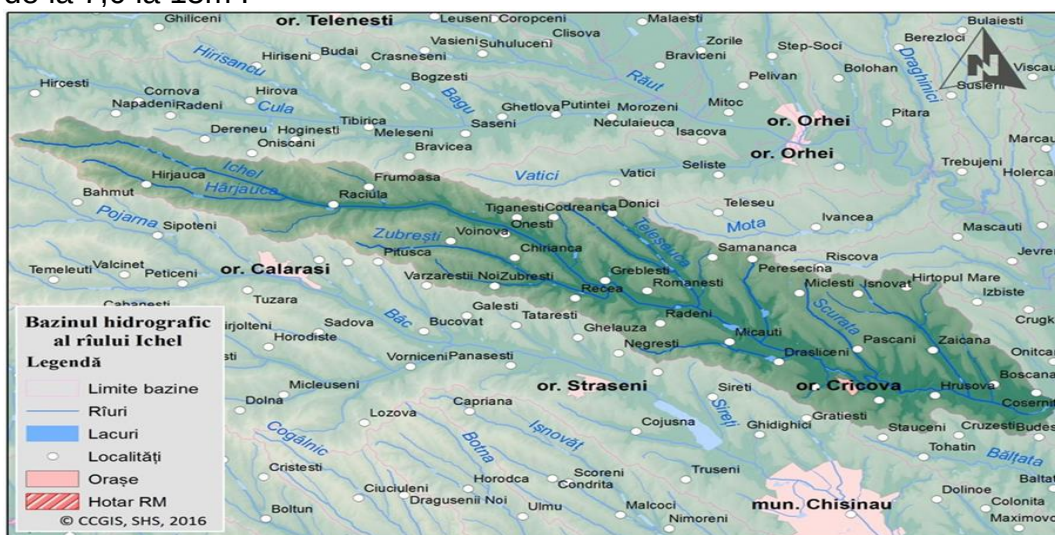

Figura 5.2. Bazinul hidrografic al r. Ichel

Monitorizarea calității apei r. Ichel se realizează conform unui program operational (condții generale, poluanți specifici și substanțe prioritare) cu frecvență trimestrială. Punctul de colectare a mostrelor este amplasat în aval de s. Goian . Conform concentrațiilor de azot de amoniu, fosfor mineral și total, calitatea apei r. Ichel este foarte poluată. Concentrațiile determinate pentru substanțe organice (produse petroliere, fenoli și alți) calitatea apei r. Ichel s-a atribuit clasei a III-a (poluată moderat). Conform investigațiilor desfășurate pe r. Ichel, la secțiunea în aval de s. Goian, calitatea apei râului este foarte poluată și corespunde clasei a V-a conform concentrației următorilor parametri: oxigen dizolvat, saturația oxigenului, CBO5, azot de amoniu, fosfor mineral și total, ioni de sodiu și potasiu.

18.2.5 Învelișul solului.

a) clasificarea solului după tipuri:

-conform datelor furnizate de Atlasul Republicii Moldova sat.Onești aparține celei de-a doua provincii pedologice: Provincia silvică Moldovei Centrale cu soluri brune și cenușii

- molice și soleri aluviale tipice, stratificate, hidrice, vertice și turbice;
- b) bonitatea solului (în grade) conform (9):
 - nota de bonitate 37 grade aparține clasei IV ca nivel satisfăcător ;
- c) sursele de poluare (conform datelor primăriilor, organelor de supraveghere de stat a sănătății publice și autorităților de protecție a mediului și a resurselor naturale) lipsesc

18.2.6 Peisaje, regnul vegetal și animal:

- a) zonarea peizagistică conform categoriilor principale
Relieful disecat și istoria geologică a teritoriului au determinat formarea vegetației forestiere și de stepă în această zonă.
- b) caracteristica spațiilor verzi de folosință publică: zona de spații verzi prezentată cu parcul și teren de sport;
- c) suprafața și greutatea specific a spațiilor verzi, greutatea specific a terenurilor înverzite cu destinație variată ocupă 0,8 ha sau 0,82 % din teritoriul, fondul silvic ocupă 328 ha;
- d) asigurarea cu spații verzi a fiecărui locuitor, % - ocupă 1,0 %;
- e) prezența elementelor rețelei ecologice conform (11) Legea nr 94-XVI din 05.04.2007 cu privire la rețeaua ecologică) - lipsesc.

Regnul animal după compoziția tipurilor conform datelor autorităților de protecție a mediului și a resurselor naturale (8) – RM ATLAS Geografia fizică din 11.04.2002). Lumea animală, ca una dintre componentele principale ale biocenozelor naturale, joacă un rol important în menținerea echilibrului ecologic. În ceea ce privește compoziția speciilor, unele specii de mamifere insectivore și arici, ciocănitoare și țâțe trăiesc în spații verzi; rozătoare veveriță, asemănătoare șoarecilor; reptile - șerpi, șopârle; amfibieni - broaște râioase, broaște și multe tipuri de insecte.

18.2.7. Procese și fenomene naturale periculoase.

18.2.7.1. Inundații și viituri.

Zonele care pot fi potențial supuse inundării în bazinul hidrografic Ichel determinat în conformitate cu Hotărârea Guvernului № 775 din 04 octombrie 2013 a însumat 46,83 km² sau 5.33%. Totodată, suprafața de posibile inundații pe raza satului Onești este de aproximativ 40 hectare.

18.2.7.2. Procese și fenomene geologice exogene.

Particularitatea structurii geologice, abundența solurilor de geneză variată și proprietăți fizice și mecanice (subsidență, saturație a apei) indică condiții geologice destul de complexe pentru construcția.

Eroziunea ravenală se manifestă prin dezvoltarea în special a ravenelor de fund. Ravenele pe versanți se observă în deosebi în părțile superioare ale versanților, constituite din nisipuri și unități de argilă subțire ale subetajului regional Herson-Miocen. Eroziunea ravenală este factorul principal în formarea alunecărilor de teren.

Pe teritoriul sat. Onești la procesele de alunecare de teren participă depozite basarabene acoperite de stratul masiv al depozitelor nedivizate a subregiunii herson-meoțiene, ce au cauzat formarea circurilor de eroziuni-alunecări de teren.

Alunecarea centrală ocupă un teritoriu de la hotarul intravilanului până la creasta versantului. Adancimea suprafeței ocupate – pana la 500m

18.3 Evaluarea stării existente a mediului

18.3.1 Analiza ecologică și sanitaro-igienică de folosire funcțională a teritoriului include:

a) raportul dintre teritoriile construite, înverzite și de recreere, densitatea de construcție: există teritorii perturbate în interiorul granițelor satelor - cariere de piatră în cariera deschisă, alunecări de teren active și zone predispuse la alunecări de teren, ale căror limite sunt indicate în secțiunea „Zonificarea teritoriului în funcție de condițiile ingineresti și geologice”.

b) analiza teritoriului localității și teritoriilor aferente bazată pe condițiile geotehnice (inundarea și subinundarea teritoriului, distrugerea teritoriului de către procesele fizico-geologice nefavorabile) și factorii urbanistici (asimilarea luncilor inundabile ale râurilor, reprofilarea albiei râurilor și altele):

Problemele dezvoltării teritoriului comunei sunt strâns legate de structura sa geologică. În același timp, următoarele aspecte ale acesteia sunt cele mai importante: distribuția și natura rocilor de bază care alcătuiesc fundația pe care se desfășoară procesele ecologice și distribuția și caracteristicile depozitelor cuaternare care sunt direct implicate în procesele ingineresti și geologice. Zonele cu procesele periculoase naturale și geologice ecogene sunt următoarele zone:

Zona C - nefavorabilă pentru construcție. În limitele intravilanului este reprezentat prin parcele în partea centrală a versantului cu panta reliefului cu înclinația de la 10° până la 12°-14°. Cu toate acestea, este construit în proporție de 70% și se află încă într-o stare relativ-stabilă. Ocuparea terenurilor libere, nu se recomandă din cauza activării posibile ale alunecărilor de teren.

Zona D – Câmpia inundabilă de pe malul drept al râului Ichel, cu lățimea de 100-150m, care după îndreptare și împrejmuire cu dig a albiei râului, a ajuns să fie într-un spațiu închis cu neasigurarea drenajului de suprafață. Acest lucru contribuie la creșterea nivelului apelor subterane până la 1,0 m de suprafața pământului

18.3.2 Restricțiile normative ecologice și sanitare.

Restricțiile ecologice și sanitare privind protecția mediului sunt reglementate pe factori și component prin următoarele acte normative:

- a) solurile - GOST 17.4.3.02, GOST 17.5.3.04, GOST 17.5.1.02;
- b) rocile subterane - Codul subsolului nr.3-XVI din 2.02.2009 ; NCM B.01.06:2019
- c) vegetația - capitolul 9 NCM B.01.05;
- d) lumea animală - Legea nr.439 din 27.04.1995 a regnului animal;
- e) deșeurile - NCM B.01.05, Anexa 9;
- f) aerul atmosferic – SN-271-45. „Standarde sanitare pentru proiectarea întreprinderilor industriale”; Legea nr.1513 din 16.06.93 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației; NCM B.01.05.2019. Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale.
- g) acțiunea electromagnetică - HG Nr 514 din 23.04.2002. Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice; HG Nr 284 din 13.04.2009 Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice.
- h) acțiunea de zgomot și vibrație - NCM E.04.02:2014 «Protecția împotriva zgomotului»; CH 2.2.4/2.1.8.562-96; GOST 12.1.012-2008. Sistemul de standarde de securitate a muncii. Securitatea la vibrații Cerințe generale.
- i) acțiunea radioactivă - NFRP -2000. Norme fundamentale de radioprotecție. Cerințe și reguli igienice.

j) resurse de apă - Legea nr.440 din 27.04.95 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă (Hotărârea Guvernului nr.949 din 25.12.2013).

- Regulamentul de folosire a teritoriului zonelor de protecție sanitară a întreprinderilor industriale și obiectelor comunale, resurselor funciare la alegerea terenului pentru cimitirul nou și depozitul de deșeuri nou, a zonelor de protecție acvatică, zonelor de protecție sanitară a surselor subterane de alimentare cu apă, se stabilește în conformitate cu reglementările în vigoare: CH 245-71- «Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий»; Codul Funciar al Republicii Moldova* № 828 din data de 25.12.1991(*Reeditată 04.09.2001); Legea nr.272 din 23.12.2011 “A apelor”; Legea Nr. 440-XIII din 27.04.1995 “Cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă”; Legea nr.209 din 29.07.2016r. “privind deșeurile”; “Санитарная очистка и уборка населенных мест”, Справочник, М. Стройиздат, 1990; Regulamentul privind cimitirele, aprobat de Guvern din RM № 1072 din 22.10. 1998.

Regulamentul privind utilizarea teritoriului zonelor de protecție sanitară a prizelor subterane de alimentare cu apă (Hotărârea Guvernului RM nr. 949/2013 Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă):

Pe teritoriul perimetru I zonei de protecție sanitară este interzis:

- a) cazarea persoanelor;
- b) animale;
- c) lucrări de construcție;
- d) utilizarea teritoriului sub plantații folosind îngrășăminte organice și pesticide

Pe teritoriul zonei de protecție sanitară a perimetrelor II și III, este interzisă depozitarea de combustibili și lubrifianți, precum și depozite de substanțe chimice toxice și îngrășăminte minerale, rezervoare de depozitare pentru deșeuri industriale, depozite de nămol și alte obiecte care provoacă pericolul de poluare chimică a apelor subterane.

În perimetru a II-a a ZPS a surselor subterane de alimentare cu apă, este interzis:

a) amplasarea depozitelor de combustibil și lubrifianți, produse chimice și îngrășăminte agricole, depozitarea de deșeuri industriale, nămol și alte obiecte, care pot provoca pericol de contaminare chimică a apelor subterane

b) amplasarea cimitirelor, cimitirelor de vite, câmpurilor de canalizare, câmpurilor de filtrare, câmpurilor de irigații agricole, depozitelor de gunoi, a tranșeelelor de forță, a întreprinderilor de animale și păsări de curte și a altor obiecte agricole care provoacă pericolul de poluare microbiană a apelor subterane;

c) utilizarea îngrășămintelor și pesticidelor.

Se permite plasarea acestor obiecte în perimetrul III al zonei de protecție sanitară numai atunci când se utilizează apele subterane protejate, cu condiția îndeplinirii unor măsuri speciale pentru a proteja stratul acvifer de poluare, în prezența unei încheierii sanitare a Serviciului Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, emis în baza avizului organului de stat – Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

Având în vedere că, în acest caz, apele arteziene sunt izolate deasupra unui acoperiș impenetrabil (15 - 80 m de lut dens), iar zona de alimentare se află la o distanță suficient de mare față de sonda, atunci nu sunt necesare măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea sanitară a teritoriului perimetrul II.

Regulamentul de folosire a teritoriului zonelor de protecție sanitară a întreprinderilor industriale și obiectelor comunale (CH 245-71 «Санитарные нормы проектирования

промышленных предприятий»:

Pe teritoriul zonei de protecție sanitară a întreprinderilor industriale și municipale și pe teritoriul siturilor industriale, este interzisă amplasarea:

- căsuțe de vară colective sau individuale și parcele de grădină;
- întreprinderile din industria alimentară, precum și pentru producția de vase, recipiente, echipamente etc. pentru industria alimentară, depozite pentru produse finite, întreprinderi pentru producția de apă și băuturi pentru băut, complexe de instalații de alimentare cu apă pentru pregătirea și stocarea apei potabile;
- instalații sportive, parcuri, instituții de învățământ, instituții medicale și preventive și recreative de uz general;
- amplasarea obiectelor pentru locuirea omului.

În zona de protecție sanitară a rețelei de alimentare cu apă nu trebuie să existe surse de contaminare a solului și a apelor subterane (bazine, depozite de gunoi de grajd, recipiente pentru deșeuri etc.). În zonele în care fâșia se învecinează cu poluanții specificați, trebuie utilizate țevi din plastic sau oțel. Este interzisă instalarea rețelelor de alimentare cu apă pe teritoriul gunoiștei, câmpurilor de asimilare, câmpurilor de filtrare, câmpurilor agricole de irigații, cimitirelor și gropilor de animale.

În zonele de protecție a apelor se interzice:

- a) aplicarea pesticidelor pe fîșii cu o lățime de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei;
- b) amplasarea fermelor și complexelor zootehnice;
- c) construcția, amplasarea și exploatarea depozitelor pentru păstrarea îngrășămintelor minerale și pesticidelor, obiectelor pentru prepararea soluțiilor de pesticide și alimentarea cu aceste soluții, întreprinderilor de prelucrare secundară a hîrtiei și celulozei, întreprinderilor chimice, tăbăcăriilor (inclusiv a întreprinderilor de prelucrare primară a pieilor brute), colectoarelor de ape reziduale de la fermele și complexele zootehnice;
- d) repartizarea terenurilor pentru depozitarea deșeurilor menajere și de producție;
- e) tăierea arborilor și arbuștilor (cu excepția tăierilor de îngrijire, de igienă, de asigurare a navigației în siguranță și/sau a vizibilității semnalelor navigabile terestre, de conservare și a reconstrucției ecologice pe parchete cu o suprafață de pînă la 1,0 ha, dacă se respectă termenul de alăturare și se creează condiții ecologice favorabile regenerării speciilor de bază);
- f) extragerea nisipului și prundișului din albia minoră a rîului, cu excepția lucrărilor de menținere a șenalului navigabil.

În conformitate cu Codul funciar (art. 83), cu decretul Guvernului în special cazuri sunt eliminate terenurile agricole valoroase situate pe bazinele hidrografice și versanții cu o pantă de pînă la 3 grade, precum și terenurile cu un scor de fertilitate natural de peste 60 din circulația agricolă pentru necesitățile statului și public.

Închiderea depozitului de deșeuri existent neautorizat se face în conformitate cu procedura stabilită de Regulamentul privind depozitarea deșeurilor (articolul 16 alineatul (8) din Legea nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile). Utilizarea teritoriului depozitului de deșeuri recuperat pentru construcția de capital nu este permisă.

Conform Regulamentului cu privire la cimitire prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1072 din 22 octombrie 1998 (p.4) zona de protecție sanitară de la cimitir pînă la marginea zonei populate trebuie să fie determinată conform normativelor tehnice de planificare urbanistică. Conform СН 245-71- «Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий, пункт 8.4. Санитарно-технические сооружения и установки коммунального назначения, Класс III. Санитарно защитная зона для кладбищ 300 м». După închiderea cimitirului, la expirarea a 15 ani de la ultima înmormântare, lățimea zonei de protecție sanitară poate fi redusă pînă la 100 m cu o argumentare sanitaro - igienică. Pe terenul zonei de protecție sanitară se interzice construcția a orice obiecte.

18.3.3 Zonele cu condiții specifice de folosire a teritoriului, hotarele acestora.

a) Zonele de protecție sanitară a întreprinderilor, clădirilor și edificiilor

Tabelul 5.3.3.

N d/o	N explicații PG	Denumirea obiectului	Situația existentă			Termenul de calcul (Perspectivă)		
			Dimensiuni a zonei de protecție sanitară (ZPS), m	Prezența zonei locative în ZPS (+)	Activitatea	Măsuri	N explicații PG	Dimensiunea zonei de protecție sanitară (ZPS), m
		Sectorul «Onești»						
1-01		Depozit agricol	50	+	Nu activ.	Reorganizare în spații socio-locative	-	-
1-02		Fabrica de vin a SRL «Vinaria Bostovana»	50	-	Activ	Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m)	1-02	50
1-03		Fabrica de ulei a SRL «Olsegh - VT»	50	-	Activ	Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m)	1-03	50
1-04		Fosta ferma de vaci	300	+	Nu activ.	Reorganizare în spații sociolocative	-	-
		Comunale						
17		Cimitir Vechi	100	+		Cu înmormântare stopată	17	100
18		Cimitir Nou	100	+		Cu înmormântare stopată	18	100
22		Turn de apă Sonda Artezian	r = 15	-			22	r = 15
23		Gunoaște neautorizată	500	+		Recultivare	-	-
24		Stația de pompare	-			Propus	24	La hotarul terenului
25		Stația de epurare apelor uzate	-			Propus	25	50

26	Cimitir	-			Propus	26	100
27	Depou pompiere	-			Propus	27	50
	Terenuri de rezervă				Propus		
	TR1 Adiacent cu Fabrica de vinuri	-	-		Pentru dezvoltarea industrială Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m)	TR1	50
	TR2 Adiacent cu Fabrica de vinuri	-	-		Pentru dezvoltarea industrială Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m)	TR2	50
	TR3 Adiacent cu Fabrica de vinuri				Pentru dezvoltarea industrială (dupa perioada calcule)	TR3	100

P.S. La întreprinderile existente, a căror zonă de protecție sanitară corespunde diferenței sanitare până la cartierul rezidențial, nu se admite extinderea și amplasarea secțiilor/ întreprinderilor noi fără acordul serviciilor vizate, în conformitate cu legislația în vigoare (serviciul sanitar și ecologic) și se argumentează prin calcule impactul de zgomot estimat și poluarea atmosferei.

c) zonele vulnerabile de protecție a apei și zonele sensibile a corpurilor de apă de suprafață - zona inundabilă a luncii pârăuri și râulețului Ichel se caracterizează prin grad înalt al apelor subterane acoperind o suprafață de aproximativ 40 ha;

d) zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă.

Fâșia riverană a râulețului Ichel prezintă o lățime de cel puțin 50 m, iar zona de protecție a apei este stabilită mai mare 500 m. Fâșia riverană și zona de protecție a apei ale pârăurile este stabilită mai mare 15 m.

e) zonele de protecție sanitară pentru turnul de apă $r = 15\text{m}$.

zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă potabilă – perimetru I ZPS a sondei artezienă constituie $r = 30\text{m}$ radial.

Pentru rețelele de apeduct – 10m

18.3.4 Evaluarea componentială a stării existente a mediului.

18.3.4.1. Aerul atmosferic

Analiza poluării atmosferice de fond și evaluarea stării sanitar-igienice și ecologice a bazinului aerian, ținând cont de impactul antropic.

Posturi staționare pentru monitorizarea stării aerului atmosferic în sat. Onești, raionul Strășeni nu este prevăzut. Prin urmare, nivelul de poluare de fond este luat în funcție de populația orașelor analoge.

În prezent, populația este de 802 locuitori, așteptată până în 2037 - 815 locuitori.

Conform tabelului. 9.15 „Руководства по контролю загрязнения атмосферы”, RD-52.04.186-89, M., 1991, p. 419 și NCM B.01.06:2016, p. 9 - concentrațiile de fond ale așezărilor cu o populație mai mică de 10 mii de oameni sunt - 0 mg/m³.

Starea bazinului aerian, luând în considerare impactul antropogen:

Evaluarea teritoriului din punct de vedere al stării bazinului aerian, ținând cont de impactul antropogenic, a fost evaluată conform „Рекомендациям по охране окружающей среды в районной планировке”, М., 86, Anexa 12, p. 121.

1. Capacitatea atmosferei de a disipa emisiile (% din frecvența inversiunilor, viteza vântului, 0-1 m/ s) - zona II cu potențial moderat – favorabilă limitată;
2. Acoperire cu vegetație. Zona silvică (0,82%) – - favorabilă limitată;
3. Capacitatea de descompun.ere în atmosferă a impurităților dăunătoare (2215 ore de soare) - favorabil;
4. Gradul de poluare a aerului după densitatea populației, persoane/km² (terenul satului - 97,7 ha (821 persoane/km²) - nefavorabilă; (suprafața totală a terenurilor adiacente - 1423 ha (56 persoane/km²) - favorabilă limitată;
5. Capacitatea de descompunere în atmosferă a impurităților dăunătoare (34 de zile cu furtuni) - favorabilă limitată;
6. Capacitatea de a spăla impuritățile și produsele de descompunere din atmosferă (509 mm zile cu precipitații) - favorabilă;
7. Densitatea drumului (8,85 km/km²) - favorabilă;
8. Gradul de poluare cu praf, dioxid de sulf, oxizi de azot etc.) (poluarea de fond - concentrațiile maxime admise nu depășesc 0,5 CMA) - favorabilă;
9. Gradul general de poluare a aerului (potențial industrial) (întreprinderi cu clasa IV-V de pericol sanitar) - favorabilă.

a) Obiectele principale sunt surse de poluare a aerului.

Cel mai semnificativ impact asupra poluării aerului din sat. Onești este exercitat de agro-industrie, întreprinderile alimentare, și transport.

1-00. Sectorul „Onești”.

Pe teritoriul zonei industriale există 4 întreprinderi cu impact ușor asupra mediului (clasele IV și V), cu excepția (poz. pe PUG 1-04) - zona de protecție sanitară a întreprinderii - 300 m și aparține clasei a III-a de pericol. Zona de protecție sanitară a întreprinderii nu este respectată.

b) Respectarea regimului de folosire a teritoriului zonelor de protecție sanitară, propuneri de eliminare a încălcărilor acestora

- Depozit agricol (poz. Pe PUG 1-01) – Reorganizare în spații sociolocative;
- Fosta ferma de vaci (poz. pe PUG 1-04) – Reorganizare în spații sociolocative.

Alimentare cu gaz

În sat. Onești alimentarea centralizată cu energie termică lipsește. Obiectivele infrastructurii socio-economice și cele administrative pentru încălzirea încăperilor și necesitățile de producere utilizează instalații pe bază de gaz natural, combustibil solid și lichid.

Asigurarea cu căldură a sectorului locativ individual se efectuează cu ajutorul cazanelor autonome care funcționează pe bază de gaz natural, lemne, cărbune etc.

Transport.

Principalii factori care au influențat crearea rețelei de străzi și drumuri au fost:

- condiții naturale și landșaftologice - aceasta este locația, terenul deluros, diferențele semnificative a cotelor de înălțime;
- ansamblul de construcții s-a construit haotic cu distanțe între liniile roșii înguste, majoritatea strazilor sunt neasfaltate și nu s-a prevăzut trasarea rețelelor înghinerești
- prezența pe teritoriu a râului Ichel, , care se revarsă în extrasezon, creează o problemă cu eliminarea apelor de suprafață.

Toate acestea au avut un impact semnificativ la crearea schemei existente de străzi și drumuri.

Strada principală a satului este 31 August. Alte străzi cu rol de strazi principale sunt: str. Nucarilor, str. Creștinătății, str. Trandafirilor, str. Ion Creangă, str. Vasile Lupu.

Aproape toate străzile necesită reconstrucție sau sa fie construite din nou.

Nivelul de amenajare rețelei de strazi , nu corespunde cerințelor urbanistice contemporane.

Multe străzi nu au deloc suprafața drumului. De asemenea, este necesară reconstrucția străzilor neasfaltate și cu piatră zdrobită.

În sat. Onești nu exista parcuri organizate in fata cladirilor administrative si a facilitatilor comerciale.

Autostație în sat lipsește. Există o oprire pentru transportul de tranzit, la intrare in sat.

Transportul extern este reprezentat de căi de tranzit care leagă s. Onești cu Straseni, Chișinău, și alte localități ale Moldovei.

Noua schema va permite în mod rational rezolvarea problemei transportului, în masura ce este implementata treptat.

Ținând cont de creșterea semnificativă din ultimii ani a nivelului de automobilizare, cu capacitatea de trecere și parametri tehnici minimi nu corespunde cerințelor contemporane

Reieșind din cele expuse străzile care joacă rolul străzilor principale trebuie să fie reconstruite și parametrii acestora aduși la cei normativi. De asemenea, este necesară reconstrucția străzilor de pământ și pietriș.

Emisii atmosferice din complexul industrial, de la transporturi și cazane

Dintre formațiunile industriale, principala contribuție la poluarea aerului o au întreprinderile agricole, întreprinderile alimentare, transport și cazanele.

Emisii vehiculelor: monoxid de carbon, hidrocarburi din benzină, dioxid de azot, dioxid de sulf, benzen(a)piren, aerosol de plumb, funingine, hidrocarburi diesel, acetaldehidă.

Munca întreprinderilor agricole și întreprinderile alimentare, este însoțită de emisii de praf, oxid de carbon, dioxid de sulf și dioxid de azot, funingine în atmosferă și alte.

Din cazanele care funcționează cu gaze naturale sunt emise în atmosferă: oxid de carbon, dioxid de azot, benzen (a) piren; de la cazane care funcționează cu combustibili lichizi și solizi - oxid de carbon, dioxid de azot, dioxid de sulf, benzen (a) piren, funingine, cenușă.

Comunale:

- poz. pe PUG 17 - Cimitir Vechi (ZPS – 100 m);
- poz. pe PUG 18 - Cimitir Nou (ZPS – 100 m);
- poz. pe PUG 23 - Gunouște neautorizată (ZPS-500 m).

c) Aria teritoriilor cu depășiri a concentrațiilor maximal admisibile (CMA) de substanțe nocive.

Teritoriile întreprinderilor cu exces de concentrații maxime admise (CMA) – comunale Gunoște neautorizate (poz. Pe PUG 23). Emisii în aer: oxid de carbon, dioxid de azot, metan, hidrogen sulfurat, praf și alte).

18.3.4.2. Resurse de apă

d) evaluării sanitaro-epidemiologice și ecologice a stării corpurilor de apă

Starea râulețului Ichel și pârăului în bazinul r. Ichel nu este suficient de satisfăcătoare, deoarece albia râului este îndreptată, lunca este arată, iar fâșia reverană a apei nu este consolidată și neplantată.

e) respectării regimului de folosire a zonelor sanitare și de protecție a apei (fâșii), propuneri de eliminare a încălcărilor acestora conform NCM G.03.02, NCM B.01.06:2019

Fâșia reverană a râului Ichel este parțial ocupată de 3 terenuri și clădiri rezidențiale.

g) principalele surse de poluare a corpurilor de apă și caracteristicile acestora (branșamente

principale, cantitatea și componența apelor uzate industriale, menajere, drenaj și pluviale precum și deșeuri)

În zona de protecție a apelor în sat. Onești amplasate platforma de deșeuri neautorizată (poz. pe PUG – 23), Fabrica de vin “Vinăria BOSTOVAN”(poz. pe PUG – 1-02), Fabrica de ulei SC “OLSEG-VT ” SRL(poz. pe PUG – 1-03).

18.3.4.3. Resursele funciare. Solul. Starea sanitaro-epidemiologică a solului:

a) categoria solului, clasificarea acestora după tipul de folosință, bilanțul teritoriului localității, în hectare:

Poluarea terenurilor apare atunci când teritoriilor satelor este slab întreținut din lipsa unui sistem complex și integral de salubritate sistematică a teritoriului, inclusiv sectorul individual (gunoi stradal, distrugerea suprafeței rutiere și prezența gunoștelor de deșeurilor menajere neautorizate depuse pe suprafața solului. Salinizarea solurilor adiacente rețelei rutiere de la 60 la 200 m provine din utilizarea de produse antigel. În funcție de condițiile specifice, în ele se acumulează forme mobile de plumb, zinc, argint și cupru.

Terenurile satelor sunt împărțite astfel:

2,50 ha zona cu funcții de interes public;

63.8 ha zona locuitorilor individuale și funcțiuni complementare;

0,8 ha zona de spații verzi, parcuri, pietre și terenuri de sport;

7,0 ha zona căi de comunicații rutiere și transport;

2,64 ha zona gospodăriei comunale, cimitire;

0,03 ha zona suprafețe acvatice;

1,0 ha zona de producere, depozite;

9,47 ha zona agricolă;

10,5 ha alte teritorii.

b) nivelul și aria poluării solului în baza datelor Serviciului Hidrometeorologic de Stat, СанПиН42-128-4433

Rezultă că o parte a terenului nu este implicată în planificarea urbană și alte activități, ceea ce indică ineficiența utilizării teritoriului.

c) caracteristica proceselor negative pe teritoriul localității care contribuie la dezvoltarea proceselor de eroziune prin acțiunea apei, nimicirea stratului fertil al solului, poluarea solului cu deșeuri toxice și municipale (datele prospecțiunilor geotehnice și rapoartelor anuale a organelor publice locale) -

1. După efectuarea măsurilor anti-alunecări (împădurirea versanților, ameliorarea râului Ichel), starea generală a reliefului satului poate fi considerată satisfăcătoare.

2. Rețeaua de drumuri existente pe versanți, în condițiile terenului extrem de accidentat, care acționează ca și sistem de evacuare a apelor de suprafață, necesită o

reorganizare majoră.

3. Este necesar să se continue lucrările de prevenire a formării râpelor în teritoriile adiacente graniței de dezvoltare a satului, captarea izvoarelor și eliminarea golurilor pentru asigurarea stabilității versanților.

4. Având în vedere lipsa teritoriilor libere pentru construcția locuințelor în intravilan, se poate recomanda demolarea fondului de locuințe uzate din zonele „A” și „B” cu înlocuirea ulterioară a acestora cu locuințe noi.

5. Pentru dezvoltarea acestei zone în albia r. Ichel pînă la zona de protecție, este necesară realizarea unui proiect de pregătire inginerescă cu asigurarea umplerii de pământ a teritoriului, scăderea nivelului apelor subterane (drenaje), asigurarea drenajului de suprafață din partea de sus al satului pînă la r. Ichel.

18.3.4.4. Factorii de influență fizică

a) Sursele principale de acțiune negativă, inclusiv cele din exterior, intensitatea lor:

1) Zgomotul (dBA).

Principalele surse de zgomot care afectează mediul înconjurător sunt fluxurile de trafic. Nu au fost efectuate măsurători instrumentale ale intensității traficului pe drumurile sat. Onești. Conform NCM E.04.02:2014 «Protecția împotriva zgomotului» (date de referință): autoturisme: 70 - 80 dBA; autocamioane - 80 - 95 dBA; autobuze - 80 - 85 dBA; motocicletă: 90 - 95 dBA.

2) Vibrația (m/sec²)/

Nu au fost efectuate măsurători instrumentale ale vibrațiilor în aceste zone

3) Iradierea electromagnetică (MHz, Hz).

Nu au fost efectuate măsurători instrumentale ale radiațiilor electromagnetice în zona luată în considerare.

4) Radiația (mSv/an).

Nu au fost efectuate măsurători instrumentale ale radiațiilor în această zonă.

În Moldova s-au efectuat măsurători instrumentale ale radiațiilor în unele zone. Concentrația maximă a atins 25 μ R/h (0,25 μ Sv/h). Nu au fost înregistrate depășiri ale radiațiilor (conform Raport anual “Calitatea componentelor mediului” 2021a, Agenția de Mediu).

Un nivel de radiație de pînă la o valoare de - 50 μ R/h sau (0,5 μ Sv/h) este considerat sigur.

18.3.4.5. Salubritatea teritoriului, gestionarea deșeurilor.

În compartiment sunt examinate și determinate:

Sistemul de gestionare a deșeurilor (colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor) în satul Onești nu există colectare permanentă organizată a deșeurilor din sectorul privat, practic nu există servicii organizate pentru gestionarea deșeurilor, transportul la locurile de depozitare fiind făcut în mod individual de către generator. Colectarea și transportul regulat al deșeurilor menajere solide se efectuează către platforma de deșeuri din clădirea individuală existentă și din infrastructura socială din centrul satului. Pînă acum în sat nu a existat colectarea selectivă a deșeurilor solide.

1) cantitatea de deșeuri formate de toate tipurile 124t/an. Conform legislației în vigoare

colectarea și gestionarea DMS, inclusiv salubritatea teritoriului și gestionarea terenului pentru înhumarea lor este prerogativa autorităților publice locale de nivelul I.

2) locul de depozitare La moment groapa BEKERI nu există.

3) metodele de eliminare și neutralizare Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru 2013: 2027 presupune regionalizarea gestionării deșeurilor. Raionul Strașeni a fost repartizat regiunii 4 prin crearea unui depozit de deșeuri în zona Chișinău fără o platformă intermediară. Distanța rutieră de la satul Onești la platforma regională este de aproximativ 40: 35 km.

18.3.4.6 Starea spațiilor verzi și a regnului animal.

Aprovizionarea de spații verzi pe locuitor în satul ocupă 0,8 % sau 1,0 m²/persoană. Rezerva pentru creșterea în continuare a învelișului forestier este de valoare redusă și nepotrivită utilizării agricole terenurilor de răpă-grindă, stâncoase - pietrișoase și alunecărilor de teren, precum și zonelor neacoperite cu păduri din fondul forestier.

18.3.4.7 Elementele cadrului natural - ecologic.

În compartiment sunt examinate și determinate:

- a) elementele principale (fondul forestier, mlaștini și acvatic) lipsesc ;
- b) elementele de tranzitare (albia râurilor și râulețelor) Acest teritoriu, precum și câmpiile inundabile ale râului Ichel și afluenții săi, sunt printre cele mai vulnerabile părți ecologice ale peisajului, a căror încălcare (aratură, drenaj) poate amenința stabilitatea sistemului ecologic local ;
- c) elementele secundare (monumente mici naturale cu profil variat) lipsesc;
- d) elemente de reabilitare (carierele uzate, spuse recultivării) lipsesc ;
- e) prezența ariilor naturale, protejate de stat, inclusiv și cele ce sunt componentă a rețelei ecologice, suprafața acestora lipsesc.

Elemente de reabilitare

Teren pentru acumulare provizoriu deșeurilor solide - din motive de ne conformare cu normele sanitaro-ecologice conform soluțiilor PUG se propune spre recultivare.

18.4.Evaluarea complexă a stării existente a mediului

Evaluarea complexă a factorilor antropogeni și naturali permite a lua în considerație influența acestora asupra calității mediului urbanistic natural și cel creat, prevede îmbunătățirea posibilă a condițiilor în procesul construcției și exploatarei teritoriului.

Evaluarea complexă a stării existente a mediului se determină în baza metodelor aprobate de evaluare a influenței asupra componentelor individuale a mediului natural, în corespundere cu criteriile de evaluare a situației ecologice a teritoriului. În baza zonării funcționale și calculelor efectuate pentru fiecare zonă examinată se determină gradul (în sistem de 5 grade) și se acordă categorii corespunzătoare pentru situația ecologică a teritoriului:

- a) 5 grade - zonă ecologică favorabilă;
- b) 4 grade - zonă ecologică condițional favorabilă;
- c) 3 grade - zonă ecologică satisfăcătoare;
- d) 2 grade - zonă ecologică cu situație excepțională;
- e) 1 grad - zonă cu calamitate ecologică conform 7.8 NCM B.01.05.

Aerul atmosferic

Evaluarea cuprinzătoare a factorilor naturali

Clima sat. Onești raionul Strășeni poate fi caracterizată drept continental temperată, cu o amplitudine anuală mare a temperaturii aerului: veri lungi și calde și ierni relativ calde și scurte; cu precipitații reduse, mai ales vara. Republica Moldova, conform OND-86, este inclusă în zona a 2-a de potențială poluare a aerului, adică se creează condiții egale în atmosferă atât pentru dispersia poluanților, cât și pentru acumularea acestora.

Acumularea substanțelor nocive în atmosferă favorizează - timpul calm cu viteza vântului 0-1 m/sec, cețuri frecvente, puternice inversiuni la sol.

Dispersia impurităților în atmosferă contribuie la - precipitații abundente, viteze semnificative de vânturi, și ea se caracterizează prin inversiuni rare de suprafață.

Conform factorului natural, acesta este estimat la 4 puncte - ca zonă ecologică condiționat favorabilă.

Evaluarea cuprinzătoare a factorului antropic

Pe industrie:

Întreprinderile situate în sat. Onești raionul Strășeni aparțin claselor de pericol IV și V cu o zonă de protecție sanitară de 100 și 50 m - zonă ecologică favorabilă .

Gradul de poluare cu praf, dioxid de sulf, oxizi de azot etc.) (poluarea de fond - concentrațiile maxime admise nu depășesc 0,5 CMA) - zonă ecologică favorabilă.

Transport:

Aproape toate străzile au nevoie de reconstrucție sau construcție nouă. Multe străzi nu au deloc pavaj, este necesară reconstrucția străzilor pavate cu piatră zdrobită etc. Prin urmare, în ceea ce privește transportul, este evaluată ca zonă ecologică satisfăcătoare; Conform factorului antropic, în total (ținând cont de industrie și transport) este estimat la 4 puncte - ca zonă ecologică condiționat favorabilă.

Evaluarea complexă a stării actuale a mediului în zona sat. Onești din cauza suprafețelor insuficiente a spațiilor verzi, prezența a numeroase haznalelor permeabile în apropierea clădirilor rezidențiale individuale, de locuri neautorizate de păstrarea deșeurilor menajere, lipsa fâșii reverane este apreciată ca zonă ecologică satisfăcătoare (gradul nr.3).

18.5 Complex de măsuri privind protecția mediului și îmbunătățirea stării existente a mediului

18.5.1.1. Aerul atmosferic

Pentru îmbunătățirea situației ecologice în sat. Onești raionul Strășeni și reducerea impactului negativ asupra stării bazinului aerian, inclusiv acustic, PUG – planul urbanistic general propune următorul set de măsuri:

- Dezvoltarea localității din partea expusă la vânt în raport cu zona principală de producere;
- Înverzirea maximă a teritoriilor zonelor de protecție sanitară a întreprinderilor;
- Alimentare cu gaz. În corespundere cu prevederile PUG în sat. Onești se propune extinderea teritoriilor destinate pentru amplasarea construcțiilor noi, care vor include: case locative cu regim mic de înălțime, obiective ale infrastructurii socio-economice, care vor ocupa o suprafață totală de 1,5ha. În partea gazificată sunt instalate cazane autonome cu randamentul 23-27 kW, pentru clădiri administrative. Amenajarea acestor sectoare vor necesita racordarea la rețele și utilajul edilitar (apeduct, alimentare cu energie electrică, alimentare cu gaze naturale ect.), construcția rețelelor noi, reconstrucția

obiectivelor edilitare existente (substații de transformare, sonde arteziene, stații de pompare, instalații de epurare etc.) proiectarea și construcția cărora se va efectua în dependență de valorificarea terenurilor noi.

- Refacerea străzilor principale ale sat. Onești – str. 31 August, str. Nucarilor, str. Creștinătății, str. Trandafirilor, str. Ion Creangă, str. Vasile Lupu.

- Asigurarea locurilor de parcare în apropierea clădirilor administrative și a facilităților comerciale, momentan acestea nu sunt disponibile.

Planul general prevede îmbunătățirea și modernizarea rețelei stradale, pentru care o parte din străzi este readresată și extinsă. Proiectul propune construirea și reconstrucția străzilor care leagă centrul satului de periferie, construirea de noi străzi în microdistricte. Construirea unui drum de ocolire și a străzilor noi nr. 10,11,12 va face posibilă retragerea transportului de tranzit din zona centrală a satului, îmbunătățirea organizării și asigurarea siguranței circulației pe străzile satului.

- Modernizarea cazanelor existente:

Să se asigure înlocuirea cazanelor la întreprinderi, ținând cont de combustibil mai curat (gaz natural).

Se vor furniza cazane de clasa a cincea cu un conținut scăzut de monoxid de carbon și dioxid de azot.

De asemenea, pentru perioada de calcul sunt planificate următoarele activități:

Industriale.

- Fabrica de vin (poz. pe PUG 1-02) - Din partea clădirilor rezidențiale , se va asigura cu o fâșie de spații verzi (50 m);

- Fabrica de ulei (poz. pe PUG 1-03) - Din partea clădirilor rezidențiale , se va asigura cu o fâșie de spații verzi (50 m).

Reorganizare în spații sociolocative:

- Depozit agricol (poz. pe PUG 1-01);

- Fosta ferma de vaci (poz. pe PUG 1-04).

Comunale:

Recultivare:

- Gunoște neutorizată (poz pe PUG 23).

Inutilizabil pentru înmormântare

- Cimitir Vechi (poz. pe PUG 17);

- Cimitir Nou (poz. pe PUG 18).

Propus

- Stația de pompare (poz. pe PUG 24);

- Stația de epurare a apei (poz. pe PUG 25)

- Cimitir (poz. pe PUG 26);

- Depou pompare (poz. pe PUG 27).

.

Teren rezervă:

Pentru dezvoltarea industrială:

- **TR1** (Adiacent cu Fabrica de vinuri) - Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m);

- **TR2** (Adiacent cu Fabrica de vinuri) - Din partea clădirilor rezidențiale , asigurați o fâșie de spații verzi (50 m);
- **TR3** (Adiacent cu Fabrica de vinuri) - Pentru viitor, după perioada de calcule, este prevăzută o zonă de rezervă a TP3.

18.5.1.2 Pentru resursele de apă:

a) dezvoltarea infrastructurii sistemelor de alimentare centralizată cu apă și canalizare: Pentru perioada estimată se vor construi :

8,5 km apeducte;

Turn de apă cu volum de 50 m³ ;

7,7 km rețelelor de canalizare;

stația de epurare apelor uzate menajere cu capacitatea de 100m³/zi.

b) folosirea apelor uzate pluviale și menajere purificate pentru necesitățile tehnologice a întreprinderilor industriale și irigare a culturilor agricole conform NCM G.03.01

Nuprevăzut, este posibilă utilizarea apelor meteoirice și a apelor uzate epurate pentru irigare.

c) implementarea tehnologiilor de prelucrare a reziduurilor apelor uzate și reciclarea surselor secundare de energie obținute - nu este prevăzut.

d) În zona de protecție apelor a pârăurilor , se preconizează stabilirea fâșiilor reverane .

e) consolidarea malurilor râurilor și lacurilor în limitele fâșiilor de protecție a apelor cu arbori și arbuști hidrofil:

- Fâșiile riverane de protecție a râulețului de plantat cu arbori și arbuști hidrofil;
- Respectarea regimului de gestionare în zonele de protecție apei, stabilit în legislația Republicii Moldova, precum și condițiile de deversare a apelor uzate în cursurile de apă;
- Interzicerea pășunatului pentru animalele domestice și aratul terenurilor zonei de protecție a obiectelor de apă ;
- Organizarea locurilor speciale pentru adăparea animalelor în afara fâșii de protecție a apei.

f) ridicarea cotelor de nivel a solului a construcțiilor de canalizare și stațiilor de pompare cu 0,5 m mai sus de cota de inundare cu asigurarea de 1% conform NCM G.03.02.

18.5.1.3 Pentru protecția resurselor funciare:

a) alegerea variantei optimale de amplasare a teritoriilor urbane și rurale noi și de dezvoltare a celor existente și folosirea rațională a resurselor funciare în baza documentației privind sistematizarea teritorială aprobată în modul stabilit în conformitate cu legislația urbanistică, funciară, minieră, sanitară, de protecție a mediului și alte legi - lipsesc;

b) amenajarea teritoriului - Îmbunătățirea teritoriului este un set de măsuri, a căror sarcină este îmbunătățirea stării estetice, sanitare și de mediu a teritoriului, principalele lucrări includ: - amenajarea locurilor pentru odihnă confortabilă; - îmbunătățirea naturală sau crearea de rezervoare artificiale; - amenajarea teritoriului.

c) măsuri de protecție a solului și controlul asupra poluării în corespundere cu cerințele legislației în vigoare: - principalele verigi în protecția ecologică a solurilor includ: - protecția solului împotriva eroziunii apei și eoliene; - organizarea rotațiilor culturilor și a sistemelor de prelucrare a solului; - măsuri de reabilitare a terenurilor (combaterea aglomerației cu apă, salinizarea solului etc.); -refacerea acoperirii de sol perturbate

protecția solurilor împotriva poluării și a florei și aunei benefice împotriva distrugerii prevenirea retragerii nejustificate a terenurilor din circulația agricolă.

d) recultivarea solurilor degradate (tehnic și biologic): Terenurile care și-au pierdut valoarea naturală și economică inițială și, de regulă, sunt o sursă de impact negativ asupra mediului, sunt considerate perturbate. Terenurile perturbate de toate categoriile sunt supuse reabilitării, precum și terenurile adiacente care și-au pierdut total sau parțial productivitatea ca urmare a impactului negativ al terenurilor perturbate asupra acestora. Recuperarea terenurilor perturbate de activitatea industrială se realizează, de regulă, în trei etape: 1. Etapa pregătitoare 2. Reabilitarea tehnică 3. Etapa biologică de reabilitare.

e) executarea măsurilor contra eroziunii, direcționate asupra diminuării fluxului de distrugere a solului de către apele pluviale și vânturi: - Colectarea și evacuarea organizate a apelor de suprafață va asigura prevenirea creșterii suprafețelor de sub ravenne și apariția activării alunecărilor de teren existente în bazinul hidrografic al versanților

f) efectuarea lucrărilor de consolidare a taluzurilor râpelor prin plantarea arborilor și arbuștilor, înierbarea albiei - una dintre cele mai prietenoase modalități de combatere a proceselor de eroziune este repararea versanților prin plantarea de arbori și arbuști care formează un sistem radicular bine dezvoltat. Această metodă este cea mai eficientă atunci când panta este mai mică de 25-30%. Cu toate acestea, chiar și pe pante mai abrupte este posibil să se planteze pe o geogrilă sau geogrilă, ceea ce întărește și mai mult solul;

g) efectuarea măsurilor contra alunecărilor de teren: - interzicerea și reglementarea încărcării și tăierii pantelor și interzicerea arăturii versanților și a tăierii plantelor lemnoase.

18.5.1.4 Pentru protecția fondului ariilor naturale, regnul vegetal și animal.

a) măsuri de respectare a regimului stabilit pentru ariile naturale special protejate:

1) crearea zonelor de protecție în jurul teritoriilor ariilor naturale, protejate de stat - lipsesc.

2) restricții pentru activitățile de gospodărire și altele în zonele de protecție din jurul ariilor naturale, protejate de stat - lipsesc.

b) măsuri pentru restabilirea regnului vegetal:

1) plantații noi, inclusiv plantarea și extinderea suprafeței verzi au crescut cu 2,3 ha;

2) formarea cadrului natural-ecologic - lipsesc.

c) măsuri pentru protecția regnului animal:

1) interzicerea arderii vegetației, folosirea materialelor periculoase pentru obiectivele regnului animal și mediul de trai - Este interzisă arderea vegetației, depozitarea și utilizarea pesticidelor, îngrășămintelor, altor materiale, materiilor prime și deșeurilor de producție periculoase pentru obiectele faunei sălbatice și habitatul acestora, fără a se lua măsuri pentru a garanta prevenirea bolilor și moartea obiectelor faunei sălbatice, precum și degradarea mediului înconjurător al acestora. habitate. Pentru a reduce impactul nociv asupra lumii animale, utilizarea substanțelor chimice de protecție a plantelor și a altor preparate ar trebui combinată cu punerea în aplicare a măsurilor agrotehnice, biologice și de altă natură;

2) extinderea suprafețelor de teren prin plantare cu vegetație forestieră, în scopul măririi suprafețelor habitatelor regnului: Influența pădurii asupra lumii animale este determinată de proprietățile sale ca peisaj natural și de capacitatea de a oferi toate condițiile de viață necesare dezvoltării și habitatului speciilor de faună sălbatică. Rezervele suficiente de furaje pentru copaci și ramuri, fructe de plante, fructe de pădure și ciuperci servesc drept sursă principală de nutriție pentru majoritatea animalelor și păsărilor.

18.5.1.5 Pentru salubritatea teritoriilor și gestionarea deșeurilor:

a) promovarea și implementarea sistemului separat de colectare a deșeurilor municipale și de producere, precum și instalațiilor de sortare, compostare, prelucrare a deșeurilor (după tipul de material) și folosirea lor repetată:

- se preconizează introducerea unui sistem de colectare separată a deșeurilor menajere și industriale în sat. Onești și transportarea acestora în vederea sortării finale și reutilizării pe terenul de sortare și de compostare în mun. Chișinău

În mai 2023 Guvernul RM a aprobat semnarea Acordului de Grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), în valoare de 5,6 milioane euro, în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”. Banii sunt oferți suplimentar la Acordul de împrumut de 25 milioane de euro, semnat și ratificat în luna ianuarie curent.

De menționat că proiectul, implementat cu suportul BERD, are drept obiectiv construcția infrastructurii de management al deșeurilor solide în Republica Moldova, prin procurarea echipamentelor și utilajelor pentru transport, sortare și reciclare. Astfel, vor fi reduse cantitățile de deșeuri depozitate și va crește gradul de acoperire teritorială a serviciilor de management al deșeurilor solide.

b) organizarea sistemului de control a deșeurilor de producere și consum

- înființarea unei firme de management pe lângă Primărie Onești care va controla colectarea deșeurilor pe tip și le va transporta către platforma de sortare mun. Chișinău pentru utilizarea ulterioară.

c) implementarea tehnologiilor moderne pentru eliminarea deșeurilor de producere și consum

- conform Strategiei de gestionare a deșeurilor pentru 2013-2027 se propune regionalizarea gestionării deșeurilor;

d) suspendarea activității depozitelor de deșeuri municipale, care nu corespund cerințelor sanitaro-ecologice : suspendarea activității platformei de deșeuri a sat. Onești și recultivarea terenurilor.

18.5.1.6 Pentru protecție contra zgomotului și vibrației:

Nu au fost efectuate măsurători instrumentale ale protecției împotriva zgomotului și vibrațiilor în această zonă.

18.5.1.7 Pentru protecția populației contra iradierii electromagnetice:

Nu au fost efectuate un inventar și un studiu cuprinzător al surselor de radiații electromagnetice situate în apropierea clădirilor rezidențiale din această zonă.

18.5.1.8 Pentru asigurarea protecției populației împotriva radiației.

Nu au fost efectuate observații ale radiațiilor pentru selectarea terenurilor pentru construcție în această zonă.

18.6 Prognoza stării de referință a mediului în rezultatul realizării propunerilor planului urbanistic general

Aerul atmosferic

Dezvoltarea sat. Onești, prevăzută de planul general, pastrarea direcției activității de producție a întreprinderii și reechiparea întreprinderilor cu tehnologii și utilaje moderne va

reduce emisiile și va reduce impactul asupra aerului atmosferic.

- Propuneri la proiect (pînă la anul 2036). Capitolul este destinat pentru alimentarea cu gaze naturale a localităților, microraiioane separate, cartiere care se află în zonă. Sursa de distribuție a gazelor sunt gazoductele de presiune medie existente. Calcul consumului de gaze pentru localitatea proiectată, diametrele, tipul și numărul de PRG vor fi determinate în următoarele stadii de proiectare:

- Combinația rațională propusă pe perspectivă a furnizării de căldură centralizată și descentralizată va permite reducerea consumului de combustibil și, astfel, va reduce emisiile de substanțe nocive în aerul atmosferic.

- Repararea drumurilor existente va permite reducea praful pe autostrăzi și pe partea pietonală a străzilor .

- Construirea unui drum ocolitor și a străzilor noi nr. 10,11,12 va face posibilă retragerea transportului de tranzit din zona centrală a satului, îmbunătățirea organizării și asigurarea siguranței circulației pe străzile satului.

- Crearea de parcări va îmbunătăți situația ecologică (în prezent nu există parcări).

- Transferul transportului către vehicule electrice pentru perioada calcule. În Moldova, sectorul transporturilor reprezintă 14% din toate emisiile de gaze cu efect de seră. Vehiculele electrice au un potențial imens de reducere a emisiilor nocive.

Categoria stării ecologice a teritoriului satului Onești la implementarea planului de acțiuni pentru perioada de calcul este evaluată ca zonă ecologică conditional-favorabilă (gradul nr.4).

19. CONCLUZII. DIRECȚII PRIORITARE DE DEZVOLTARE

Proiectul Planului Urbanistic General al satului Onești, prevede realizarea complexului de măsuri privind zonificarea funcțională a teritoriului localității, inclusiv stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare socio-economică în scopul echilibrării procesului investițional, fundamentării succesiunii realizării măsurilor și optimizării termenilor de implementare a acestora.

Principalele măsuri complexe de dezvoltare al localității sunt:

- stabilirea hotarelor de dezvoltare, ținând cont de soluțiile de sistematizare;
- optimizarea zonării arhitectural-urbanistice a teritoriului;
- utilizarea capacității maxime a potențialului industrial existent care
- va contribui la sporirea numărului de angajați în acest sector al economiei;
- dezvoltarea business-ului mic și mediu în diverse domenii de activitate;
- reconstrucția locuințelor individuale existente;
- valorificarea terenurilor de rezervă din limita hotarului existent și celor aflate în afara ei în scopul dezvoltării zonelor locative;
- evacuarea din zonele locative a întreprinderilor de producere care nu corespund cerințelor normative;
- extinderea și reanimarea rețelei de drumuri și străzi existente;
- ameliorarea infrastructurii sociale și edilitare;
- amenajarea zonei complexe de agrement, sport și odihnă în baza potențialului landșaftologic existent;
- extinderea suprafețelor totale a zonelor verzi pentru îmbunătățirea stării mediului înconjurător;
- păstrarea patrimoniului istorico-cultural și dezvoltarea infrastructurii turismului;
- ameliorarea condițiilor sanitaro-ecologice de abitație;
- utilizarea rațională a resurselor naturale și protecția mediului înconjurător.

Implementarea pe etape a prevederilor proiectului PUG v-a da un impuls suplimentar în dezvoltarea ulterioară a localității creînd permise pentru accederea satului Onești la un nou nivel de dezvoltare urbanistică.

Prezenta lucrare va fi prezentată la ședința consiliului raional Strășeni pentru examinare și aprobare. Odată aprobat Planul Urbanistic General al satului Onești cât și Regulamentul Local de Urbanism aferent lui, capătă valoare juridică și poate fi utilizat pentru punerea sa în aplicare.

20. INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI

tabelul 20.1

Indicatorii tehnico-economici de bază
al Planului urbanistic satul Onești raionul Strațeni

Nr d/o	Indicatorii	Unitatea de măsură	Anul de bază 2022	Perioada de calcul 2037
1	2	3	4	5
	Populația			
1.	Numărul populației	mii. loc.	0,802	0,815
2.	Densitatea populației	loc. /ha	8,2	7,5
3.	Structura pe vîrstă a populației:			
	- pînă la vîrsta aptă de muncă	mii loc./%	0,118/14,8	0,154/18,9
	- în vîrsta de muncă	mii loc. /%	0,564/70,3	0,550/67,5
	- peste vîrsta de muncă	mii loc/0%.	0,120/14,9	0,111/13,6
4.	Numărul de familii și de locuitori solitari	un	361	370
5.	Numărul populației ocupate, inclusiv:	loc.	399	410
	- în sfera de producere	loc.	351/92,0	330/80,0
	- în sfera prestări servicii	loc.	48/8,0	80/20,0
6.	Structura pe sex a populației:			
	- femei	loc.	370/49,7	389/47,7
	- bărbați	loc.	432/50,3	426/52,3
	Teritorii			
7.	Aria totală a teritoriului în limita localității	ha	97,8	109,1
	inclusiv zone:			
	- zona de interes public	ha / %	2,5/2,6	4,8/4,4
	- Zona locuințe individuale și funcțiuni complementare	ha / %	63,8/65,2	77,7/71,2
	- industriale, comunale și depozitare	ha / %	3,64/3,72	-
	- peisagistice, de agrement	ha / %	0,8/0,82	5,9/5,4
	- de transport și ale infrastructurii edilitare	ha / %	7,0/7,2	16,8/15,4
	-zonă cu destinație agricolă	ha/%	9,47/9,7	3,87/3,5
	-zona suprafeței acvatice		0,03/0,03	0,03/0,03
	- cu altă destinație	ha / %	10,5/10,79	-
8.	Revine la un locuitor	m2 /loc.	1219	1338
	Fondul locativ			
9.	Fondul locativ	mii m ²	24,5	26,1
		ap. (case)	357	373
10.	Necesarul de majorare a ariei totale	mii m ²	-	1,54
		ap. (case)		16
10.1	Fondul de locuințe supus modificării	mii m ² / ap. (case)	-	0,44/9
	Asigurarea medie cu spațiu locativ	m ² /om	30,6	32,0
	Infrastructura socială			
11.	Instituții preșcolare	locuri	45	45
		locuri / mii loc.	56	55
12	Școli generale	locuri	110	110
		locuri / mii loc.	137	135
13.	Policlinici	vizite / zi	-	20
		vizite zi / mii loc.	-	24
14.	Întreprinderi de comerț	m ² supraf. comerc.	67	245
		m ² / mii loc.	84	300
15.	Terenuri sportive	ha	0,6	0,6

		ha/mii loc.	0,75	0,7
16.	Săli sportive	m ²	-	41
		m ² / mii loc.	-	50
17.	Bazin	m ² supraf.	-	82
		oglindea apei/mii loc.	-	100
18.	Casă de cultură	locuri	200	200
		locuri / mii loc.	240	245
19.	Biblioteci	mii tom	10	10
		mii tom / mii loc.	12	12
21.	Întreprinderi de alimentație	Locuri	-	33
		locuri / mii loc.	-	40
	Infrastructura edilitară			
	Infrastructura de transport			
26.	Lungimea străzilor magistrale și drumurilor	km	8,65	19,75
	inclusiv:			
27.	- principale	km	2,4	14,7
28.	- secundare	km	6,25	5,05
29.	Densitatea străzilor	km / km ²	8,85	18,88
30.	Alimentare cu apă, inclusiv:	mii m ³ / zi	-	0,097
	- potabilă și în scopuri de gospodărire	mii m ³ / zi	-	0,088
	- în scopuri producerea	mii m ³ / zi	-	0,009
31.	Ape uzate canalizate	mii m ³ / zi	-	0,047
	canalizare menajeră	mii m ³ / zi	-	0,043
	canalizare industrială	mii m ³ / zi	-	0,004
32.	Volumul deșeurilor menajere	t/an	109	124
33.	Utilizarea energiei electrice	MW oră/an	0,90	2,53
	inclusiv:			
34.	- în scopuri comunale, menajere	KW oră/an	0,601	2,103
35.	- în scopuri industriale	KW oră/an	0,299	0,427
36.	Lungimea conductă de gaze de presiune înaltă	km	-	-
37.	Lungimea conductă de gaze de presiune medie	km	3,95	4,5
	Protecția mediului înconjurător			
38.	Asigurarea locuitorilor cu suprafețe înverzite	m ² /om	10	72

21. DOCUMENTE ANEXATE

materiale inițiale pentru proiectare, chestionare:

- Parametri tehnici ai străzilor din s. Onești, r-nul Strășeni
- Lista agenților economici care activează în raza primăriei s. Onești, r-nul Strășeni.
- Obiecte ale activității economice
- Mișcarea naturală a populației. Indicii resurselor de muncă
- Structura de ocupare a populației în principalele sfere de activitate
- Fond locativ.
- Instituții preșcolare, școlare, extrașcolare. Instituții ocrotirea sănătății.
- Edificii sportive, teritorii pentru odihnă și distracții. Edificii de cultură. Lista patrimoniului localității.
- Obiective comerciale
- Efectivul de animale
- Avizul expertizei ecologice de stat nr 05-5-5245/890 din 31.05.2016, cu privire la examinarea proiectului de execuție „Rețele de aprovizionare cu apă, canalizare și stația de epurare a s. Onești, r-nul Strășeni.” tema-program, acorduri și avize obținute pe parcursul elaborării planului urbanistic general, procese verbale, alte documentații vizînd consultarea populației:
- Tema-program pentru elaborarea documentației de urbanism din 02.11.2022
- Sarcina de la Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor nr.41 din 23.02.2023
- Aviz de la Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale nr.209/04 din 23.02.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr.31 din 15.02.2023, privind prezența sau lipsa substanțelor minerale utile
- Răspuns de la Ministerul Culturii al Republicii Moldova nr. 24/2-09/385 din 21.02.2023, la solicitarea nr.32 din 15.02.2023, privind informația cu referire la siturile arheologice, monumentele de arhitectură, de for public, situate în hotarul administrativ al satului Onești
- Sarcina sanitară de la Centru de Sănătate Publică Chișinău, nr. 02-6/1597 din 22.02.2023 la solicitarea nr. 28 din 15.02.2023
- Sarcina ecologică nr.41 din 15.02.2023 de la Inspekția pentru Protecția Mediului Strășeni.
- Proces Verbal al audierilor publice cu privire la evaluarea strategică cu referire la prezentarea propunerilor și comentariilor asupra Planului Urbanistic General din 22 august 2023

Avizele Ministerelor și Departamentelor de resort privind eliberarea avizului la documentația de urbanism PUG s. Onești:

- **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării** al Republicii Moldova, nr 15-641 din 29.02.2024 la nr.7 din 17.01 2024;
- **Ministerul Mediului** al Republicii Moldova Nr. 04-07/1820 din 18.08.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr 93 din 09.08.2023;
- Aviz de evaluare prealabilă pozitiv, Decizia privind evaluarea prealabilă Nr.10/744/2024 din 21.05.24 emisă de **Agenția de Mediu**.
- Aviz pozitiv de la **Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare** al Republicii Moldova Nr. 09-02/2710 din 04.09.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr. 87 din 09.08.2023;
- **Ministerul Sănătății** al Republicii Moldova Nr.23/2905 din 14.08.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr. 83 din 09.08.2023, remisă la Agenția Națională pentru Sănătate Publică
- Aviz sanitar (pozitiv) Nr.01-13/2-1987 din 03.05.2024 emis de **Agenția Națională pentru Sănătate Publică**.
- Aviz favorabil de la **Ministerul Muncii și Protecției Sociale** al Republicii Moldova Nr.21/3356 din 26.06.2024, la solicitarea primăriei s. Onești nr.79 din 07.05.2024;
- Fișă de avizare (aviz pozitiv) de la **Ministerul Culturii** al Republicii Moldova. Consiliul Național al Monumentelor istorice nr. 04/2-09/2395 din 12.09.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr. 3860 din 10.08.2023.
- Aviz pozitiv nr.551 din 22.08.2024 de la Consiliul Raional Strășeni. **Secția Construcții și Transport**.
- Aviz favorabil de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova. **Inspectoratul General pentru Situații de Urgență** nr.19/5-1113 din 14 mai 2024, la solicitarea primăriei s. Onești nr.1381 din 07 mai 2024;
- Aviz favorabil de la **Agenția Relații Funciare și Cadastru** al Republicii Moldova Nr.36/01-09/760 din 21.08.2023 la solicitarea primăriei s. Onești nr. 91 din 09.08.2023;
- Aviz pozitiv **Nr.06 din 23.01.2024**, de la **S.A. pentru gestionarea gazului, IALOVENI-GAZ FILIALA STRASENI-GAZ**
- Aviz pozitiv de la **Agenția „Apele Moldovei”** Nr. 03-04/0822 din 23.05.2024
- Aviz pozitiv de la **Agenția „MOLDSILVA”** Nr.AM 02/03-05-155 din 02.02.2024
- **Avizul Arhitectului Șef al raionului. Consiliul Raional Strășeni.** din 18.09.2023

Chestionar pentru elaborarea PUG
satul Onești, r-nul Strășeni

Obiectele ale activității economice.

№	Denumirea	Adresa	Genul de activitate. Producția fabricată	Angajați
Întreprinderi din agricultură				
1	GȚ Buzu Georgel	Onești	nuci	0
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
Întreprinderile de construcții				
1	-			
2				
3				
Întreprinderi de transport				
1	-			
2				
3				
Întreprinderi de producere				
1	Vinăria Bostovan	Etulia	Prelucrarea strugurilor	7
2	Olseg VT	Chișinău	Ulei de soia	28
3				
Întreprinderi de depozitare și comunale				
1	-			
2				
3				

Ex. S Vorobiova
tel. 079617165
e-mail: vorob_svet@mail.ru

Mișcarea naturală a populației

Nr. d/o	Anii	Populația, total. La începutul anului (oam.)	Născuți (copii)	Decedați (oameni)	Numărul total al familiilor
1	2	3	4	5	6
1	2013	856	5	12	363
2	2014	849	7	20	368
3	2015	839	4	12	371
4	2016	832	9	12	367
5	2017	829	8	17	365
6	2018	822	4	12	358
7	2019	816	7	12	362
8	2020	812	3	11	359
9	2021	808	7	13	360
10	2022	802	2	17	361
	inclusiv				
10.1	bărbați	432	x	x	x
10.2	femei	370	x	x	x

Indicii resurselor de muncă

Indicii	2021 oam.
1. Populația până la vârsta aptă de muncă (0-15)	118
2. Populația în vârstă aptă de muncă 16-56 (61)	564
3. Populația peste vârsta aptă de muncă < 57 (62)	120
4. Șomeri înregistrați	0
Total	802

Structura de ocupare a populației în principalele sfere de activitate

Denumirea tipurilor de activitate	2021 (oam.)
Sfera de producere	
- agricultura	320
- producere	35
- transportului	1
- construcțiilor	-
- alte întreprinderi;	0
Total	351
Sfera neproductivă	
- învățământ	28
- cultură	4
- asistență medicală	2
- comerț și alimentație publică	4
- instituții administrative și publice	9
- alte instituții;	1
În total	48
În total ocupate în sfera productivă și neproductivă	399

Fondul locativ

№	Denumirea indicilor	Unitate de măsură	Cantitate
1.	Suprafața totală la începutul anului 2022	mii m.p.	24545
2.	Numărul de case	case	357
3	Fond locativ dotat cu:		
3.1	- sistem centralizat de apeduct	mii m.p.	0
		case	
3.2	- sistem centralizat de canalizare	mii m.p.	0
		case	
3.3	- sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale	mii m.p.	9600
		case	120
3.4	- apartamente telefonizate	case	238
4.	Clădirile șubrede și avariate		
4.1	- șubrede	case	5
		m.p.	236
4.2	- avariate	case	4
		m.p.	200
5.	Numărul de locuințe construcții noi		
	- anul 2016	case	0
		m.p.	0
	- anul 2017	case	0
		m.p.	0
	- anul 2018	case	0
		m.p.	0
	- anul 2019	case	1
		m.p.	120
	- anul 2020	case	0
		m.p.	0
	- anul 2021	case	0
		m.p.	0

Instituții preșcolare (la 1.01.2022)

Nr.	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	Inclusiv cadre didactice	Notă
			După proiect (locuri)	De facto (copii)			
1	Grădinița de copii	Onești	45	28	12	4	

Instituții școlare

Nr.	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	Inclusiv cadre didactice	Notă
			După proiect (locuri)	De facto (elevi)			
1	Gimnaziu	Onești	110	65	16	12	

Instituții extrașcolare

Nr. d/o	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	inclusiv, cadre didactice	Notă
			proiect (locuri)	de facto (elevi)			
1	2	3	4	5	6	7	8
	-						

Instituții ocrotirea sănătății

Nr.	Denumirea	Adresa	Capacitatea		Angajați (oam.)	Inclusiv medici
			După proiect	De facto		
1	Instituții de dispensar și policlinici CME,CS (vizite/zi)	Onești			3	1
2	Farmacii (categoria 1-5) (obiecte)	-				
3	Stații asistență medicală de urgență (num. de ambulanțe)	-				

Edificii sportive, teritorii pentru odihnă și distracții

Nr.	Denumirea	Unitatea de măsură	Capacitatea		Angajați (oam.)	Notă
			După proiect	De facto		
1	Stadioane	0, 6 ha				
2	Terenuri sportive	-				
3	Edificii sportive acoperite (inclusiv școlare)	-				
4	Zone amenajate pentru odihnă și distracții, etc. (denumirea), ha	0,4 ha				

Cultura

Nr. d/o	Denumirea	Adresa	Unitate de măsură	Cantitatea	Angajați (oam.)	Notă
1	Muzee (denumirea)	-	m.p.sală			
2	Case de cultura	1 Onești	locuri	200	<u>3</u>	
3	Biblioteci	1 Onești	mii volume	<u>10 mii</u>	<u>2</u>	

Lista patrimoniului localității

Nr. d/o	Tipul obiectivului	Denumirea	Adresa (amplasarea)	Categoria (națională, regională, locală)	Notă (caracterizarea obiectivului, starea tehnică)
1	Mănăstiri	-			
2	Obiecte de cult, inclusiv: - creștin-ortodoxe; - alte confesiuni	Biserica creștin-ortodoxă	Onești	<u>locală</u>	<u>Satisfăcătoare , necesită reparație pe interior</u>
3	Monumente, inclusiv de: - istorie; - arheologie - arhitectură, - artă	Monumente pentru persoane represate , Monument căzute în al doilea razbopi mondial Monument pentru persoane căzute pentru integritatea	Onești	<u>locală</u>	<u>Bună</u>

Comerț

Nº	Denumirea	Adresa	Unitatea de măsură	Cantitatea	Angajați (oam.)	Notă
	Magazine		m ² suprafață comercială			
1	Coopconsum Romanești	Onești	25	1	<u>1</u>	
2	Îl Busuioc Tatiana	Onești	12	1	<u>1</u>	
3	Badragan Ion	Onești	18	1	<u>1</u>	
4	Corghenci Zinovia	Onești	12	1	<u>1</u>	
5						
	Cafenele; baruri		locuri			
1	-					
2						
3						
4						
	Băi	-	locuri			

Efectivul de animale

Anul	Bovine			Porcine			Ovine, caprine			Cabaline			Pasăre			Alte		
	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme	total	inclusiv, în gospodării private	Agenți economici, ferme
2019	41	41	-	59	59	-	209	209	-	46	46	-	600	600	-	-		
2020	27	27	-	46	46	-	198	209	-	45	45	-	640	640	-	-		
2021	25	25	-	48	48	-	214	214	-	45	45	-	580	580	-	-		

Parametrii tehnici ale străzilor din s.Onești r.Strășeni

Nr.	Denumire străzilor	Lungime a km	Lungimea părții carosabile m	Lățimea trotuarelor m	Îmbrăcăminte rutieră	Clasificarea(imp ortanța)
1	Viilor	0,242	5		Petriș	Local
2	Doina	0.151	4		Petriș	Local
3	Păcii	0.165	4		Petriș	Local
4	I.Creangă	0.526	4.5		Petriș	Local
5	Cotul Domnului	0.21	5		Petriș	Local
6	Livezilor	0.405	5		Petriș	Local
7	Trandafirilor	0.648	4		Petriș	Local
8	Fîntînița Mănăstirii	0.202	5.5		Petriș	Local
9	V.Lupu	0.683	5		Petriș	Local
10	M.Eminescu	0.226	4.5		Petriș	Local
11	Independenței	0.324	4.5		Petriș	Local
12	Creștinătății	0.679	5		Petriș	Local
13	A.Mateevici	0.344	5		Petriș	Local
14	Salcîmilor	0.837	5		Petriș	Local
15	Bucuria	0.32	5		Petriș	Local
16	Nucarilor	0.518	5		Petriș	Local
17	31 August	2.463	6	1m pe o lungime de 0.6 km	Asfalt-1.676 km Petriș0.787 km	0.5 km Regional 1.963 Local

**Lista agenților economici care activează în raza primăriei s.Onești rn-ul Strășeni
la situația 00.00.2023**

Nr d/o	Denumirea agentului economic	Starea actuala, (activ sau nuactiv)	Numar cadastral Tip proprietate	Genul de activitate și capacitatea de producere	Suprafat. teren,ha	An gaj ați, om.	Consum Apa /canal mc/zi; Electr. p.ins.Kv; Gaze mc/h Incalzire centraliz. sau autonom	FNP administrator Telefon	Not a
1	„VINARIA BOSTAVAN,, SRL	Activă	802711 0998 Privată	Pelucrarea strugurilor 4-5 mii tone anual	S=4,3612ha	8	Apa /canal 0.8 mc/zi; Electr. p.ins.474 Kv/zi Incalzire autonomă	Tonțuc Vasilii 068555536	
2	„OLSEG-VT,, SRL	Activă	8027110997 8027108409 8027110100 Privată	Prelucrare de soe în ulei și șrot 20-25 mii tone anual	S=2,87 ha	28	Apa /canal 5 mc/zi; Electr. p.ins. 4000 Kv/zi Gaze 4000 mc/h/zi Incalzire autonomă	Țurcan Oleg 069344473	

Primar

O.Cotelea

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ȘI PROIECTĂRI
ÎN DOMENIUL AMENAJĂRII TERITORIULUI, URBANISMULUI
ȘI ARHITECTURII, CU FUNCȚII TERITORIALE
"URBANPROIECT"

MD-2012, Chișinău, str. Independenței, 6/1, tel: 0(22) 24-21-64

A P R O B A T:

Primarul satul Onești,
r-nul Strășeni

" 02 " 11 2022

TEMA-PROGRAM

PENTRU ELABORAREA DOCUMENTAȚIEI DE URBANISM

CHIȘINĂU 2022

CONȚINUTUL-CADRU AL TEMEI-PROGRAM PENTRU ELABORAREA DOCUMENTAȚIEI DE URBANISM

1. Denumirea lucrării: Planului Urbanistic General satul Onești, r-nul Strășeni
2. Elaboratori și colaboratori: Institutul Național de Cercetări și Proiectări în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și arhitecturii, cu funcții teritoriale
"URBANPROJECT"
MD-2012, Chișinău, str. Independenței, 6/1
3. Beneficiar: Primăria satul Onești, r-nul Strășeni
4. Surse de finanțare: Bugetul satul Onești
5. Necesitatea lucrării: Planul urbanistic general este documentația de bază elaborată pentru întreg teritoriul satului, inclusiv pentru toate teritoriile necesare funcționării și dezvoltării.
Planul urbanistic general și Regulamentul local de urbanism aferent, reprezintă instrumentul principal al activității de urbanism la nivel local, asigură corelarea dezvoltării urbanistice a satului cu planul de amenajare a teritoriului administrativ al acesteia, delimitat conform legii.
Planul urbanistic general cuprinde direcțiile, prioritățile și reglementările de dezvoltare a localității, inclusiv prevederi pentru următoarele probleme principale:
 - relaționarea localității cu teritoriul său administrativ;
 - relevarea potențialului natural, economic și uman și a posibilităților de dezvoltare a localității legate de acest potențial;
 - stabilirea și delimitarea intravilanului propus al localității, zonelor funcționale, construibile și zonelor cu interdicție permanentă și temporară de construire;
 - evidențierea deținătorilor de terenuri și modul preconizat de circulație a terenurilor;
 - stabilirea regimului de construire, cuprinzând liniile roșii, alinierea și înălțimea construcțiilor;
 - modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare;
 - organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații;
 - stabilirea și delimitarea zonelor protejate;
 - delimitarea suprafețelor în care se preconizează amplasarea obiectivelor de utilitate publică.
6. Scopul lucrării, conținutul, etapele și termenele de realizare: Asigurarea satului cu Plan Urbanistic General contemporan în corespundere cu normativele în vigoare conform Instrucțiunii privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului (NCM B. 01.02.2016).

Conținutul lucrării:
 - Analiza situației existente pentru toate domeniile de activitate, evaluarea complexă a potențialului natural, teritorial, economic și demografic.
 - Evidențierea principalelor disfuncționalități și priorități în profil teritorial, problemele demografice, resurse umane, deservirea cu transport, factorii ecologici.

- Prognoza dezvoltării teritoriale, zonificarea funcțională a teritoriului, calculul numărului populației pentru perspectivă, gradul de ocupare a populației în rezultatul restructurării domeniului de producere.
- Soluționarea problemelor amenajării tehnico-edilitare a teritoriului, optimizarea rețelei de drumuri și străzi, asigurarea populației cu locuințe și obiective ale infrastructurii sociale.

Componenta planului urbanistic general:

- Materiale grafice Sc. 1:25 000; 1:10 000; 1:5 000.
 - Încadrarea în teritoriu.
 - Situația existentă. Zonificarea teritoriului.
 - Situația hidrogeotehnică.
 - Situația existentă. Disfuncționalități și priorități.
 - Reglementări. Zonificarea teritoriului.
 - Reglementări. Căi de comunicație și transport.
 - Reglementări. Alimentare cu apă.
 - Reglementări. Canalizare.
 - Reglementări. Alimentare cu gaze naturale.
 - Reglementări. Alimentare cu energie electrică.
 - Reglementări. Circulația terenurilor.
 - Reglementări. Protecția mediului.
- Memoriu general.
- Regulamentul local de urbanism.
- Varianta electronică

Etapele și termenele de realizare se stabilesc conform devizului, contractului și graficului de elaborare.

7. Pregătirea datelor inițiale:

- Materialele topogeodezice și geotehnice Sc. 1:25 000; 1:10 000; 1:5 000.
- Datele statistice, ce caracterizează infrastructurile socio-economică și edilitară.
- Materialele anchetare prezentate de autoritățile publice locale și instituțiile subordonate.

8. Modul de elaborare a lucrării:

1.
 - Examinarea datelor și materialelor primite.
 - Actualizarea suportului topografic.
 - Ieșirea în teritoriu.
 - Consultarea cu APL
2.
 - Elaborarea situației existente
 - Prezentarea și consultarea cu APL
3.
 - Elaborarea concepției
 - APL organizează consultarea populației, proces verbal.
 - Arhitectul șef APL - Aviz prealabil
4.
 - Finalizarea lucrării: Rețele, Memoriu general, Regulamentul local de urbanism.
 - Prezentarea și consultația cu populația. Obținerea obiectivelor.
 - Corectarea și modificarea proiectului.
5.
 - Predarea proiectului.

9. Alte date și cerințe:

10. Valorificarea lucrării:

11. Avizarea, expertizarea și aprobarea:

12. Termenul de elaborare și costul lucrării

Coordonat:

Beneficiar:

Proiectant general:

Conducătorul institutului de proiectare:

Arhitect-șef al administrației publice locale:

Materiale grafice

- Situația hidrogeotehnică.

Orice modificare în proiect sau elaborarea altor categorii de documentație de urbanism, trebuie să fie examinate și avizate, în mod obligatoriu, de către autorii proiectului.

Lista organismelor emitente de avize la documentațiile de urbanism

- 1. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul economiei;
- 2. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul mediului;
- 3. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul agriculturii;
- 4. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul sănătății;
- 5. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul muncii și protecției sociale;
- 6. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul culturii;
- 7. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul transporturilor și drumurilor;
- 8. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul afacerilor interne (Serviciul protecției civile și situațiilor excepționale);
- 9. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul resurse funciare și cadastru;
- 10. S.A. pentru gestionarea gazului;
- 11. Serviciile desconcentrate a AAPC în gestionarea apelor Moldovei";
- 12. Serviciile desconcentrate a AAPC pentru gestionare resurselor minerale;
- 13. Serviciile desconcentrate a AAPC în domeniul silviculturii.
- 14. Arhitectul șef APL

Termenul de elaborare și costul lucrării se stabilesc conform devizului, contractului și graficului de elaborare.

Primăria satul Onești

denumirea organizației

numele, prenumele, semnătura și data

INCP "Urbanproiect"

denumirea organizației

numele, prenumele, semnătura și data

numele, prenumele, semnătura și data

INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI
INȘPECȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI STRĂȘENI

MD 3700, or.Strășeni, str-la Morilor 6, tel/fax 0237-2-84-43, E-mail: ipmstraseni@ipm.gov.md

nr.41 din 15.02.2023

Primăria Onești
s.Onești, raionul Strășeni

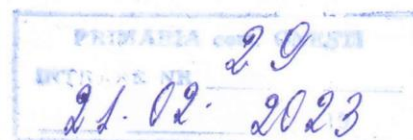
Prin prezenta, Inșpecția pentru Protecția Mediului (IPM) Strășeni în conformitate cu pct. 8,10 al Hotărării Guvernului nr. 548 din 13.06.2018 exercită doar controlul privind respectarea și aplicarea normelor de protecție a mediului și nu eliberează avize la proiectare.

Referitor, la elaborarea Planul Urbanistic General să se ia în considerare toate aspectele de mediu : apă, aer, sol, gestionarea deșeurilor, curățarea râului Ichel și crearea fișiiilor de protecție a râului și de primit avizul de la Agenția de mediu în conformitate cu Legea nr. 11 din 02.03.2017 privind evaluarea strategică de mediu.

Șef Interimar

Chihai Maria

Ex.Chihai M.
Tel.23728443

8. Proiectarea spațiilor cu parări auto, acceselor auto și respectarea distanțelor normative de la acestea.
9. Proiectarea spațiilor aferente de amenajare și înverzire pentru locatari și alte obiective.
10. Prevederii măsurilor de gestionarea deșeurilor în rezultatul activității specifice.
11. Prevederii măsurilor privind reducerea cantității de radiație (radon) provenită din pământ.
12. Respectarea cerințelor normative de însorire și iluminare naturală

Șef direcție CSP Chișinău

Eudochia TCACI

Digitally signed by Teaci Eudochia
Date: 2023.02.22 14:41:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ
CENTRUL DE SANATATE PUBLICĂ CHIȘINĂU

MD 2001, mun. Chișinău str. Al.Hijdeu 49, Tel. +373 22 574 300, Fax. +373 22 574 30
<http://www.ansp.md>; e-mail esp.chisinau@ansp.gov.md; IDNO 1018601000021

22.02.2023 Nr. 02 – 6/ 1597

Primăria s.Onești

La nr. 28 din 15.02.2023

e-mail: primaria.onesti@mail.ru

Centrul de Sănătate Publică Chișinău, în temeiul p.52 din Regulamentul cu privire la crearea și funcționarea ghișeului unic de autorizare a lucrărilor de construcție aprobat prin HG nr.1469 din 30.12.2016, a examinat solicitarea Dvs, înregistrată cu nr. 1814 din 15.02.2023 și Vă informează, că pentru elaborarea Planului Urbanistic General a s.Onești din r.Strășeni, CSP Chișinău Vă recomandă îndeplinirea următoarelor cerințe:

1. Determinarea opțiunilor de dezvoltare a localității privind dezvoltarea teritorială, zonificarea funcțională, structura planimetrică, infrastructura edilitară de transport și comunicații, utilizarea rațională a resurselor naturale și protecția mediului încojurător.
2. Includerea în proiect zonelor de protecție sanitară între zonele (obiectivele proiectate) și cele învecinate, confirmării dimensiunilor ZPS prin calculele de zgomot și dispersiei emisiilor de poluanți în atmosferă.
3. Elaborarea măsurilor de protecție contra zgomotului.
4. Prevederea conectării gospodăriilor și altor obiective la sistemele de aprovizionare cu apă și canalizare (evacuarea apelor reziduale).
5. Proiectarea măsurilor de evacuarea apelor pluviale în vederea prevenirii inundațiilor.
6. Asigurării locatarilor cu locuri în instituțiile preșcolare și școlare.
7. Respectării cerințelor prevăzute de legislație și acte normative față de mediul de locuire, care trebuie să dispună de condiții sigure pentru sănătatea și viața oamenilor.

22.02.2023

Ministerul Culturii
al Republicii Moldova

MD-2012, str. Nicolae Iorga nr.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Ministry of Culture
of the Republic of Moldova

MD-2012, str. Nicolae Iorga no.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

nr. 04/2-09/385 din 27.02.2023

la nr. 32 din 15.02.2023

Dlui Oleg COTELEA
Primarul satului Onești
MD-3724, r-nul Strășeni, s. Onești

La scrisoarea nr. 32 din 15.02.2023 (indici de intrare nr. 759 din 15.02.2023) privind eliberarea informațiilor cu referire la siturile arheologice, monumentele de arhitectură și monumentele de for public situate în hotarul administrativ al satului Onești, r-nul Strășeni, comunicăm următoarele.

Evidența actualizată a siturilor de patrimoniu arheologic este în atribuțiile Agenției Naționale Arheologice.

Informația despre monumentele de arhitectură și despre monumentele comemorative de război poate fi vizualizată în **anexa** la Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 pentru punerea în aplicare a Legii privind ocrotirea monumentelor (link: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131512&lang=ro), iar informația despre monumentele de for public poate fi vizualizată în **anexa** la Legea nr. 148/2018 privind aprobarea Registrului național al monumentelor de for public (link: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105507&lang=ro).

Secretar general

Ana VARZARI

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

AGENȚIA PENTRU GEOLOGIE ȘI RESURSE MINERALE

AGENCY OF GEOLOGY AND MINERAL RESOURCES

str. Mitropolit Dosoftei, 156, MD-2004, Chișinău • Tel.: (+373 22) 750 656 • Fax: (+373 22) 750 863, e-mail: agrm@agrm.gov.md

23.02.2023 Nr. 209/04 r

La nr. 31 din 15.02.2023

**Primăria s. Onești,
r-nul Strășeni**

r

Agenția a examinat solicitarea primăriei s. Onești, r-nul Strășeni, referitoare la eliberarea avizului privind lipsa sau existența substanțelor minerale utile în limitele localității în scopul elaborării Planului Urbanistic General, și comunică.

Conform datelor stocate în Fondul de Stat de Informații privind subsolul din cadrul Agenției, în limitele administrativ-teritoriale ale s. Onești, r-nul Strășeni, nu sunt zăcăminte de substanțe minerale utile solide evaluate calitativ și cantitativ, cu rezervele aprobate în modul stabilit și incluse în balanțele de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.

Director adjunct

Igor LUNGU

Tonu Mihai
022 – 75 06 36

PRIMĂRIA S. ONEȘTI
31.
23.02.2023

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

Direcția Teritorială pentru Siguranța
Alimentelor Strășeni
MD-3732, str. Ion Caraciu nr.27
Tel/fax. +373 237) 2-70-04 / +373 237) 2-28-31;
e-mail: drsa.straseni@ansa.gov.md

Nr. 44 din "23" "02" 2023
La nr. _____ din "____" "____" 20____

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ
ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ
Территориальное управления по безопасности
пищевых продуктов Стрэшень
MD-3732, ул. Ион Карачебану № 27
Tel/fax. +373 237) 2-70-04 / +373 237) 2-28-31;
e-mail: drsa.straseni@ansa.gov.md

Dlui. Oleg Cotelea
Primar al sat. Onești, rnul. Strășeni

Prin prezenta, ca răspuns la solicitarea DVS nr. 30 din 15.02.2023 cu privire la elaborarea Planului Urbanistic General din sat. Onești rnul. Strășeni, Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Strășeni vine cu următoarele recomandări:

- Regulamentul de întreținere a animalelor aprobat de consiliul local în care trebuie să fie indicat numărul de animale admis în exploatațile nonprofesionale în conformitate cu Legea nr. 127 din 19.05.2022 art. 1 pct.14;
- amplasarea fermelor zootehnice extravilan la o distanță minimă de 500 metri de localitate;
- amenajarea unui cimitir pentru animale extravilan care să fie coordonat cu Inspectoratul Ecologic;
- divizarea locurilor pentru pășunat pe specii.

Cu respect,

Șef DTSA Strășeni

Andrei CONSTANTINOVICI

Ex. Petru Rusanovschi
068192535

PRIMAR AL SAT. ONEȘTI
23.02.2023

PROCES - VERBAL

al audierilor publice cu privire la evaluarea strategică cu referire la prezentarea propunerilor și comentariilor asupra
PLANULUI URBANISTIC GENERAL
din 22 august 2023

Date generale:

Data desfășurării audierilor publice : 22 august 2023 ora 10.00

Locație: satul Onești , biblioteca Publică

Raportor : Elena Sturza , reprezentant URBANPROIECT

Primar al satului : Cotelea Oleg

Invitați:

- 1.Mămăligă Lilian , arhitect șef PUG
- 2.Bebea Galina , consilier
3. Cotelea Nicolae , consilier
- 4.Corghenci Andrei , consilier
5. Ursachi Alexandra , consilier
- 6.Calarașan Svetlana , secretară a Consiliului sătesc
- 7.Botea Elena, contabil -șef
- 8.Stoleru Iurie , specialist
- 9.Popovici Lilia , asistent social comunitar
- 10.Cojocaru Raisa , specialist principal Biblioteca publică
- 11.Botea Oxana , director grădinița de copii
- 12.Lupu Anatolie , director Casa de Cultură
- 13.Fisticani Mihail , arhitect- șef al raionului Strășeni
14. Locuitorii satului Onești

La ședința au participat reprezentanti URBANPROIECT , funcționarii primăriei , reprezentanți ai instituțiilor din teritoriu , reprezentanți ai agenților economici , reprezentanți ai societății civile , locuitori ai satului - **36 persoane.**

1.S-A EXAMINAT : Cu privire la evaluarea strategică cu referire la prezentarea propunerilor și comentariilor asupra PLANULUI URBANISTIC GENERAL.

Raportor: Elena Sturza , reprezentant URBANPROIECT

AU LUAT CUVÎNTUL :

Dnul Fisticanu Mihail - PUG este extrem de necesar pentru orice localitate. În baza PUG pot fi mai ușor atrase investiții pentru dezvoltarea infrastructurii, extinderii localității și alte tipuri de proiecte benefice localității.

Dnul Mămăligă Lilian - în baza studiului efectuat la elaborarea PUG s-a stabilit că o bună parte a satului e sub risc de alunecări de teren.

Dnul Cotelea Oleg - în baza PUG am stabilit o necesitate : o centură de beton de asupra satului cu drenaj și alte lucrări ingineresti , care va minimaliza riscul de alunecări de teren .

Ceilați participanți la audieri publice s-au expus părerea că întradevăr PUG este o necesitate a localității și care va crea climat investițional.

S-A DECIS:

1. Se aprobă Proiectul “ Elaborarea PLANULUI URBANISTIC GENERAL în cadrul Programului Național “ Satul European “.

Secretară a Consiliului sătesc

Calarașan Svetlana

Avizarea PUG s. Onesti, r-nul. Strasenii

	Autoritatea Administrației Publice Centrale (AAPC)	Denumirea AAPC sau organismelor teritoriale ale AAPC și ale serviciilor desconcentrate interesate	Prezenta / lipsa avizului	
1	AAPC în domeniul economiei	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova		răspuns: „ <i>Solicitarea înaintată excedează com- petențele funcționale ale MDED</i> ”
2.	AAPC în domeniul mediului	Ministerul Mediului al RM. Agentia de Mediu	+	Aviz de evaluare prealabilă „ <i>nu urmează a fi supus ESM</i> ”
3	AAPC în domeniul agriculturii	Ministerul Agriculturii și industriei alimentare al RM	+	<i>Se comunică lipsa obiectiilor și propunerilor</i>
4	AAPC în domeniul sanatatiei	Ministerul Sănătății al RM. Agentia Natională pentru Sănătate Publică	+	„ <i>Se avizează</i> ”
5	AAPC în domeniul Muncii și protecției sociale	Ministerul Muncii și Protecției So- ciale al RM	+	Aviz favorabil
6	AAPC în domeniul culturii	Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Consiliul National al Monumentelor istorice	+	Aviz favorabil : <i>Se aprobă c mentele relevante domeniului ocrotirii monumentelor din PUG al s. Onești, r-nul Strășeni (obiect nr.15992).</i>
7	AAPC în domeniul transporturilor și drumurilor	Consiliul Raional Strasenii SECȚIA CONSTRUCȚII ȘI TRANSPORT Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”	+	Aviz pozitiv Î.S.„Administrația de stat a drumurilor”informează ca nu are în atribuțiile sale avizarea documentației de urba-nism a localitatilor.
8	AAPC în domeniul Afacerilor interne (Serviciul protecției civile și situațiilor excepționale)	Ministerul Afacerilor Interne al RM INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ	+	Aviz favorabil: <i>Se constată corespunderea cerințelor normelor protecției civile și de apărare împotriva incendi- documentației de urbanism menționate</i>
9	AAPC în domeniul Resurse funciare și cadastru	Agentia Relații Funciare și Cadastru al RM	+	Se comunica lipsa obiectiilor
10	AAPC pentru gestionarea gazului	IALOVENI-GAZ FILIALA STRASENI- GAZ S.R.L.	+	Aviz favorabil: <i>Obiectii nu sunt</i>
11	AAPC în gestionarea apelor Moldovei	AGENȚIA „APELE MOLDOVEI”	+	Aviz favorabil
12	AAPC pentru gestionarea resurselor minerale	Ministerul Mediului. AGENȚIA PENTRU GEOLOGIE ȘI RESURSE MINERALE	+	Aviz privind lipsa sau p resurselor minerale
13	AAPC în domeniul silviculturii	Ministerul Mediului al Republicii Moldova Agenția “Moldsilva”	+	Aviz pozitiv
14	Arhitectul-Şef APL	CONSILIUL RAIONAL STRĂŞENI ARHITECT ŞEF AL RAIONULUI	+	Aviz pozitiv
15	Aviz general a MIDR			

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 15-641 din 29.02.2024

Dlui Oleg COTELEA,
Primarul s. Onești
MD-3724, r-nul Strășeni, s. Onești

Urmare examinării demersului nr.7 din 17.01.2024 cu privire la avizarea documentației de urbanism pentru Planul urbanistic general al s. Onești, r-nul Strășeni, reieșind din competențele funcționale, comunicăm următoarele.

Art.30 din Legea nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, stabilește că documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului se aprobă conform competențelor specificate în anexă.

Astfel, potrivit Anexei la legea citată, Planul urbanistic general al satului (comunei) se avizează de *organismele teritoriale interesate* și se aprobă de *consiliul sătesc (comunal)*.

Totodată, potrivit Anexei B din Normativul în construcții *NCM B.01.02:2016 Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului*, autoritatea administrației publice centrale în domeniul economiei este responsabilă de avizarea Planului de amenajare a teritoriului național, Planurilor regionale de amenajare a teritoriului și a Planurilor urbanistice generale și zonale ale municipiilor.

Prin urmare, solicitarea înaintată excedează competențele funcționale ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

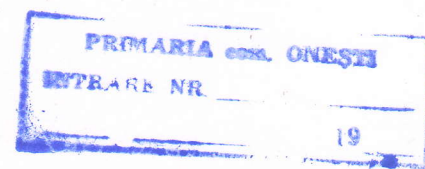
Secretar general

Digitally signed by Voicu Ina
Date: 2024.03.01 15:06:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ina VOICU

Ex. D. Cozma, tel. 022-250-688

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

18.08.2023 Nr. 04-07/1820

La nr. 93 din 09.08.2023

Agenția de Mediu

Copie: Primăria s. Onești, r-nul Strășeni
primaria.onesti@mail.ru

Prin prezenta, reieșind din competențele stabilite de legislație și în temeiul art. 74 din Codul administrativ nr. 116/2018, se remite Agenției de Mediu pentru examinare, solicitarea primăriei s. Onești, nr. 93 din 09.08.2023, privind emiterea avizului la documentația de urbanism pentru PUG Onești.

Despre rezultatul examinării se va informa solicitantul.

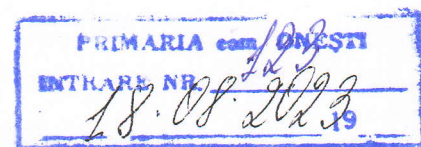
Totodată, informăm Primăria s. Onești că, potrivit art. 3 alin. (1) al Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, pentru planurile urbanistice generale care stabilesc cadrul pentru acordarea autorizației de realizare a proiectelor și activităților prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului se efectuează evaluarea strategică de mediu.

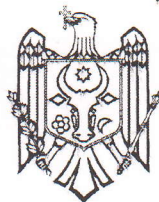
Astfel, în scopul determinării necesității de efectuare a evaluării strategice de mediu pentru proiectele planurilor și programelor specificate la art. (3) din Legea nr. 11/2017, Agenția de Mediu, ca autoritate competentă în realizarea procedurii de evaluare strategică de mediu, pentru planurile și programele elaborate și aprobate la nivel local de administrația publică locală, examinează, conform procedurilor stabilite de legea prenotată, informația prezentată de către inițiator prevăzută la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 11/2017, și ia decizia privind eliberarea sau refuzul de eliberare a avizului de mediu.

Secretar de Stat

Grigore STRATUL

Ex. C. Eremei, tel. 022 204 572
carolina.eremei@mediu.gov.md

AGENȚIA DE MEDIU

ENVIRONMENTAL AGENCY

MD-2005 mun.Chișinău, str. Albișoara 38, Tel. (022) 820-770, E-mail: am@am.gov.md, Web: http://am.gov.md

**Nr. 10/544/2024 din 04.04.24
La nr. 50 din 19.03.24**

Primăria Onești, r-nul Strășeni

Urmare solicitării nr. 50 din 19.03.2024 cu privire la efectuarea evaluării prealabile a impactului asupra mediului a terenului planificat pentru proiectarea obiectului avizului la aprobarea Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni (proiectant INP „Urbanproiect”, obiect nr. 15992), înregistrată la Agenția de Mediu cu nr. 1283/1-39109 din 20.03.2024, Vă informăm.

Conform prevederilor art. 33 din Legea nr. 11 din 02.03.2017 privind evaluarea strategică de mediu, Agenția de Mediu îndeplinește atribuțiile de coordonare a procedurii de evaluare strategică de mediu.

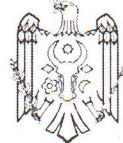
Pentru efectuarea evaluării prealabile a Planului Urbanistic General al s. Onești, solicităm prezentarea documentației PUG pe format de hîrtie în componența menționată la pct. 8 din Normativul în construcții B.01.02:2016 Sistemizarea teritoriului și localităților. Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, a Avizului Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale (AGRM) privind lipsa minereurilor în subsolurile terenului pe care se planifică extinderea localității (Temei: 14.2 și 14.3 din Normativul în construcții NCM B.01.05:2019 „Urbanism. Sistemizarea și amenajarea localităților urbane și rurale.”).

Ulterior, Agenția de Mediu va consulta informația prezentată cu autoritatea din domeniul ocrotirii sănătății în conformitate cu prevederile art. 21, art. 22 din Legea 11/2017, în vederea luării unei decizii.

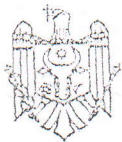
Prezentul răspuns face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercițarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320).

Director adjunct

Digitally signed by Stratuța Radu
Date: 2024.04.04 10:38:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Radu Stratuța

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

AGENȚIA PENTRU GEOLOGIE ȘI RESURSE MINERALE

AGENCY OF GEOLOGY AND MINERAL RESOURCES

str. Mitropolit Dosoftei, 156, MD-2004, Chișinău • Tel.: (+373 22) 750 656 • Fax: (+373 22) 750 863, e-mail: agm@agm.gov.md

23.02.2023 Nr. 209/04 Γ

La nr. 31 din 15.02.2023

Primăria s. Onești,
r-nul Strășeni

Γ

Agenția a examinat solicitarea primăriei s. Onești, r-nul Strășeni, referitoare la eliberarea avizului privind lipsa sau existența substanțelor minerale utile în limitele localității în scopul elaborării Planului Urbanistic General, și comunică.

Conform datelor stocate în Fondul de Stat de Informații privind subsolul din cadrul Agenției, în limitele administrativ-teritoriale ale s. Onești, r-nul Strășeni, nu sunt zăcăminte de substanțe minerale utile solide evaluate calitativ și cantitativ, cu rezervele aprobate în modul stabilit și incluse în balanțele de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.

Director adjunct

Igor LUNGU

Tonu Mihai
022 - 75 06 36

23.02.2023 34.

MD-2005 mun.Chișinău, str. Albișoara 38, Tel. (022) 820-770, E-mail: am@am.gov.md, Web: http://am.gov.md

**Nr. 10/744/2024 din 21.05.24
La nr. 72 din 18.04.24**

Primăria s. Onești, r-nul Strășeni

Decizia privind evaluarea prealabilă

Urmare solicitării nr. 72 din 18.04.2024 adresată de primăria s. Onești, r-nul Strășeni, înregistrată la Agenția de Mediu cu nr. 2057/1-40856 din 18.04.2024, privind evaluarea prealabilă a „Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni”, obiectul nr. 15992, elaborat de Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii, cu Funcții Teritoriale „URBANPROIECT”, prezentat în componență:

Memoriu General. Volumul I;
Regulamentul local de urbanism. Volumul II;
Reglementări. Situația existentă. Zonificarea teritoriului.
Reglementări. Zonificarea teritoriului. Ocrotirea monumentelor.
Reglementări. Încadrarea în teritoriu. Plan de situație.
Reglementări. Situația hidrogeotehnică. Restricții hidrotehnice.
Reglementări. Situația existentă. Disfuncționalități și priorități.
Reglementări. Căi de comunicație și transport.
Reglementări. Alimentare cu apă.
Reglementări. Canalizare.
Reglementări. Alimentare cu energie electrică.
Reglementări. Alimentare cu gaze naturale.
Reglementări. Obiecte de utilitate publică.
Reglementări. Circulația terenurilor.
Reglementări. Protecția mediului.

Elaborat în baza:

- Temei-program pentru elaborarea documentației de urbanism,
- Avizului sanitar nr. 01-13/1-1987 din 03.05.2024 eliberat de Agenția Națională pentru Sănătate Publică,
- Avizului nr. 209/04/2023 din 23.02.2023 eliberat de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale,
- Scrisorii nr. 83 din 17.04.2024 a primăriei s. Onești, privind desfășurarea consultărilor publice,
- Legii nr. 11 din 02 martie 2017 privind evaluarea strategică de mediu,

- Hotărîrii Guvernului nr. 549 din 13 iunie 2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu,
- Legii nr. 835-XIII din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului,
- NCM B.01.02:2016 Sistematizarea teritoriului și localităților. Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului,
- NCM B.01.05:2019 Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale,
- NCM B.01.06:2019 Sistematizarea teritoriului și a localităților. Norme privind componența-cadru a compartimentului „ Protecția mediului ” în cadrul planurilor urbanistice,
- NCM A.00.00:2019 Norme privind componența-cadru a compartimentului „ Protecția mediului în cadrul planului de urbanism ”,

s-a constatat că, domeniul de aplicare a proiectelor „Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni” cade sub incidența prevederilor Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, art. 3 alin. (1), lit. a).

Satul Onești reprezintă o unitate administrativ-teritorială, situată în partea centrală a republicii Moldova, la nordul raionului Strășeni.

Distanța până în centrul raional Strășeni este de 25 km și până în municipiul Chișinău - 48 km.

Din punct de vedere geografic s. Onești este situat pe versantul drept al văii râului Ichel, cu un relieful deluros accidentat înclinat de la nord-vest spre sud-est, secționat de văi și râulețe.

În structura geologică a s. Onești, participă depozite cenozoice, mezozoice și dintr-o perioadă mai veche. Depozitele sunt răspândite pe o suprafață mai mare, depuse sub forma unui înveliș continuu pe formațiuni străvechi. Depozitele cuaternare sunt reprezentate de sedimente argilo-nisipoase aluvio-deluviale pe bazine hidrografice de până 15-10 m grosime. În zonele inundabile sunt larg răspândite depozitele aluvionare de prundiș-pietriș, nisipoase și argiloase, a căror grosime în valea râului ajunge până la 8-12 m.

Complexul cuaternar este susținut de depozite de epocă sarmatică mijlocie, reprezentate litologic de sedimente de argile nisipoase cu straturi intermediare de nisip și lut nisipos.

Satul Onești se învecinează cu localitățile din raionul Strășeni: s. Țigănești, s. Voinova, s. Zubrești, s. Recea, s. Codreanca și localități din raionul Călărași: s. Pitușca și s. Bravicea.

Situația existentă

Aria existentă a teritoriului comunei în hotarele administrative constituie 1423,32 ha:

- terenuri proprietate publică a statului - 283,4 ha;
- terenuri proprietate publică a UAT - 342,05 ha;
- terenuri proprietate privată - 797,8 ha.

Bilanțul teritorial al comunei în prezent este: Zona funcțională Supraf. (ha)

<u>Zona centrală și alte funcții de interes public</u>	<u>2,5 ha;</u>
<u>Zona locuințe individuale și funcțiuni complementare</u>	<u>63,8 ha;</u>
<u>Zona Gospodărie comunală, cimitire</u>	<u>2,64 ha;</u>
<u>Zona spații verzi, terenuri sportive</u>	<u>0,8 ha;</u>
<u>Zona căii de comunicații și transport</u>	<u>7,2 ha;</u>
<u>Zona unităților industriale și economice</u>	<u>1,0 ha;</u>
<u>Zona cu destinație agricolă</u>	<u>9,47 ha;</u>
<u>Zona suprafețelor acvatice</u>	<u>0,03 ha;</u>
<u>Alte teritorii</u>	<u>10,05 ha;</u>
<u>Suprafața totală a intravilanului</u>	<u>97,79 ha.</u>

Scopul principal al Planului Urbanistic General îl reprezintă crearea structurii de sistematizare compactă și cu legături reciproce, care va asigura dezvoltarea durabilă a satului în perspectivă pe un termen de 15 ani.

Satul dispune de instituții administrative și publice și obiective de deservire a populației, așa ca primăria, oficiul poștal, sectorul de poliție, casa de cultură, grădinița de copii, gimnaziul Onești, școala veche, biblioteca, centrul medicilor de familie, magazine, zona amenajată pentru odihnă și distracții, etc.

În satul Onești conform Registrului Monumentelor ocrotite de stat patrimoniul istorico-cultural al localității este constituit din următoarele obiecte de importanță culturală, locală și națională:

- Monument la mormîntul aviatorului căzut în 1941;
- Monument la mormîntul comun al ostașilor căzuți în 1944 și în memoria consătenilor căzuți în război, 1941-1945;
- Biserica „Nașterea Maicii Domnului” (patrimoniu local sec. XX);
- Cimitirul vechi închis în urma alunecărilor de teren anii 70-80 al sec. XX.

Pe teritoriul s. Oneștii, sunt amplasate monument de istorie și monumente arheologice.

În partea de nord-est a satului Onești, paralel se află albia râului Ichel de-a lungul căruia sunt terenuri agricole, grădini pivate. Zona sportivă și de odihnă a populației este concentrată în partea centrală a satului. Sistemul de drumuri și rețeaua sradală este haotică. Caracteristicile reliefului înclinat, crează o legătură convenabilă între zona rezidențială, centrul public al satului și zona industrială.

Complexul industrial al satului se constituie dintr-un sector, întreprinderile cărora sunt amplasate compact adiacent cu fabrica de vinuri, cuprinzând 4 unități economice: producere, depozitare și servicii din domeniul agricol, servicii tehnice auto și comerciale pe o suprafață totală de peste 18,00 ha, din care activează doar fabrica de vinuri și fabrica de producere a uleiului din soie.

Localitatea are un potențial economic-industrial slab dezvoltat. Tradițional, locuitorii satului se ocupă de activități în ramurile industriei agroindustriale de producere și prelucrarea strugurilor, producerea uleiurilor din soie, produsele agricole fiind o sursă de materie primă preponderent pentru vânzare.

În baza datelor inițiale, analizei situației existente și calculelor pentru prognoza dezvoltării satului pentru următorii 15 ani au fost stabilite direcțiile, prioritățile și reglementările de dezvoltare a localității și anume:

- optimizarea zonării arhitectural-urbanistice a teritoriului;
- relaționarea localității cu teritoriul său administrativ;
- relevarea potențialului natural, economic și uman și a posibilităților de dezvoltare a localității;
- stabilirea și delimitarea intravilanului propus, zonelor funcționale și zonelor cu interdicție permanentă și temporară de construire;
- evidențierea deținătorilor de terenuri și modul preconizat de circulație a terenurilor;
- stabilirea regimului de construire, cuprinzând liniile roșii, alinierea și înălțimea construcțiilor;
- evacuarea din zonele locative a întreprinderilor de producere care nu corespund cerințelor normative;
- extinderea și reanimarea rețelei de drumuri și străzi existente;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sociale și edilitare;
- organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate;
- păstrarea patrimoniului istorico-cultural și dezvoltarea infrastructurii turismului;
- delimitarea suprafețelor în care se preconizează amplasarea obiectivelor de utilitate;
- utilizarea rațională a resurselor naturale și protecția mediului înconjurător.

Soluții de proiect (în perspectivă)

În urma analizei situației existente se pot întrevădea câteva direcții posibile de evoluție a localității Onești, prin valorificarea potențialului natural, economic și uman existent în teritoriu.

Propunerile de intervenție în sensul dezvoltării satului, vin atât din partea primăriei s. Onești, cât și din partea INCP „URBANPROIECT”. Fundamentarea propunerilor s-a realizat pe baza studiilor existente la data elaborării PUG, prin care s-a analizat și propus soluționarea problemelor teritoriului și localității pe domenii, rezultatele acestora având drept scop susținerea propunerilor de reglementare a modului de dezvoltare a satului, cât și de modificare a zonelor funcționale existente.

De asemenea, se va modifica limita intravilanului localității. În noile limite vor fi incluse toate suprafețele de teren ocupate de construcții și amenajări, precum și suprafețe necesare pentru dezvoltarea satului Onești pe termenul de calcul (15 ani) și în

perspectivă.

În rezultatul extinderii și dezvoltării teritoriul s. Onești, conform PUG elaborat, acesta se mărește cu circa 8 ha.

Suprafața totală a teritoriului intravilan al localității va constitui 109,1 ha.

Conform Planului Urbanistic General se prevede dezvoltarea construcțiilor locative din contul terenurilor de rezervă. Construcțiile locative noi vor fi constituite din case individuale particulare în regim mic de înălțime. Teritoriul necesar pentru amplasarea construcțiilor locative va constitui 8 ha.

Numărul populației s. Onești pentru perioada anilor 2022-2037 va constitui - 815 locuitori.

Actualmente, obiectivele prestări servicii sunt amplasate neuniform pe teritoriul satului, iar numărul și calitatea serviciilor prestate, nu corespund exigențelor contemporane.

Organizarea arhitectural-spațială a zonelor cu funcții complexe de interes public pentru perioada de calcul se va realiza în baza construcțiilor existente, cu propunerea de modernizare a instituțiilor publice și social-culturale în corespundere cu exigențele în vigoare cu următoarele obiective: întreprinderi alimentație publică, întreprinderi de comerț, întreprinderi prestări servicii, zona de agrement, obiective de sport, baie publică, amenajare parcare auto, WC public, etc.

Pentru respectarea normativelor sanitare se propune stoparea înmormântărilor în cimitirul vechi de lângă biserică din partea zonei locative, formînd zona de protecție sanitară de 100 m, cu dezvoltarea în direcția opusă a satului, unde se amenajează prin plantare de arbori și arbuști, căi pietonale.

Se propune spre lichidare gunoiștea neautorizată și recultivarea teritoriului acesteia, păstrarea și protecția monumentelor de istorie, cultură, arheologie, interconectarea clădirilor publice din subzonele centrale printr-o rețea de trotuare și alei pietonale, care se vor uni cu nucleele centrale de odihnă și sport, ceea ce va favoriza crearea unui mediu confortabil pentru odihnă a populației și va completa aspectul arhitectural al satului, amenajare spațiilor verzi de protecție între zona de locuințe și cea de transport, plantații de aliniament de-a lungul drumurilor.

PUG mai prevede reorganizarea zonei de producere ce va permite crearea locurilor noi de muncă. În acest scop au fost rezervate spații pentru dezvoltarea unităților industriale noi, grupate în partea de est a satului Onești. Aici pot fi amplasate un șir de întreprinderi necesare localității. Acestea pot fi întreprinderi de producere agroindustrială, depozitare, servicii tehnice auto, comerciale, etc.

Întreprinderile amplasate prin spațiile locative, se propun spre reorganizare sau reamplasare. Este necesar să se asigure o echipare edilitară corespunzătoare pentru zonele noi, introduse în intravilan, pentru a putea asigura confort în zonele pentru locuințe și o funcționare mai bună, în zonele de producere și de depozitare.

Ca temei pentru structura de planificare a satului a fost adoptată schema rețelei de străzi și drumuri formată în baza celei existente 8,65 km. Dintre acestea 2,4 km principale.

Pentru îmbunătățirea acestora au fost clasificate stăzile cu evidențierea celor principale și secundare. Au fost create rețele de transport suplimentare - 11,1 km. Lungimea totală a rețelei stradale, pentru perspectivă, va constitui - 19,75 km.

În proiect se propune reconstrucția străzilor existente cu acoperirea îmbrăcămintei rutiere din pietriș sau piartă spartă, iar străzile principale cu beton asfaltic, amenajarea trotuarelor pentru circulația pietonală.

Bilanțul teritorial al comunei (în perspectivă) este:

Zona funcțională (ha)	Total comună	Supraf.
<u>Zona centrală și alte funcții de interes public</u>		<u>4,8 ha;</u>
<u>Zona locuințe individuale și funcțiuni complementare</u>		<u>81,6 ha;</u>
<u>Zona Gospodărie comunală, cimitire</u>		<u>- ;</u>
<u>Zona spații verzi, terenuri sportive</u>		<u>5,9 ha;</u>
<u>Zona căii de comunicații și transport</u>		<u>16,8 ha;</u>
<u>Zona unităților industriale și economice</u>		<u>-;</u>
<u>Zona cu destinație agricolă</u>		<u>- ;</u>
<u>Zona suprafețelor acvatice</u>		<u>0,03 ha;</u>
<u>Alte teritorii</u>		<u>- ;</u>
<u>Suprafața totală a intravilanului</u>		<u>109,1 ha.</u>

Infrastructura edilitară. Căi de comunicații și transport. Măsuri privind dezvoltarea rețelei de drumuri și străzi

Propunerile de proiect privitor la dezvoltarea rețelei de drumuri și străzi în localitate reprezintă etapa modificării Schemei transportului deja formată și trebuie să fie axată pe principalele probleme ale structurii transportului public, ținându-se cont de consecutivitatea construcției străzilor principale și secundare, amenajarea îmbrăcămintei rutiere pe străzile locale și alte soluții.

Concomitent, este prezentată structura rețelei de drumuri și străzi pentru perioada de calcul. Conform proiectului pentru perspectivă se prevede următoarea clasificare a străzilor existente și proiectate:

- străzi principale;
- străzi secundare;
- căi de acces.

Se prevede sistematizarea și modernizarea rețelei de străzi, ca urmare unele segmente de străzi vor fi îndreptate și extinse. Se propune, de asemenea, construcția și reconstrucția străzilor care leagă sectorul de centru a localității cu celelalte sectoare periferice, construcția noilor străzi din cartiere.

Lungimea străzilor existente și propuse din localitate sunt:

- străzi și drumuri cu lungimea totală de 8,65 km,
- străzi magistrale cu lungimea totală de 2,4 km,
- propuse pentru construcție – 11,10 km.

Alimentarea cu apă. Situația existentă.

Proiectul de execuție „Rețele de aprovizionare cu apă, canalizare și stație de epurare” a s. Onești a fost elaborat de către Î.M. „Meridian Digital” SRL.

Proiectul de execuție prevede construcția sistemului de aprovizionare cu apă a s. Onești, prin efectuarea următoarelor lucrări:

Pentru sistemul de aprovizionare cu apă se prevede construcția unui rezervor de tip „Rojnovski” $V=50 \text{ m}^3$, $H=18 \text{ m}$ și a rețelelor de distribuție a apei cu lungimea totală de 8523 m;

Montarea stației de pompare la sonda existentă, nr. 22 din PUG.

Terenul pentru construcția turnului de apă este amplasat în extravilan în partea de Sud-Est a localității, la distanța de 10 m de la sonda arteziană existentă.

Rețelele de apeduct vor fi construite din polietilenă PE100SDR21-26, PN6-8 cu $D=50-90 \text{ mm}$, dotate cu cămine de vizitare și hidranți antiincendiari. Țevile vor fi pozate subteran la adâncimea minimală de 1,3 m.

Pentru alimentarea cu apă a s. Onești se utilizează și fântînile de mină existente.

Sursa de apă pentru alimentarea satului Onești prezintă sonda arteziană existentă cu debitul de $10 \text{ m}^3/\text{h}$, amplasată în partea de Sud a localității.

Potrivit normelor sanitare privind calitatea apei, utilizarea apei în scopuri potabile din sonda existentă nr. 4609, va fi posibilă după realizarea măsurilor suplimentare de tratare a apei și renovarea sondei.

Pentru perspectivă în PUG sunt propuse terenuri noi pentru construcția spațiilor locative individuale, care vor fi conectate la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă proiectat.

Lungimea propusă a rețelelor de distribuție a apei va constitui – 300 m.

Fabrica de vin dispune de propria sondă arteziană.

Rețeaua de canalizare menajeră

Situația existentă

Actualmente, satul Onești nu dispune de rețele centralizate de canalizare și cu sistem de epurare. În localitate evacuarea apelor uzate s-a efectuat și se efectuează în gropi de acumulare amplasate pe teritoriul gospodăriilor individuale. De regulă acestea nu sunt

amenajate, apele reziduale se infiltrează în sol provocând poluarea apelor freatice.

Propuneri de proiect

În planul general se propune construirea rețelelor de canalizare centralizată pentru satul Onești.

Construcția rețelelor de canalizare și a stației de epurare a satului Onești se va efectua conform proiectului sus-menționat, elaborat de Î.M. „Meridian Digital” SRL.

Proiectul prevede construcția sistemului centralizat de canalizare menajer-fecaloid. Apele uzate menajere formate în sectorul locativ și obiectele sociale prin intermediul a 5 stații de pompare SPC-1 - SPC-5, proiectate, vor fi direcționate la stația de epurare biologică proiectată.

Stațiile de pompare a apelor uzate menajere, conform planului general sunt amplasate în intravilan, în partea de Nord-Est a satului.

Apele uzate epurate vor fi dezinfectate și ulterior evacuate spre stația de epurare, apoi gravitațional în emisar - râul Ichel.

Salubritatea teritoriului

Numărul total al populației din satul Onești constituie - 802 locuitori. Colectarea deșeurilor se efectuează la platforma nr. 23 din PUG în partea de Nord-Vest a satului, fără separare, neautorizat. La moment groapa BEKKARI nu există.

Se propune:

Conform legislației în vigoare colectarea și gestionarea DMS, inclusiv salubritatea teritoriului și gestionarea terenului pentru înhumarea lor este prerogativa autorităților publice locale de nivelul I.

Conform Strategiei de gestionare a deșeurilor în RM pentru anii 2013-2027 se propune regionalizarea gestionării deșeurilor.

Groapa BEKKARI se propune a fi proiectată în extravilan cu păstrarea normelor sanitare.

Alimentare cu gaze naturale

Actualmente, alimentarea cu gaze naturale se efectuează de la conductele localității cu presiune înaltă de 1,2 MPa. (s. Onesti) pînă la PPRG+NEDG. De la PPRG+NEDG prin conductele de presiune medie de 0,3 MPa pînă la punctele de reglare a gazelor PRG (23 un.).

Se propune pînă în anul 2036:

Pentru s. Onești: 357 locuitori, 120 case gazificate, 1 stație de reglare și măsurare a gazelor, 23 puncte de reglare a gazelor, conducte de gaz cu presiune medie (ex.) cu lungimea de 3950,0 m, conducte de gaz cu presiune medie (proiectate) cu lungimea de 550,0 m.

Alimentare cu energie termică

În s. Onești alimentarea centralizată cu energie termică lipsește. Obiectivele infrastructurii socio-economice și cele administrative pentru încălzirea încăperilor și necesitățile de producere utilizează instalații pe bază de gaz natural, combustibil solid și lichid.

În corespundere cu prevederile PUG se propune extinderea teritoriilor destinate pentru amplasarea construcțiilor noi, care vor include: case locative cu regim mic de înălțime, obiective ale infrastructurii socio-economice, care vor ocupa o suprafață totală de 1,5 ha. Amenajarea acestor sectoare va necesita racordarea la rețelele edilitare.

Telefonie. Rețele de telecomunicații

Procentul de telefonizare este de 90%, astfel fiind mare în comparație cu media pe republică. Localitatea se află în raza de acoperire a operatorilor de telefonie mobilă Moldcell și Orange. Oficiul poștal aprovizionează locuitorii cu ziare și reviste, acordă servicii de achitare a pensiilor, indemnizațiilor, efectuarea plăților pentru servicii comunale și transferuri de bani. Radioul național și posturile de televiziune naționale și internaționale prin eter sunt recepționate calitativ. Comuna nu dispune de radiou local.

Se propune conectarea noilor abonați prin extinderea rețelei telefonice existente și prin executarea de noi racorduri telefonice. Telecomunicațiile reprezintă un domeniu care a înregistrat progrese remarcabile în ultima perioadă. În momentul de față, cel mai răspândit sistem de telecomunicații este telefonie fixă. Prin extinderea rețelelor de telefonie prin fibră optică este distribuită rețeaua de internet și televiziune.

Se propune extinderea liniei magistrale de fibră optică în zona propusă de dezvoltare a fondului locativ și socio-economic.

Alimentare cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a s. Onești este asigurată de întreprinderea ÎCS „Premier Energy” SRL, care exploatează rețele 10/0,4 kV, puncte de transformare 10/04 kV și alte instalații.

Rețelele de iluminare exterioară se află în proprietatea primăriei, iar exploatarea este asigurată de rețelele electrice raionale. În limitele teritoriului administrativ al s. Onești pentru distribuirea energiei electrice între consumatori cu tensiune electrică 0,4 kV funcționează 4 transformatoare 10/04 kV. Punctele de transformare comune sunt alimentate de la substația PDC 188 GREBLEȘTI 110/10 prin linii aeriene 10 kV.

Consumul anual al energiei electrice pentru s. Onești constituie 0,9 mii kWh. Coeficientul capacității utilizate constituie aproape 60%. În prezent, capacitatea electrică existentă acoperă pe deplin necesitățile satului, dar pentru perioada de calcul va crește în funcție de consumul curent.

În scopul asigurării continue cu energie electrică pentru satul Onești, proiectul prevede realizarea unui complex de măsuri de reconstrucție la rețelele și instalațiile obiectelor de alimentare cu energie electrică.

Rețeaua de iluminat a localității este conectată prin linii aeriene, pe piloni de beton armat cu lămpi DRL (aproximativ 80%) și cu lămpi LED (circa 20%).

Conectarea întreprinderilor și obiectelor propuse se efectuează în conformitate cu condițiile tehnice eliberate de „Premier Energy” SRL.

Organizarea complexului industrial

Complexul industrial al satului Onești se constituie dintr-un sector, întreprinderile cărora sunt amplasate compact adiacent cu fabrica de vinuri, cuprinzând în total peste 4 unități economice: producere, depozitare și servicii din domeniul agricol, servicii tehnice auto și comerciale pe o suprafață totală de peste 18,00 ha.

În prezent s. Onești dispune de un potențial economic-industrial slab dezvoltat și cuprinde domeniile de activități în ramurile industriei agroindustriale de producere și prelucrarea strugurilor și uleiului din soie. Două întreprinderi și-au stopat activitățile pe diverse motive și sunt supuse reprofilării, reorganizării, parcelării sau lichidării, altele staționează pe motive economice.

În conformitate cu studiile de valorificare, cercetare și examinare pe teren s-a constatat, că majoritatea întreprinderilor din s. Onești au fost amplasate și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică. Din totalul existent de 4 unități economice activează doar fabrica de vinuri și fabrica de ulei din soie.

Soluții urbanistice

Pornindu-se de la analiza situației existente a complexului industrial și luând în considerație soluțiile Planului Urbanistic General în condițiile economiei de piață, au fost prezentate propuneri de amenajare și amplasare a teritoriilor de producere.

Propunerile de sistematizare a localității la compartimentul „Industrie” se păstrează în esența structurală anterior creată a zonei de producere, amplasată compact în zona estică a localității, de-a lungul drumului local L438, care sunt corelate la soluțiile urbanistice ale Planului Urbanistic General.

Întreprinderile amplasate adiacent cu spațiile locative vor fi păstrate parțial sau reorganizate în spații socio-comerciale și locative conform soluțiilor Planului Urbanistic General.

S-au propus soluții de reorganizare, replanificare a întreprinderilor care nu activează și celor ce nu corespund cerințelor sanitaro-ecologice spre reamplasare, sau lichidare în concordanță cu soluțiile Planului Urbanistic General al s. Onești.

În rezultatul verificării/consultării informației prezentate pentru evaluarea prealabilă (a rezultatelor de identificare a impactului posibil semnificativ asupra mediului), Agenția de Mediu DECIDE:

„Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni”, propus a fi dezvoltat/implementat în componența localității, **nu urmează a fi supus evaluării**

strategice de mediu.

Decizia privind evaluarea prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor documentației proiectului asupra „Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni” și a avizelor de aprobare eliberate de autoritățile competente.
2. Elaborarea în complex a soluțiilor de proiect privind construcția sistemului de aprovizionare cu apă și evacuarea, epurarea apelor uzate formate conform prevederilor NCM G.03.02:2015 „Rețele și instalații de canalizare”.
3. Respectarea prevederilor Legii nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale.
4. Respectarea prevederilor Legii apelor nr. 272/2011.
5. Respectarea prevederilor Legii nr. 1422/1997 privind protecția aerului atmosferic.
6. Respectarea prevederilor Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.
7. Respectarea prevederilor Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.
8. Respectarea prevederilor Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.
9. Respectarea prevederilor HG nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisare pentru localitățile urbane și rurale.
10. Notificarea Agenției de Mediu, dacă intervin elemente noi, necunoscute la data emiterii deciziei, precum și asupra oricăror modificări ale condițiilor, care au stat la baza emiterii acestuia, înainte de realizarea modificării.
11. Elaborarea și îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului, inclusiv asupra sănătății populației, în procesul de implementare a planului.

Prezenta decizie este valabilă de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a „Planului Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni”, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezenta decizie face obiectul procedurii de contencios administrativ. Exercițarea căilor de atac poate fi efectuată în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320).

Director adjunct

Radu Stratuța

MINISTERUL
AGRICULTURII ȘI
INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfânt Blvd
Tel. 20 45 12; cancelaria@maia.gov.md

04.08.2023 Nr. 09-02/2710

La nr. 87 din 09.08.2023

Dlui Oleg Cotelea,
Primar al sat. Onești, r-nul Strășeni

În contextul procesului de avizare a proiectului Planului Urbanistic General al sat. Onești, r-nul Strășeni, în conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Secretar de stat

Vasile ȘARBAN

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr.23/ 2905 din 14. 08. 2023
La nr. 83 din 09.08. 2023

Dlui Nicolae JELAMSCHI
Director al Agenției Naționale Pentru
Sănătate Publică
e-mail: office@ansp.gov.md

Copie: ✓ **Dlui Oleg Cotelea**
Primar al Primăriei s. Onești, r-nul. Strășeni

MD-3724

Prin prezenta, Ministerul Sănătății a examinat adresarea Primăriei s. Onești, raionul Strășeni, nr. 83 din 09 august 2023 cu privire la solicitarea avizului documentației de urbanism pentru „Planul URBANISTIC GENERAL”, s. Onești r-nul. Strășeni și vă informează.

Conform Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului amenajării teritoriului Planul Urbanistic și conform Normativului în Construcții (NCMB.01.02.2016) al Republicii Moldova, anexa B este stipulat expres că pentru planurile locale de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale, zonale ale orașelor, satelor (comunelor) și pentru regulamentele locale de urbanism aferente lor, sunt avizate de organismele teritoriale ale AAPC și ale serviciilor desconcentrate din teritoriu

În acest context, Ministerul Sănătății, vă remite în adresa Agenției Naționale Pentru Sănătate Publică, scrisoarea nr. 83 din 09.08.2023 a Primăriei s. Onești, raionul Strășeni, privind eliberarea avizului la documentația de urbanism a „Planului Urbanistic General”, cu informarea ulterioară a ministerului și acestora.

Anexă: scrisoarea nr. 83 din 09.08.2023 pe – 1 filă.

Ministru

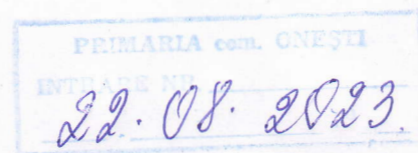
Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2023.08.14 09:52:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex. Ia. Țurcanu
Tel. 022-26-21-67

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

MD 2028, mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 67A, Tel. +373 22 574 501, <https://ansp.md> e-mail: office@ansp.gov.md IDNO:1018601000021

AVIZ SANITAR Nr. 01-13/2-1987

la proiectul **Planul Urbanistic General al sat. Onești, r-nul Strășeni**

" _ 03 " ____ 05 ____ 2024

I. Procesul-verbal de examinare a pr

1. Denumirea proiectului Planul Urbanistic General al com. Onești, r-nul Strășeni
2. Denumirea întreprinderii Primăria sat. Onești, r-nul Strășeni
3. Ministerul (departamentul) APL
4. Locul construcției sat. Onești, r-nul Strășeni
5. Documentele prezentate:
 - a) Proiectul integru
6. Proiectul a fost elaborat INCP "URBANPROIECT"
denumirea organizației de proiectare
7. Proiectul a fost prezentat Primăria sat. Onești, r-nul Strășeni
denumirea instituției sau întreprinderii
cu scrisoarea de însoțire nr. din
8. Materialele de proiectare au fost primite
№ de intrare 1964 din 22.04.2024
9. Avizul experților a fost eliberat

denumirea instituției

№ _____ din " _____ "

_____ 20 ____

10. Examinând proiectul Planul Urbanistic General (PUG) al sat. Onești, r-nul Strășeni.

s-a constatat: Proiectul Planului Urbanistic General (PUG) și Regulamentul Local de Urbanism (RLU) al sat. Onești, r-nul Strășeni a fost elaborat la comanda Primăriei în conformitate cu Tema-program pentru elaborarea documentației de urbanism din 02.11.2022 și Contractul nr. 03/15992 din 25.01.2023. Scopul principal al proiectului Planului Urbanistic General îl reprezintă crearea structurii de sistematizare compactă și cu comunicații reciproce, care va asigura dezvoltarea durabilă a localităților comunei în perspectiva de calcul - 2036.

Planul urbanistic general este documentul coordonator în dezvoltarea armonioasă a tuturor componentelor teritoriului localității - centrul administrativ-public, teritoriul rezidențial, zonele de producere și agrement, obiectivele prestări servicii și infrastructurii tehnico-edilitare, stabilește parametrii principali al potențialului socio-economic, prevede direcțiile și volumul utilizării resurselor naturale și reglementează zonarea funcțională a teritoriului - ca temei pentru utilizarea optimă a acestuia. În funcție de gradul de favorabilitate pentru dezvoltare, pe teritoriul satului, se pot distinge patru zone: **Zona A** - favorabilă pentru construcție. Se caracterizează printr-o pantă a reliefului cu înclinația până la 6°, situată în general la poalele versantului și este aproape în totalitate construită. În zonele de luncă se înregistrează un nivel ridicat a apelor freatice: circa 1,5:2,5m. **Zona B** - Condiționat favorabilă dezvoltării. Se caracterizează prin relief în pantă cu înclinația de la 6° la 10°. Reprezentat prin parcele în diferite locuri ale versantului. La proiectarea, amenajarea teritoriului necesar de evitat lucrările de scoatere sau umplere masivă cu sol, asigurarea măsurilor privind stabilitatea versanților și structurilor (drenaje, canale de scurgere, instalații de evacuare a apelor). **Zona C** - nefavorabilă pentru construcție. În limitele intravilanului este reprezentat prin parcele în partea centrală a versantului cu panta reliefului cu înclinația de la 10° până la 12°-14°. Cu toate acestea, este construit în proporție de 70% și se află încă într-o stare relativ-stabilă. Ocuparea terenurilor libere, nu se recomandă din cauza activării posibile ale alunecărilor de teren. **Zona D** - câmpia inundabilă de pe malul drept al râului Ichel, cu lățimea de 100,0-150,0m, care după îndreptare și împrejmuire cu dig a albiei râului, s-a complicat cu neasigurarea drenajului de suprafață. Acest lucru contribuie la creșterea nivelului apelor freatice până la 1,0 m.

Concluzii și recomandări. - După efectuarea măsurilor anti-alunecări (împădurirea versanților, ameliorarea râului Ichel), starea generală a reliefului satului poate fi considerată satisfăcătoare. - Necesitatea reorganizării rețelei de drumuri existente pe versanți, în condițiile terenului extrem de accidentat, care acționează ca și sistem de evacuare a apelor de suprafață. - Efectuarea lucrărilor de prevenire formării ravenelor în teritoriile adiacente graniței de dezvoltare a satului, captarea izvoarelor și eliminarea golurilor pentru asigurarea stabilității versanților. - Având în vedere lipsa teritoriilor libere pentru construcția locuințelor în intravilan, se poate recomanda demolarea fondului de locuințe uzate din zonele „A” și „B” cu înlocuirea ulterioară a acestora cu locuințe noi. - Pentru dezvoltarea acestei zone în albia r. Ichel până la zona de protecție, este necesară realizarea unui proiect de pregătire inginerescă cu asigurarea umplerii cu sol a teritoriului,

scăderea nivelului apelor subterane (drenaje), asigurarea drenajului de suprafață din partea de sus al satului până la r. Ichel.

Potențialul economic. Situația existentă. Suprafața totală a teritoriului administrativ a localității, constituie - 1423,32 ha, inclusiv intravilanul – 97,79 ha. Localitățile vecine a satului sunt satele Chirianca, Zubrești, Codreanca, Voinova, Țigănești, la vest de sat este amplasată rezervația de pădure Voinova. Baza economiei în satul Onești este constituită din întreprinderile specializate în cultivarea, producerea și depozitarea materiei prime agricole, care sunt reprezentate prin întreprinderi ale bussines-ului mic (cultivarea plantelor agricole, fructelor, producerea nucilor, vinului, uleiului de soia). Suprafața terenurilor în limita satului Onești cuprinde 1423,32 ha, după forma de proprietate se clasifică: - terenuri proprietate publică a statului – 283,44 ha (20 %); – terenuri proprietate publică a UAT – 342,05 ha (24 %); terenuri proprietate privată – 797,83 ha (56 %)

Proгноza potențialului economic. Pentru dezvoltarea economiei a satului Onești pentru perioada de calcul, va rămâne dezvoltarea sectorului agricol și producerea fructelor, producerea nucilor, prelucrarea strugurilor și producerea uleiului de soia, se recomandă deasemenea dezvoltarea întreprinderilor de depozitare, prelucrare, ambalare și livrare a produselor în hotarele deja formate ale zonei existente de producere.

Populația. Situația existentă. Conform datelor statistice la 01.01.2022, numărul total al populației satului Onești, constituie - 802 locuitori. Populația din localitate în period a zece ani s-a micșorat cu 56 oam. sau cu circa 7 %. Coeficientul sporul natural al populației constituit - 18,7. Coeficientul natalității, constituie – 2,5, coeficientul mortalității – 21,2. **Dinamica pentru perspectivă (locuitori)** Variante pentru calcul: maximum -815, mediu -782, minimum-692. Sporul numărului populației depinde de realizarea programelor de restructurare, modernizare și ameliorare a condițiilor de trai.

Fondul locativ. Situația existentă. Conform datelor statistice suprafața totală a fondului locativ, constituie - 245,45 mii m², reprezentat de - 357 case individuale cu 1-2 nivele cu lot pe lângă casă. Suprafața medie a unei case individuale cu lot pe lângă casă cu 1-2 nivele total pe sat, constituie – 68,8 m². Asigurarea medie cu locuințe, constituie – 30,6 m²/om. Densitatea populației, constituie - 9 loc/ha. Principala sarcină în dezvoltarea fondului de locuințe este sporirea nivelului de dotare edilitară necesară pentru asigurarea gradului de confort al populației. **Proгноza fondului locativ.** Pentru perioada de calcul ținând cont de construcțiile noi preconizate fondul locativ, va constitui 260,8 mii m², asigurarea medie cu spațiu locativ va spori până la 32 m²/om. Astfel, va spori numărul populației, concomitent și fondul de locuințe va spori de la 357 locuințe până la - 373 case. Teritoriul necesar pentru amplasarea construcțiilor locative noi, va constitui - 1,5 ha. Dotarea și întreținerea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare este o condiție obligatorie atât pentru construcții noi cât și pentru fondul locativ existent.

Dezvoltarea infrastructurii sociale. Instituții de educație. Instituții preșcolare. În sat funcționează o grădiniță cu capacitatea totală - 45 locuri, de facto frecventează - 28 copii, cea ce constituie 62,2 % din capacitatea totală a grădiniței. Planului urbanistic general propune modernizarea cu echipamente noi și reparația instituției existente în corespundere cu normativele în vigoare. **Instituțiile școlare.** În localitate actualmente își desfășoară activitatea Gimnaziul Onești cu capacitatea - 110 locuri. De facto frecventează - 65 elevi, ce constituie - 59 % din capacitatea totală a instituțiilor de învățământ. Capacitatea instituțiilor de învățământ existente este suficientă pentru perioada de calcul, până în anul 2036, ca urmare se propune modernizarea instituțiilor existente în corespundere cu exigențele în vigoare. **Învățământul extrașcolar.** În conformitate cu normativele în vigoare, PUG propune organizarea unei instituții extrașcolare cu un numărul de locuri ce va, constituie - 10% din capacitatea totală a instituțiilor școlare.

Obiective ocrotirea sănătății. În sat. Onești funcționează „Centrul Medicilor de Familie”. Pentru perspectivă se prevede modernizarea instituției și asigurarea cu echipamente necesare în corespundere cu exigențele în vigoare, concomitent se prevede: deschiderea unei farmacii pentru deservirea populației, unui punct veterinar.

Obiective de cultură, sport și agrement. În prezent, în satul Onești funcționează următoarele obiecte de cultură și sport: - casa de cultură cu capacitatea - 200 locuri; - bibliotecă – 10mii volume, ceea ce constituie 2 mii volume/ 1000 locuitori; stadion cu S - 0,6 ha; - terenuri sportive cu S - 0,15 ha; - zonă amenajată pentru odihnă și distracții cu S - 0,4 ha. Pentru perioada de calcul se prevede modernizarea obiectivelor existente, construcția unui bazin de înot cu capacitatea de 82 m² oglinda apei. Conform calculelor modernizarea stocului de carte în bibliotecă (preferențial digitalizarea). **Obiective de comerț, alimentație publică și deservire populației.** În prezent suprafața obiectelor comerciale satului Onești, constituie - 67,0 m² suprafață totală, ca urmare la 1000 locuitori revin respectiv – 84,0 m², suprafață comercială. Conform PUG pentru perspectivă se prevede construcția suplimentară a obiectivelor comerciale cu suprafața - 178,0 m² cu amplasarea uniformă a acestora în cartierele periferice ale localității și cele rezidențiale noi. Calculul instituțiilor de alimentație publică pentru perspectivă este determinat, reieșind din normativele minim – necesare pentru aceste obiective – 40 locuri la 1000 locuitori. Ca urmare, pentru perioada de calcul se propune construcția obiectivelor de alimentație publică cu 33 locuri, cu amplasarea uniformă în cartierele periferice ale localității și cele rezidențiale noi, concomitent se propune construcția pieței comerciale cu suprafața - 20 m² suprafața comercială, casă de deservire socială - până la 6 locuri de muncă, o cantină socială pentru deservirea populației în etate și a familiilor vulnerabile sau cu mulți copii, cu capacitatea - 6 locuri. Din obiectele de utilitate publică, se propune construcția unei băi publice cu capacitatea - 3 locuri. În locurile publice precum parcurile auto, zonele de agrement, partea centrală a localității se prevede construcția viceelor publice. **Complexul industrial. Situația existentă.**

Întreprinderile Complexului industrial sunt amplasate compact pe o suprafață totală de peste 18,00ha. Din totalul existent de 4 obiective economice, activează doar Fabrica de vinuri și Fabrica de producere a uleiului din soia. **Soluții urbanistice.** Întreprinderile amplasate adiacent cu spațiile locative vor fi păstrate parțial sau reorganizate în spații socio-comerciale și locative, conform soluțiilor Planului Urbanistic General. De asemenea, s-a propus soluții de reorganizare, replanificare a întreprinderilor nefuncționale, iar cele ce nu corespund cerințelor sanitaro-ecologice s-e propune reamplasarea acestora. **Căi de comunicații și transport. Situația existentă.** Rețeaua de străzi și drumuri reprezintă în sine un sistem haotic de strazi. Majoritatea străzilor sunt înguste, lățimea carosabilului este de 3,0-5,0 m, cu o pantă semnificativă a reliefului. Lungimea totală a străzilor din sat este de 9,0 km din care - 5,12km, constituie strazi principale. **Concluzii:** Parametrii rețelei stradale, lungimea părții carosabile, nivelul de amenajare rețelei de strazi nu corespunde cerințelor urbanistice contemporane. Total pentru perioada de calcul se prevede reconstrucția a 8,65 km de străzi existente, din cele principale – 2,4km. Construcția strazilor noi, va constitui - 11,10km. **Parcări.** Parcarea transportului individual se prevede la domiciliul proprietarilor. Parcarea pe termen scurt a autovehiculelor necesar a asigura la clădirile administrative, obiectivele comerciale și oficii. **Alimentarea cu apă. Situația existentă.** În localitate nu există sistem centralizat de alimentare cu apă. La moment alimentarea cu apă a satului pentru consumatorii individuali se realizează din fântâni de mină. În localitate există o sondă arteziană nr.4609 aflată în stare de avariere. Calitatea apei din această sondă nu este potabilă. Debitul fantanilor este neuniform. Fabrica de vin dispune de propria fantană arteziană. Elaborările din ultimii ani. Urmează realizarea proiectului de execuție “Rețele de aprovizionare cu apă, canalizare și stație de epurare” a satului Onești, care prevede construcția sistemului de aprovizionare cu apă, prin efectuarea următoarelor lucrări: construcția unui rezervor de tip „Rojnovski”, V-50,0m³, H-18,0m și a rețelelor de distribuție a apei cu lungimea totală de 8523,0m; Reabilitarea sondei existente; Montarea stației de pompare la sonda existentă. Utilizarea apei în scopuri potabile din sonda existentă nr. 4609, va fi posibilă după realizarea măsurilor suplimentare de tratare a apei. **Asigurarea cu sistem de canalizare. Situația existentă.** Actualmente, satul Onești nu dispune de rețele centralizate de canalizare și sistem de epurare. La întreaga localitate evacuarea apelor uzate s-a efectuat și se efectuează în gropi de acumulare amplasate pe teritoriul gospodăriilor individuale. De regulă acestea nu sunt amenajate apele reziduale se infiltrează în sol provocând poluarea apelor freatice. **Propuneri de proiect.** Urmează realizării proiectului de execuție „Construcția rețelelor de canalizare și a stației de epurare a satului Onești”. Apele uzate menajere formate la casele individuale și obiectele sociale prin intermediul a 5 stații de pompare SPC-1 – SPC-5, proiectate vor fi direcționate la stația de epurare biologică proiectată. **Salubritatea teritoriului.** La moment colectarea deșeurilor se efectuează la o platformă neautorizată, amplasată în partea de Nord-Vest a localității. Gunoștea nu separă deșeurile. În localitate nu există Groapa Bekari. Propuneri. Conform Strategiei de gestionare a deșeurilor pentru 2013-2027 propune regionalizarea gestionării deșeurilor. Groapa

BEKKARI pentru înhumarea animalelor se propune a fi proiectată în extravilan cu respectarea normelor sanitaro-ecologice, sau în groapa autorizată raională. Se propune sortarea parțială la locul de acumulare a deșeurilor. În acest scop se propune amenajarea platformelor cu containere pentru colectarea separată inițială. În apropierea fiecărei curți private care a încheiat contract de evacuare a DMS și în apropierea obiectelor sociale și culturale, se preconizează instalarea de containere personale ale gospodăriilor. Conform graficului, compania de gestionare va colecta deșeurile cu transport propriu și le va transporta la platforma regională de sortare și utilizare a reziduurilor. Ca urmare este necesar lichidarea tuturor gunoiștilor neautorizate și spontane. Gunoiștea existentă, urmează să fie închisă iar teritoriul recultivat. **Alimentare cu energie electrică.** Alimentarea cu energie electrică este asigurată de la rețele 10/0,4 kV, puncte de transformare 10/04 kV și alte instalații. În prezent, capacitatea electrică existentă acoperă pe deplin necesitatea localității, dar pentru perioada de calcul ar trebui să crească în funcție de consumul curent. Rețeaua de iluminat stradal este conectată prin linii aeriene, pe piloni de beton armat cu lampi DRL - 80% și cu lampi LED - 20% .

Alimentarea cu gaze naturale. Actualmente alimentarea cu gaze se efectuează de la conductele cu gaze naturale: - Sat. Onesti - presiune înaltă de 1,2 MPa. **Propuneri la proiect.** Proiectul prevede dezvoltarea rețelei de distribuție a gazelor în cartierele noi a localității. Sursa de distribuție a gazelor sunt gazoductele de presiune medie existente. Calcul consumului de gaze pentru localitatea proiectată, diametrele, tipul și numărul de PRG vor fi determinate în următoarele stadii de proiectare.

Alimentarea cu energie termică. În localitate alimentarea centralizată cu energie termică lipsește. Obiectivele infrastructurii socio-economice, administrative, sectorul individual pentru încălzirea încăperilor și necesitățile de producere utilizează instalații pe bază de gaze naturale, combustibil solid și lichid. **Propuneri de proiect.** Amenajarea sectoarelor noi vor necesita racordarea la rețelele și utilajul edilitar (apeduct, alimentare cu energie electrică, alimentare cu gaze naturale ect.), construcția rețelelor noi, reconstrucția obiectivelor edilitare existente (substații de transformare, sonde arteziene, stații de pompare, instalații de epurare etc.) proiectarea și construcția cărora se va efectua în dependență de valorificarea terenurilor noi.

Sistemul de telecomunicații. Gradul de telefonizare este de 90%. Astfel gradul de telefonizare este mare în comparație cu media republicană. **Propuneri de proiect.** Conectarea la centrala telefonică existentă a unor noi abonați se va realiza prin extinderea rețelei telefonice existente și prin executarea de noi racorduri telefonice.

CONCLUZII. Propunerile de dezvoltare vin să consolideze localitatea Onești. Pentru a realiza extinderea și dezvoltarea armonioasă a localității este necesară pregătirea mai multor documentații de urbanism de rang inferior, dar și diverse studii: Planuri Urbanistice Zonale (PUZ), cu precădere în zonele în care au fost instituite interdicții temporare de construire: zonele noi propuse spre extindere rezidențială și de producere/depozitare, spații verzi; Studii privind starea zonelor expuse riscurilor naturale (alunecări de teren și inundații);

Studii privind calitatea apei; Studii privind gradul de poluare a solului; Studii privind patrimoniul cultural; Proiecte prioritare de investiții, care să asigure implementarea obiectivelor, propuse în PUG. Combinația rațională a activităților economice cu măsurile de mediu, care oferă funcții recreative și igienico-sanitare va duce la optimizarea mediului de habitat ecologic curat și durabil în timp.

La realizarea Planului Urbanistic General al localității Onești, r-nul Strășeni, vor fi respectate prevederile legislației și altor documente normative în vigoare.

II. Aviz

În baza Legii Republicii Moldova Nr. 10 din 03.02.2009 „Privind supravegherea de stat a sănătății publice”, articolul 23.

Proiectul **Planul Urbanistic General al sat. Onești, r-nul Strășeni.**

SE AVIZEAZĂ, se refuză avizarea (de specificat)

DIRECTOR

Nicolae JELAMSCHI

Ex. Gheorghe Teleaga.

Tel. 022 574 327

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

MD 2028, mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 67A, Tel. +373 22 574 501, <https://ansp.md> e-mail: office@ansp.gov.md IDNO:1018601000021

Nr. 01-13/1- 1989 din 03.05.2024.
La nr. 10/638/2024 din 22.04.2024.

Agenția de Mediu

E-mail: am@am.gov.md.

Pentru informare:

E-mail: primaria.onesti@mail.ru

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, conform art.5, alin. 22 al Legii nr. 11 din 02.03.2017 privind evaluarea strategică de mediu, expediază Avizul Sanitar nr.01-13/2-1987 din 03.05.2024 la proiectul documentației de urbanism „Planul Urbanistic General al sat.Onești, r-nul Strășeni.

Anexă: Avizul sanitar - 7file

DIRECTOR

Nicolae JELAMSCHI

Ex.: Gheorghe Teleaga
Tel.: 022 574 327

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

26.06.2024 nr. 21/3356

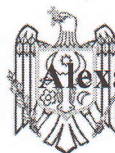
La 79 din 07.05.2024

**Primăria satului Onești
r-nul Strășeni
MD- 3724**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu referire la solicitarea nr.79 din 07.05.2024 expediat de primăria satului Onești raionul Strășeni privind avizarea documentației urbanistice pentru PUG Onești, informează că a examinat materialele expediate și întrucât nu deține în administrare/ gestiune economică bunuri imobile pe teritoriul acestei localități, în limitele competenței funcționale, emite avizul favorabil.

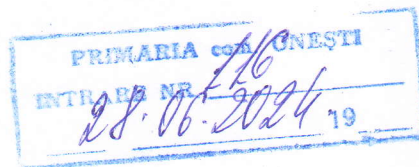
SECRETAR GENERAL

*Digitally signed by Iacub Alexandru
Date: 2024.07.05 14:53:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova*

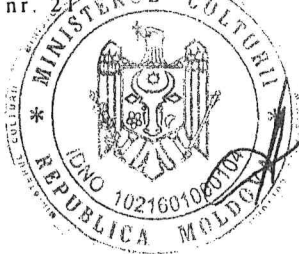
Alexandru IACUB

Executor:
Natalia Naconecinți
tel.: 022 804 490

Nr. 04/2-09/2395 din 12.09.2023
La nr.de înregistrare 3860 din 10.08.2023

APROB

Sergiu PRODAN
Ministrul Culturii

„7” septembrie 2023

COD: PUG15/01-25.08.2023 (avizat)
cod examinări anterioare:

FIȘĂ DE AVIZARE
faza: PLAN URBANISTIC GENERAL (PUG)
proces-verbal al ședinței Consiliului Național al Monumentelor Istorice
nr. 15 din 25 august 2023

ADRESĂ: s. Onești, r-nul Strășeni

OBIECTIV: Planul Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni (obiect nr. 15992);

UTILIZARE ACTUALĂ: -;

REGIM DE PROTECȚIE: pe teritoriul administrativ al s. Onești, r-nul Strășeni sunt înscrise monumente cu nr. 1396, nr. 1397 în Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993;

BENEFICIAR: Primăria s. Onești;

PROIECTANT: INCP „URBANPROIECT”, a.ș.p. Mămăligă Lilian;

PROIECTUL PROPUNE: Planul urbanistic general al s. Onești, r-nul Strășeni.

DECIZIA CNMI: Urmare cererii adresate de către Oleg Cotelea, primar s. Onești, r-nul Strășeni, cu domiciliul/sediul: s. Onești, r-nul Strășeni, telefon de contact: 023751256, e-mail: primaria.onesti@mail.ru, elenasturza83@mail.ru, înregistrată cu nr. 3860 din 10.08.2023,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, pct. 12 sbp. 5) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014,

în rezultatul examinării PUG (obiect 15992): Plan Urbanistic General al s. Onești, r-nul Strășeni, se decide: *Se aprobă compartimentele relevante domeniului ocrotirii monumentelor din Planul Urbanistic General al s. Onești, raionul Strășeni (obiect nr. 15992) și anume: Planul local de amenajare a teritoriului; Situația existentă; Reglementări - Zonificarea teritoriului. Componentele Regulamentului Local de Urbanism: regulile de bază privind modul de ocupare a terenurilor, condițiile de amplasare și conformare a construcțiilor, prevederi la nivelul zonelor și subzonelor funcționale în cadrul zonelor de protecție ale monumentelor vor respecta condițiile legii 1530/1993, art. 12, legii 218/2010, legii 192/2011, art. 8. (obiect nr. 15992).*

PREȘEDINTE C.N.M.I.

Andrei VATAMANIUC

SECRETAR C.N.M.I.

Alina OSTAPOV

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL STRĂȘENI
PREȘEDINTELE RAIONULUI

MD-3701, or. Strășeni, str. M. Eminescu, 28, tel.: +37323723630
e-mail: consiliulraional@crstraseni.md www.crstraseni.md

Nr. 551 din 12. 08. 2024

Dlui. Oleg COTELEA

Primar al s. Onești

e-mail: primaria.onesti@mail.ru

Urmare a examinării demersului nr. 131 din 08 august 2024 cu privire la avizul la elaborarea documentației PUG pentru s. Onești, secția construcții și transport a Consiliului raional Strășeni avizează pozitiv proiectul dat cu recomandarea respectării avizelor serviciilor publice desconcentrate și a normativelor în vigoare.

Cu respect,

Președinte al raionului

Mariana DÎMCENCO

**Î.S. „ADMINISTRAȚIA DE STAT A DRUMURILOR”
S.E. „STATE ROAD ADMINISTRATION”**

IDNO 1003600023559

Republica Moldova, Chișinău, str. Bucuriei 12A, MD-2004 tel (+373) 22-740570, +373-22-740803, fax +373-22- 222280,
http://www.asd.md, e-mail: serviciu@asd.md, telegram: ASD trafic

12.09.2024 nr.09-03/ 4544

La nr. 142 din 09.09.2024

Primăria s. Onești, r. Strășeni

Tel. 0 237 51256

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, în calitate de gestionar al drumurilor publice naționale și al terenurilor ocupate de acestea, vă informează că nu are în atribuțiile sale avizarea documentației de urbanism a localităților.

Potrivit Ordinului MIDR nr. 45 din 25.03.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind emiterea Avizului general la documentația de urbanism, avizarea planurilor urbanistice a localităților, ține de atribuțiile Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale RM.

Director executiv

Ștefan POPA

Alexandru Ghițu
Tel 022 22 52 55
E-mail: alexandru.ghitu@asd.md

Atenționăm că, acest document conține date cu caracter personal înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0002404-001. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Acest document este destinat numai pentru uzul organelor abilitate de lege și nu poate fi dat publicității.

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova
Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
General Inspectorate for Emergency Situations

MD-2028, mun. Chișinău, str. Gh. Asachi, 69 tel: +373 (22) 78-50-31, +373 (22) 78-51-04, fax: +373 (22) 73-85-69
e-mail: cancelaria@igsu.gov.md pagina web: www.dse.md

Nr. 19/5-1113 din 14 mai 2024
La nr. 1381 din 07 mai 2024

Primăria satului Onești
raionul Strășeni

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în calitate de autoritate de administrare publică în domeniul asigurării apărării împotriva incendiilor, conform prevederilor art. 3 din Legea 267/1994 cu privire la apărarea împotriva incendiilor, a examinat cererea dumneavoastră privind avizarea repetată a documentației de urbanism „Plan Urbanistic General al satului Onești, raionul Strășeni”.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență constată corespunderea cerințelor normelor protecției civile și de apărare împotriva incendiilor a documentației de urbanism menționate.

Șef al Inspectoratului

Digitally signed by Tatarov Alexandr
Date: 2024.05.15 15:44:27 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru OPREA

Ex: L. Bragarenco
e-mail: liudmila.bragarenco@igsu.gov.md
tel: 022-25-14-88

Agencia Relatii Funciare si Cadastru
a Republicii Moldova

Nr.36/01-09/760 din 21.08.2023

La nr. 91 din 09.08.2023

Primăria s. Onești,

raionul Strășeni

email: primaria.onesti@mail.ru

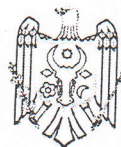
Agencia Relatii Funciare si Cadastru a examinat adresarea referitor la
avizarea documentatiei de urbanism si in limita competentelor functionale atribuite
comunicam lipsa de obiectii.

Totodata, pentru a aduce in concordanta datele din documentatia de
urbanism cu informatia din Registrul de stat al unitatilor administrativ-teritoriale si
al adreselor, consideram oportun sa va adresati catre Agencia Servicii Publice cu un
demers privind actualizarea datelor si efectuarea modificarilor in registrul dat.

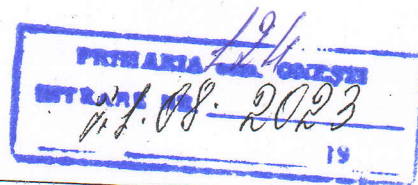
Director general

Ivan DANII

Digitally signed by Danii Ivan
Date: 2023.08.21 15:29:01 GMT+02:00
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Eremia Cornelia
Tel. 022 881259

MD- 3701, Republica Moldova,
or. Strasenii
str. 31 August 1989 nr. 50,
tel. (0237) 30-172, 30-294, 30-076
fax. (0237) 30-172, 30-198
c/b 2251224320 în BC "Moldindconbank"
SA filiala Strasenii
Cod bancar : MOLDMD2X324
IDNO : 1003600117504
e-mail: f.strasenii@moldovagaz.md

Почтовый индекс 3701, Республика Молдова
г. Страшени
улица 31 Августа 1989 №50,
тел. (0237) 30-1726 30-2946 30-076
факс. (0237) 301726 30-198
т/с 2251224320 ВЛ "Молдинконбанк"
АО Филиал Страшени
Код банка : MOLDMD2X324
IDNO : 1003600117504
e-mail: f.strasenii@moldovagaz.md

Nr. 06 din „13” ianuarie 2024
La nr. _____ din _____ 2024

Primăria
s. Onești, rnul Strășeni

Prin prezenta, vă informăm, că obiecții la avizul documentației de urbanism pentru PUG Onești,
nu sunt.

Director:

Gonta Tudor

Executant:

Inginer șef I. Costov

Mob: 069151446

AGENȚIA
„APELE MOLDOVEI”

AGENCY OF WATER RESOURCES
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Gh.Tudor,5, MD-2028, Chișinău • Tel.: (+373 22) 280 700 • Fax: (+373 22) 280 822

e-mail: agentia_am@apele.gov.md

23.05.2024 Nr. 03-04/0882

Primăria s. Onești, r-nul Strășeni

MD - 3724

e-mail: primaria.onesti@mail.ru

Agenția „Apele Moldovei” a examinat cererea dvs., înregistrată la Agenție cu nr.924 din 07.05.2023 și vă comunică următoarele.

Analizând informația transmisă în format electronic și informația cartografică Agenția „Apele Moldovei” a constatat că la elaborarea planului urbanistic general și al regulamentului local de urbanism al s. Onești r-ul Strășeni au fost indicate corect zonele specifice terenurilor din categoria de destinație al fondului apei, V₂ - fâșia riverană de protecție a râului Ichel și fâșia riverană de protecție a pâraielor, și A — zona suprafețe acvatice (râu, pâraie, etc.). Astfel, conform prevederilor art. 53¹ al Legii nr. 272/2011 dimensiunea fâșiei riverană de protecție al râului Ichel constituie cel puțin 20 metri și al pâraielor cel puțin 5 metri.

Având în vedere cele constatate, Agenția emite aviz favorabil.

Director

Andrei ANTONEVICI

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

AGENȚIA PENTRU GEOLOGIE ȘI RESURSE MINERALE

AGENCY OF GEOLOGY AND MINERAL RESOURCES

str. Mitropolit Dosoftei, 156, MD-2004, Chișinău • Tel.: (+373 22) 750 656 • Fax: (+373 22) 750 863, e-mail: agrm@agrm.gov.md

23.02.2023 Nr. 209/04 7

La nr. 31 din 15.02.2023

**Primăria s. Onești,
r-nul Strășeni**

7 7

Agencia a examinat solicitarea primăriei s. Onești, r-nul Strășeni, referitoare la eliberarea avizului privind lipsa sau existența substanțelor minerale utile în limitele localității în scopul elaborării Planului Urbanistic General, și comunică.

Conform datelor stocate în Fondul de Stat de Informații privind subsolul din cadrul Agenției, în limitele administrativ-teritoriale ale s. Onești, r-nul Strășeni, nu sunt zăcăminte de substanțe minerale utile solide evaluate calitativ și cantitativ, cu rezervele aprobate în modul stabilit și incluse în balanțele de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.

Director adjunct

Igor LUNGU

Tonu Mihai
022 – 75 06 36

34.
23.02.2023

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA „MOLDSILVA”

MD-2001, Chișinău, bd Ștefan cel Mare, 124
tel. +373-22-272306
e-mail: msilva@moldsilva.gov.md

МИНИСТЕРСТВО
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

АГЕНТСТВО „MOLDSILVA”

MD-2001, Кишинэу, бул. Штефан чел Маре, 124
тел. +373-22-272306
e-mail: msilva@moldsilva.gov.md

Nr. AM 02/03-05 - 155 din 02.02.24

La nr. 09 din 17.01.2024

Primăria s. Onești

r. Strășeni, s. Onești,
MD – 3724, tel. +373 237 51 2 56

Prin prezenta, Agenția „Moldsilva” informează că a examinat repetat proiectul Planului Urbanistic General (Obiect nr.15992) al satului Onești, r-nul Strășeni, elaborat de INCP „URBANPROIECT” și comunică că avizează proiectul prezentat fără obiecții și propuneri.

Director

Valeriu CAISÎN

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL STRĂȘENI
ARHITECT ȘEF AL RAIONULUI

MD-3701, or. Strășeni, str. M. Eminescu, 28, tel.: 237 23630
e-mail: consiliulraional@crstraseni.md, www.crstraseni.md
e-mail: fisticarh13@gmail.com

către APL s. Onești, dnul primar Oleg COTELEA
adresa: MD-3724, satul Onești, raionul STRĂȘENI

Ca urmare a adresării Primarului satului Onești, dnul Oleg COTELEA, cu adresa juridică: MD-3724, satul Onești, raionul STRĂȘENI, în data de 24.08.2023 scrisoare nr. 97, a fost examinat proiectului urbanistic (PUG) nr.15992, a. 2023, realizat de INCP "Urbanproiect", cu sediul MD-2043, str.Mitropolit Varlaam 65, mun.Chișinău.

În conformitate cu prevederile Legii nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, cu modificările și completările ulterioare, se emite prezentul

Aviz din 18.09.2023

pentru documentația urbanistică: "Plan Urbanistic General al satului Onești, raionul STRĂȘENI (obiect nr.15992, a. 2023).

A fost examinată lucrarea în următoarea componență:

Memoriu general scris, Regulament local de urbanism, 14 planșe grafice.

Scopul și sarcina: Prezenta lucrare este elaborată la comanda Primăriei satului Onești prin Caiet de sarcini pentru actualizarea documentației de urbanism, Contractul nr. 03/15992 din 25.01.2023. Ca bază pentru elaborarea "Plan Urbanistic General" al satului Onești, r-nul Strășeni" sau utilizat următoarele lucrări și proiecte elaborate anterior:

- «Проект планировки и застройки села Онешты совхоз-завода « Онешты» Страшенского района МССР» (obiect nr.9010, elaborat de Institutul de Proiectare « Молдгипрограждансельстрой » în anul 1975);

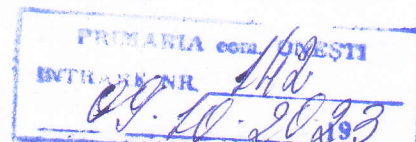
Totodată ca bază legitimă pentru elaborare este valabilă Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1362 din 07.12.2001, „Cu privire la asigurarea localităților Republicii Moldova cu documentație de Urbanism și amenajarea teritoriului”.

- NCM B.01.02:2016 Sistematizarea teritoriului și localităților. Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;

- NCM B.01.05:2019 Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale.

Conținutul lucrării:

- Analiza situației existente pentru toate domeniile de activitate, evaluarea

complexă a potențialului natural, teritorial, economic și demografic.

- Evidențierea principalelor disfuncționalități și priorități în profil teritorial, problemele demografice, resurse umane, deservirea cu transport, factorii ecologici.
- Prognoza dezvoltării teritoriale, zonificarea funcțională a teritoriului, calculul numărului populației pentru perspectivă, gradul de ocupare a populației în rezultatul restructurării domeniului de producere.
- Soluționarea problemelor amenajării tehnico-edilitare a teritoriului, optimizarea rețelei de drumuri și străzi, asigurarea populației cu locuințe și obiective ale infrastructurii sociale.
- Optimizarea ulterioară a zonării teritoriului ținând cont de factorii ecologici, sanitari pentru dezvoltarea mediului rural.

Situația existentă: Satul Onesti este considerat conform ultimelor cercetari a Academiei de științe a institutului de geografie a Republicii Moldova drept „Centrul geografic al Moldovei”. Satul are o suprafață de circa 1.20 kilometri pătrați (1423 ha), cu un perimetru de 6.72 km. Teritoriul intravilan al satului este de 97,79 ha în limitele existente. Localitatea se află la distanța de 25 km de orașul Strășeni și la 48 km de Chișinău. Satul Onești a fost menționat documentar în anul 1429, în izvoarele scrise din sec. XV. În anii domniei lui Alexandru cel Bun la Suceava se scrie o carte domnească de dăruire a unor pământuri în valea râului Ichel, vornicului Oașa. Acesta întemeiază un sat pe râul Ichel, prin apropierea localității Strășeni. De la numele acestuia, oamenilor lui li se spunea „oamenii lui Onescu”, iar satului întemeiat de el – Onesti.

Conform datelor statistice la 01.01.2022, inclusiv și datelor administrației publice locale numărul total al populației satul Onești constituie 802 locuitori. Fondul de locuințe al localității constituie în total - 357 case individuale cu lot pe lângă casă.

Factorii negativi actualei structuri de planificare sunt:

- inexistența unor cartiere rezidențiale clare, prezența unor străzi scurte fără ieșire
- clădirile publice sunt separate de clădirile rezidențiale, nu există suficiente spații verzi pentru uz public.
- Nivelul scăzut de dotări și echipamente tehnice.
- Densitatea scăzută a construcțiilor.

Pe teritoriul satului Onești în prezent nu sunt instalate sisteme de canalizare centralizată și rețele centralizate de apă, populația se alimentează cu apă de la fântânile locale.

Cimitirul nou este amplasat la sfarsitul strazii principale a satului în apropierea caselor locative. Lipseste zona de protectie sanitara. In apropierea cimitirului pe un teren - proprietate a UAT, neautorizat se depoziteaza deseurile. Gunoștea prezinta o problema de mediu, poluând fizic, chimic și organic apa si solul localității.

Lipseste perdelele de protecție sanitara de-a lungul cursului r. Ichel. Unele locuințe sunt amplasate în zona cu risc de inundare, înmlăștinire.

Majoritatea întreprinderilor industriale a s. Onesti au fost amplasate în partea de sud-est și construite în anii 1970-1985 și nu au suportat schimbări esențiale în structura urbanistică. Majoritatea obiectivelor ce activează sunt din domeniul

agroindustrial: prelucrarea strugurilor și producerea uleiului din soie cuprinzând o suprafață totală de peste 18,0 ha.

Sistemul de drumuri și rețeaua stradală este haotică, formează cartiere de diferite forme și dimensiuni. Strazile și drumurile caracteristice reliefului înclinat, creează o legătură convenabilă între zona rezidențială, centrul public al satului și zona industrială. Calitatea drumurilor este nesatisfăcătoare. Partea carosabilă este parțial asfaltată (strada principală), restul sunt neasfaltate (grund) sau acoperite cu pietris.

Propunerile proiectantului: Ideea principală a Planului Urbanistic General al satului Onești constă în crearea unei structuri compacte, echilibrate și cu legături reciproce, care va asigura dezvoltarea durabilă a elementelor mediului și a localității în general, atât pentru perioada de calcul, cât și pentru perspectivă. Proiectul prevede perfecționarea continuă a principiilor zonificării funcționale. Ca urmare a necesităților de dezvoltare, precum și pe baza concluziilor studiilor efectuate, unele zone funcționale au suferit modificări în structura și mărimea lor. Astfel, limita intravilanului satului s-a modificat incluzând terenuri pentru locuințe individuale și funcțiuni complementare pentru dezvoltarea localității în următorii 10-15 ani și în perspectivă.

Dezvoltarea rețelei rutiere se bazează pe un sistem existent, cu îmbunătățiri ulterioare, formarea de sistem complet, care permite de a asigura comunicare la nivelul întregii comuni fiabilă și esențială între toate elementele structurale. S-a determinat clasificarea străzilor și drumurilor după categoriile necesare, au fost create legături suplimentare de transport în zonele rezidențiale și industriale. Prioritățile domeniului de dezvoltare a structurii căilor de comunicație și transport sunt: reabilitarea și modernizarea drumurilor strazilor, acceselor; sporirea capacității de trecere a rețelei de drumuri și strazi; organizarea circulației (sporirea securității circulației pietonilor, transportului), amenajarea trotuarelor, pistelor pentru cicliști, Accesibilitatea pentru PML (persoane cu mobilitate redusă), carucioare pentru copii.

În urma studiului și a propunerilor de proiect destinate soluționării problemelor menționate mai sus proiectul oferă metode și instrumente de acțiuni necesare atât elaborării, aprobării cât și urmăririi aplicării PUG-lui în următoarele domenii: proiectare, administrare centrală și locală, agenți economici, colectivități sau persoane beneficiare. S-a examinat starea spațiului locativ a zonelor locuibile ocupate cu locuințe în regim mic de înălțime și posibilitatea de păstrare, reanimare și destinație a acestor spații locative, nivelul lor de amenajare urbanistică, complexitatea de utilitate publică, asigurarea acestora cu spații verzi, parcuri, scuaruri, terenuri sportive etc. precum și cu structura edilitară. S-a examinat situația existentă a rețelei de străzi și drumuri de sens local, posibilitatea acestei de a asigura circulația optimală a transportului și a pietonilor. S-au propus și unele străzi noi, sau reconstruite după cerințele contemporane. Este necesar de preconizat măsuri de organizare a timpului liber al populației precum: sportul, turismul, odihna la un nivel cultural înalt, pentru care sunt necesare acțiuni de amplasare a întreprinderilor și instituțiilor de odihnă, agrement

și sport, de amenajare a parcurilor, scuarurilor cât și trasarea unor noi străzi, drumuri și construcția noilor obiective

Dezvoltarea rețelei de drumuri și străzi este axată pe schema deja formată și perfecționarea ei ulterioară. În proiect se propune construcția legăturilor suplimentare de transport între formațiunile locuibile și a drumurilor noi, spre cartierele locuibile propuse.

Pentru respectarea normelor sanitare se propune stoparea înmormântărilor la cimitirul din marginea satului Onesti, din partea zonei locative, formand o zona de protecție minimal de 100m. Se propune ca cimitirul să se dezvolte în direcția opusă satului, Cimitirul unde sunt stopate înmormântările, deasemenea cimitirul vechi de lângă biserica din centrul satului, se amenajează prin plantarea arborilor și arbuștilor decorativi, se plantează ierburi și flori, sunt organizate căi pietonale, astfel transformându-se în spații verzi. Gunoștea neautorizată se propune spre lichidare și recultivare teritoriului acesteia.

Una din sarcinile de bază în procesul de reamenajare a localității reprezintă salubritatea și înverzirea, care contribuie la sporirea nivelului arhitectural și ameliorarea stării sanitaro-igienice a teritoriului. Salubritatea și înverzirea teritoriului într-o oarecare măsură contribuie la îmbunătățirea condițiilor de abitație a populației.

Propuneri/Concluzii.

Orice localitate are nevoie de o documentație de urbanism aprobată în modul stabilit, în care să fie specificate diferite reglementări, reguli ce se aplică direct asupra localităților și a părților din acestea până la nivelul parcelelor cadastrale și atribuirea adreselor etc. În baza documentației de urbanism se eliberează certificatele de urbanism pentru proiectare și/sau informative, autorizații de construire și/sau de desființare. Totodată se descrie evoluția în perspectivă a localității, direcțiile de dezvoltare funcțională urbană în anumite teritorii, stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan sau extravilan etc.

Proiectul Planului Urbanistic General al satului Onești, prevede realizarea complexului de măsuri privind zonificarea funcțională a teritoriului localității, inclusiv stabilirea direcțiilor prioritare de dezvoltare socio-economică în scopul echilibrării procesului investițional, fundamentării succesiunii realizării măsurilor și optimizării termenilor de implementare a acestora.

Principalele măsuri complexe de dezvoltare al localității sunt:

- stabilirea hotarelor de dezvoltare, ținând cont de soluțiile de sistematizare;
- optimizarea zonării arhitectural-urbanistice a teritoriului;
- utilizarea capacității maxime a potențialului industrial existent care va contribui la sporirea numărului de angajați în acest sector al economiei;
- dezvoltarea business-ului mic și mediu în diverse domenii de activitate;
- reconstrucția locuințelor individuale existente;
- valorificarea terenurilor de rezervă din limita hotarului existent și celor aflate în afara ei în scopul dezvoltării zonelor locative;
- evacuarea din zonele locative a întreprinderilor de producere care nu corespund cerințelor normative;
- extinderea și reanimarea rețelei de drumuri și străzi existente;

- ameliorarea infrastructurii sociale și edilitare;
- amenajarea zonei complexe de agrement, sport și odihnă în baza potențialului landșaftologic existent;
- extinderea suprafețelor totale a zonelor verzi pentru îmbunătățirea stării mediului înconjurător;
- păstrarea patrimoniului istorico-cultural și dezvoltarea infrastructurii turismului;
- ameliorarea condițiilor sanitaro-ecologice de abitație;
- utilizarea rațională a resurselor naturale și protecția mediului înconjurător.

Implementarea pe etape a prevederilor proiectului PUG v-a da un impuls suplimentar în dezvoltarea ulterioară a localității creînd permise pentru accesarea satului Onești la un nou nivel de dezvoltare urbanistică .

În linii generale PUG al satului Onești, r-nul Strășeni este elaborat în volum necesar și conform cerințelor metodologice corespunzătoare legislației și normativelor urbanistice în vigoare. Materialele prezentate oferă răspunsuri la întrebări și probleme ce țin de dezvoltarea urbei pentru perioada de calcul stabilită.

Ca rezultat se recomandă proiectantului împreună cu beneficiarul, să opereze modificări pe urma propunerilor înaintate de organele competente cointerestate, să introducă completările necesare în documentația de urbanism și s-o prezinte spre aprobare conform ordinii stabilite de legislația în vigoare.

Avizul arhitectului-șef al raionului nu obligă Așutoritatea Publică Locală implicit la aprobarea ulterioară a documentației de urbanism.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii sale pe toată durata de examinare, avizare, consultări publice și aprobare a P.U.G.-ului (obiect nr.15992, a. 2023).

Arhitect șef al raionului

Mihail Fisticanu

18 septembrie 2023

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Inspectoratul Național
pentru Supraveghere
Tehnică

nr. 5366/24 din 17.10. 2024

la nr. 529 din 01.10.2024

**IP Oficiul Amenajarea Teritoriului,
Urbanism, Construcții și Locuințe**

MD-2043, mun. Chișinău, str. Independenței, 6/1
e-mail: urbanproiect@oatucl.md

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, împuternicit cu misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniile stabilite de Hotărârea Guvernului 391/2023, a examinat cererea Dvs și comunică următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, avizele necesare aprobării documentației de urbanism și amenajare a teritoriului se emit de Guvern, de autoritatea administrației publice centrale pentru urbanism și amenajare a teritoriului sau de serviciul de arhitectură și urbanism al autorității administrației publice locale și de organismele centrale și teritoriale interesate.

Prin urmare, soluționarea problemei abordate de către Dvs în cerere, ține de competența Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, organul central de specialitate specialitate al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului și al urbanismului.

Totodată, din punct de vedere al securității la incendiu, la elaborarea documentației de proiect sunt obligatorii următoarele aspecte:

De asigurat spații de siguranță la foc dintre obiectivele proiectate și cele existente în conformitate cu prevederile pct. 15.1.1 al normativului în construcții NCM B.01.05: 2019;

De asigurat accesul autospecialelor de intervenție la incendiu în conformitate cu prevederile pct. 8.2 al normativului în construcții NCM E. 03.02-2014;

De prevăzut surse de alimentare cu apă pentru autospeciale de intervenție la incendiu în conformitate cu prevederile pct. 2.13 și pct. 2.14 ale normativului în construcții CHиП 2.04.02-84.

Șef Inspectorat

Executor:
Alexei Lavrinenco
tel. tel.022-22-31-46, mob.078800416
e-mail: alexei.lavrinenco@inst.gov.md

Digitally signed by Moraru Ion
Date: 2024.10.17 12:51:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ion MORARU

